

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:2000/31 • 26 Ağustos 2000 • 5 DM.

**İMF-TÜSİAD hükümeti
belediye işçilerinin grevini erteledi...**

Saldırı bir kez daha tüm sınıfadır

Çözüm de bir kez daha

“sınıfa karşı sınıf”

tutumundadır...

**Çözüm de bir kez
daha “Sınıfa
karşı sınıf!”
tutumundadır...**

(sayfa 3)

**Hacıbektaş
Şenlikleri’ne
yönelik saldırı
ve direniş**

(sayfa 8-9)

**Esnek üretim
saldırısı ve işçi
sınıfının
görevleri**

(sayfa 16-19)

**F tipi (hücre)
karşıtı
mücadelemizin
dayandığı eşik**

(sayfa 20)

**Katiller karşılarında
sürekli yeni Habipler
ve Ümitler
görecekler...**

(sayfa 24-27)

İÇİNDEKİLER

Saldırı bir kez daha tüm sınıfadır	3
"Bu grev sokakta bitirilecek"	4
"Hakkımızı alıncaya kadar mücadele edeceğiz"	5
Kimya Teknik grevi üzerine	6
EXSA işçisi patronun ayak oyunlarını boşa çıkarıyor	7
Hacıbektaş Şenlikleri'ne yönelik saldırı ve direniş	8
Hacıbektaş Şenlikleri'nde başarılı çalışma	9
KESK yönetimi KHK saldırısı karşısında tam bir acz içinde	10
Tarımda yıkım sürüyor, tepkiler büyüyor!	11
Depremin yıldönümünde medyanın timsah gözyaşları	12
Hücre saldırısına karşı emekçilere sesleniş!	13
İstanbul Tabip Odası'nın F tipi üzerine çıkarıp dağıtmış olduğu broşürden	14
Bu tutumlarla siz burjuva demokratları bile olamazsınız!	15
Esnek üretim saldırısı ve işçi sınıfının görevleri (Orta)	16-19
F tipi (hücre) karşıtı mücadelemizin dayandığı eşik	20-21
Fehriye Erdal koşulsuz olarak serbest bırakılmalıdır!	22
Sermayenin kölelik zincirlerini ve hücre duvarlarını parçalayalım!	23
Katiller sürekli karşılarında yeni Habipler ve Ümitler görecekler.	24-27
EXSA işçilerine mektup ve çağrı	28
Özünde gerici olan bir kampanya üzerine	29
Onu vururlarken insan soyunun yüreğini hedeflemişlerdi.	30
Mücadele Postası	31

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/31 • 26 Ağustos 2000

Fiyatı: 5 DM.

Sahibi ve Y. İşl. Md.: İbrahim GÜMÜŞ
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul

Tel-Fax: 0 (212) 638 28 83

e-mail: kb1@turk.net

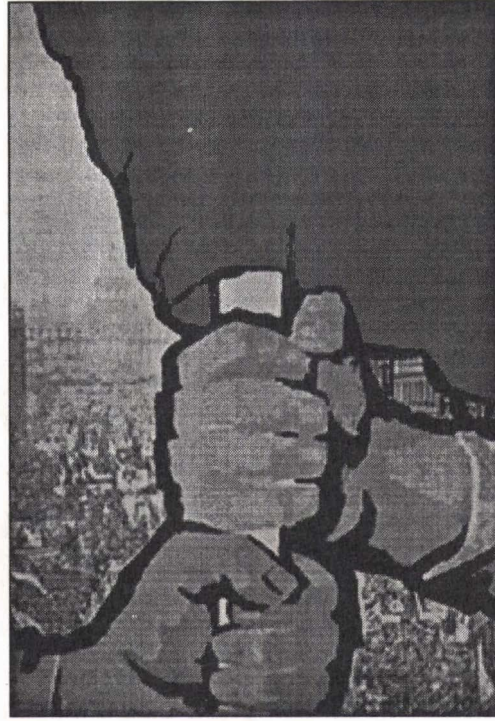
Web: <http://www.kizilbayrak.de><http://www.kizilbayrak.org>Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75Genel Dağıtım:
BIRYAY

Kızıl Bayrak'tan...

KHK üzerinden saçma bir hukuk tartışması süredursun, 23 Ağustos'ta toplanan MGK Türkiye'de geçerli hukukun ne olduğunu bir kez daha gösterdi. Generaller emretti, ertesi gün hükümetten belediye grevlerine yasak kararı çıktı. Generaller emretti, hükümetten Kıbrıs'a bir kez daha el uzatma kararı çıktı. Generaller emretti, KHK krizi çözüldü. Kamu emekçi hareketine saldırının "her türlü" aracı kutsandı.

Türkiye'de geçerli hukuk asker hukukudur. Asker hukukunda mantık aranmaz, emir demiri keser. Bu hukuku en fazla işselleştiren siyasilerin başında Ecevit'in geldiği artık sır değil. O zaten yıllardır kendi partisini de bu hukuk çerçevesinde yönetiyor. Hükümetteki icraatı da üstten gelen emirlere kusursuz itaat, alta karşı en katı kışla nizamnamesi uygulama yolunda olmuştur. Hükümeti meclisin de cumhurbaşkanlığının da üstünde görmesinin yolaçtığı son "devlet krizi" Ecevit'in emirkulu zihniyetiyle asla çelişmiyor. Yerelde hükümete müdahale edebilecek tek gücün MGK olduğunu biliyor, herkesin de bilmesi ve kabul etmesini bekliyor. En küçük farklı görüntüye dahi tahammül edemiyor. Hiçbir özgünlüğü-dolayısıyla aykırılığı-bulunmayan ağzı var dili yok cumhurbaşkanı Sezer'i bile, devlet düşmanlarına destek vermekle suçlayacak kadar kendini kaybediyor.

Ecevit'in önünde hazırola geçtiği ikinci gücün İMF olduğu biliniyor. İşçi sınıfı ve emekçilerin "vatana ihanet" açık suçlamasına rağmen İMF'ye böylesine açık biatın cesaretini nereden alıyor dersiniz? Elbette ki emir-kumanda zincirini çok iyi öğrenmiş olmasından. Global

kapitalizmin gereği, tüm kapitalist dünyada yönetimlerin en tepesinde emperyalist tekeller oturmaktadır. Tüm kapitalist ülkelerde yerel yönetimler, emperyalizmin uluslararası merkezlerinin taşeronudur. İMF ve Dünya Bankası emreder, bağlı devletler uygular. Bu gerçek kavranmadığı sürece, çok "milliyetçi ve laik" ordunun neden belediye grevlerine yasak koyduğu anlaşılabilir. Aynı şekilde, hukukun üstünlüğü abidesi haline getirilmeye çalışılan cumhurbaşkanı Sezer'in, gerçekte emperyalizmin orman kanunlarının üstünlüğüne hiçbir itirazının olmadığına da... Son gelişmeler, kapitalist sınıfın toplumu yönetme erkini nasıl ve hangi amaçla kullandığını tüm çıplaklığıyla sergilemektedir. İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin azami

sömürüsü üzerinden azami kârın elde edilmesi için baskı ve zulümde hiçbir hukuk, hiçbir sınır tanımamak. Türkiye'de her renkten burjuva siyasetin bu altın kuralı yeterince kavradığı ve özümlediğinin kanıtı ise son koalisyonun yapısı ve uyumudur. Sosyal Demokrat DSP, muhafazakar ANAP ve faşist MHP koalisyonu, son otuz yılını neredeyse tümüyle koalisyon hükümetleriyle geçiren Türkiye'nin en uyumlu hükümeti olmuştur. Onları böylesine kaynaştıran-aynılaştıran bir tek etken vardır: İşçi sınıfı ve emekçilere karşı sermayenin ortak çıkarları.

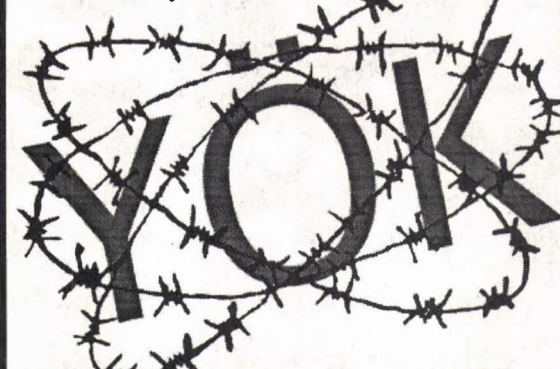
İşçi ve emekçiler de artık bir sınıf olarak davranmayı öğrenmek zorundadırlar. Şimdi, topyekûn saldırıya karşı topyekûn direniş, belediye grev yasağına karşı örgütlenmelidir. Belediye işçileriyle eylemli ve tam bir sınıf dayanışması için görev başına...

çuktu... bayilerde...

Ekim Gençliği

YÖK;

- * Faşist baskı ve terördür!
- * Gerici-faşist eğitimidir!
- * Özelleştirmedir!

YÖK, kokuşmuş kapitalist düzenin aynasıdır!
"YÖK düzeni"ne karşı mücadele düzene karşı mücadeleden ayrılamaz!

**Hücre işkencedir, ölümdür!
Hücrelere konulmak istenen
gelecek özlemimizdir!**

**Geleceğimize sahip çıkalım,
hücreleri yıkma mücadelesine
omuz verelim!**

Ekim Gençliği

***İMF uşağı sermaye iktidarı topyekûn saldırı programını uygulama kararlılığında...
Belediye işçilerinin de grevleri ertelendi...***

Saldırı bir kez daha tüm sınıftadır Çözüm de bir kez daha "Sınıfa karşı sınıf!" tutumundadır...

Bu toplu sözleşme döneminin ilk grevi lastik işkolunda başlatılmış ve başlar başlamaz sermaye hükümetinin erteleme engeline takılmıştı. TİS görüşmelerinde uzlaşmazlığa düşen ve greve çıkan ikinci sektör belediye oldu. O da aynı saldırı ile karşı karşıya kalmış durumda. Ardardına gelişen bu iki yasak, sermaye hükümetinin, İMF'nin istikrar programını (bu programdaki sıfır zam dayatmasını) "ne pahasına olursa olsun" uygulama kararlılığını ortaya koyuyor. Faşist-gerici koalisyon hükümeti, sermaye sınıfının kayıtsız-şartsız hizmetinde olduğunu tüm pervasızlığıyla ilan ediyor. Saldırıları karşısında sınıfın parçalı tablosu değiştirilemediği, hareketteki durgunluk aşlamadığı sürece, bu pervasız saldırganlığı sürdüreceklerinden kuşku duyulmamalıdır.

Sendikal hareketin (ve elbette belediyelerde örgütlü sendikaların) en kırılgan noktalarından biri, sermayenin topyekûn saldırı programını bütünlüğü içinde ele (karşılarına) almamaları, şu saldırı bize-bu saldırı size ayırımına giderek, sınıf dayanışmasının yolunu tıkamalarıdır. Dayanışma eğiliminin tabandaki

yaygınlığına rağmen sınıf hareketinin parçalı tablosunun bir türlü ortadan kaldırılamaması, önemli ölçüde sendikaların bu tutumundan dolayıdır. Çünkü, sınıfın örgütlü kesiminin dayanışması sağlanmadan en geniş sınıf dayanışmasının örülebilmesi mümkün değildir. Sınıfın bu birliği gerçekleşmeden de, hiçbir sektörün, hiçbir kesimin sermayenin saldırılarından kendini koruması mümkün görünmemektedir. Belediyelerdeki grev yasağı, bu acı gerçeği bir kez daha yüzümüze vurmuştur.

Lastik grevinin ertelendiği Mayıs ayından itibaren yaşanan gelişmelere kabaca gözattığımızda, karşısına toplu olarak dikilemediğimiz her saldırıyı yeni bir saldırının izlediği görülecektir. Lastik işçileri yasağa karşı etkin bir mücadele yürütemedi, sınıfın desteğini alamadı, hemen ardından baraj saldırısı geldi. Yetkisi düşürülen sendikalar bir-iki basın açıklaması dışında kitlelerini harekete geçirmede, ortak bir tepki geliştirmede, diğer sendikaların desteğini alamadı; hemen ardından kamu emekçilerine KHK saldırısı geldi. KESK'in KHK saldırısı karşısındaki tutumu tam bir iflas ve utanç tablosu oldu, kamu emekçileri hiçbir eylemli tepki geliştiremedi, dolayısıyla sınıfın diğer bölükleri de

sesini çıkarmadı; hemen ardından belediye grevleri yasaklandı.

Birbirine eklenip giden bu uğursuz zincirin halkalarını artık bir yerden ve acilen kırmak gerektiği gün gibi ortadadır. Bir o kadar açık olan, yürüyüşün başına hedef tahtasındakilerin geçmesi zorunluluğudur.

Elbette bu saldırı sınıftadır. Dün lastik, bugün belediye... Ve yarın kimbilir hangi sektörde TİS hakkı bu yolla gaspedilecektir. Ancak saldırının okları bugün belediye grevini vurduğuna göre, belediye işçilerine düşen görev ve sorumluluk da daha fazla olmak durumundadır. Topyekûn saldırının karşısına birleşik bir sınıf hareketiyle çıkmak bir temenni olarak kalmayacaksa eğer, birilerinin bu birleşik harekete giden yola girmesi, yolu açması, yürüyüşün başını çekmesi zorunludur. Önde gitmek, öncülük yapmak zor olmakla birlikte son derece onurlu bir görevdir. Ve bugün bu görev belediye işçisindir. Belediye işçisinin grev yasağına karşı direnişi, hem kendi yaşam hakkını savunmak, hem de sınıfı bu topyekûn saldırıya karşı uyandırmak-harekete geçirmek-birleştirmek yolunda

atılacak ilk ve hayati önemde bir adımdır. Bu adımı atmadan ne bu TİS'i kazanmak ve ne de sınıftan bir destek, dayanışma beklemek sözkonusu olabilir. Daha da önemlisi, bu saldırıyı birleşik bir eylemlilikle püskürtmeden yeni saldırıların önü alınamaz.

Mezarda emeklilik, tahkim, sosyal güvenliği tümüyle tasfiye planları, baraj, grev yasakları... Son bir yılda gerçekleşen bu saldırılara rağmen sınıf hareketindeki durgunluğun sürdüğü koşullarda, belediye işçisinin önüne dikilen görevin kolay bir iş

olduğunu söylemek mümkün değildir. Sınıf hareketinde sorun ve zaaf lar dağ gibi birikmiş durumdadır. Ancak, bir o kadar birikmiş durumda öfke ve tepkiyi de hesaba katmak gerekir. Ve buradan bakıldığında, zorlukların fazlaca büyütülmemesi gerektiği de ortaya çıkar.

İşe son derece bilinçli, örgütlü, planlı hareket etmekle başlamak gerekiyor. Örgütlülüğün olmazsa olmaz ayağını taban örgütlülükleri oluşturuyor. TİS ve grev komiteleri derhal yeni sürecin ihtiyaçlarına uygun hale getirilmeli, olmayan birimlerde derhal direniş komiteleri kurulmalıdır. Ve bundan sonraki sürecin inisiyatifini kesinlikle komitelerde merkezileştirilmelidir. Direniş ve dayanışma komiteleri tarzındaki bu taban örgütlenmeleri, alternatif bir sendikal örgütlenme değildir. Sendikaları devre dışı bırakmayı değil, cesaretlendirmeyi, harekete geçirmeyi ve denetlemeyi hedeflemelidir. Ancak, sendikal hareketin (özellikle de merkezi bürokratinin sınıf ihanetinin) verili durumunda, inisiyatifini elden kaçırmamak hayati önemdedir.

Sürecin başında ve hiç zaman yitirmeden her türlü propaganda malzemesiyle (yazılı, sözlü, eylemli) sınıfın en geniş kesimi sınıf dayanışmasına-birleşik mücadeleye

çağrılmalıdır. Üstünde, "Sınırsız grev ve genel grev hakkı!" şiarının yazılı olduğu mücadele bayrağıyla öne düştüğü takdirde, belediye işçisinin ardındaki safların hızla büyüyeceğinden kuşku duyulamaz. Yeter ki, tabandaki "direne direne kazanacağız" bilinci, yukarıdaki "çalışa çalışa kazanacağız" safatasını sustursun. Görevden kaçmanın bu demagojik komedisine son versin. Mücadelenin onurunu yükseltsin.

Sınıf hareketinin önünde yürümek nasıl ki örgütlü kesimin göreviyse bu kesimi grev ve direniş komitelerinde örgütlemek ve harekete geçirmek de, sınıf bilinçli-öncü işçilerin görevidir. Belediye işkolundaki bilinç düzeyinin bu sorumluluğu hakkıyla üstlenecek düzeyde olduğu ise bilinmektedir. Belediye işçileri, özelleştirme-taşeronlaştırma uygulamaları ve seçimler yüzünden sık sık tensikat saldırısı, ücret kısıntısı, hak gaspı vb. ile karşılaşan ve güçlü direnişlere imza atan bir kesimdir. Sınıf hareketine çürütücü bir durgunluğun hakim olduğu son yılların en hareketli iki sektöründen biridir belediyeler. Dolayısıyla, bu mücadele sürecinin biriktirdiği küçümsenemez bir deneyim ve bilinç sözkonusudur. Şimdi bu bilinci, bu deneyim ve dersleri kullanmanın tam zamanıdır.

Öncü işçilere ve taban örgütlenmelerine odaklanan bu sorumluluk çağrısı, elbette, sektörde örgütlü sendikaların sorumluluğunu azaltmıyor. Grevi ertelenen Belediye-İş kadar, greve hazırlanan Genel-İş'in de kitlelerinin öfke ve tepkisini sokağa dökmesi zorunludur. Bu sendikalar bu görevden kaçınmaz, kaçınmamalıdır. Belediye-İş grevinin ilk günlerinde Genel-İş'e hakim olan suskunluğun erteleme hemen öncesinde gerçekleşen eylemde bozulmuş olması, yasağa karşı birleşik mücadele için olumlu bir işarettir. Aynı şekilde, grev yasağının açıklandığı ilk saatlerde Belediye-İş'ten gelen tepki de herşeye rağmen anlamlıdır. Bu sendika, grev öncesinde ve sırasındaki tüm zaaf larına rağmen, saldırıya kolayından boyun eğmeyeceğini açıklamıştır. Şimdi sıra bu tutumu geliştirmek, ilerletmek ve bunun üzerinden eski zaaf ları yenerek mücadeleyi yükseltmektedir. Fakat bir kez daha vurgulamakta yarar var, bunu sağlamanın yolu, tabanın örgütlü gücünden geçmektedir.

Buraya kadar hareketin "kendiliğinden" yanına, onun sorun ve zaaf larına ve bunları aşmanın yollarına işaret etmiş olduk. Tüm bunlardan doğallığında çıkacak sonuç, görev ve sorumluluğun azamisinin, "sınıfın en bilinçli ve örgütlü kesimi" olan devrimci öncüye düştüğüdür. Sınıf hareketinin önündeki engellerin aşılmasında temel halkanın siyasal önderlik sorununun çözülmesi olduğu değerlendirmemiz de gözönüne alındığında, belediyelerde grev yasağına karşı mücadelenin örgütlenmesi çerçevesindeki görevler yeterince açıktır. Eğer partinin programı sınıfın mücadelesine yol gösterecek, örgütleyecek, ilerletecekse, bu, somut gelişmelere pratik politikayla müdahale etmeksizin mümkün olmayacaktır. Devrimci programımızın devrimci sınıfın mücadelesinde yaşam bulması, etekemiğe bürünmesi, kağıt üzerindeki soyutlamadan günlük yaşamdaki eylemliliğe taşınması, ona hakettiği değeri veren ve böylece sınıfın öncülüğünü hak eden kadrolar eliyle gerçekleşecektir.

Sınıfımıza, partimize ve şehitlerimize karşı sorumluluğun gerektirdiği ciddiyet ve özveriyle grev yasağına karşı mücadeleye sarılmak, tüm sınıf devrimcilerinin öncelikli görevidir.

Belediye işçileri grev erteleme kararı üzerine oturma eylemi yaptılar:

“Bu grev sokakta bitirilecek!”

Belediye-İş Sendikası'nda örgütlü işçilerin 15 Ağustos'ta İstanbul ve İzmir genelinde başlattıkları grev 10. gününde, Bakanlar Kurulu kararıyla, 2 ay süreyle ertelendi.

Sermaye iktidarı daha önce de 5 Mayıs'ta lastik işçilerinin grevini ertelerek etkisizleştirmişti. 10 gündür kararlı bir çizgide sürdürülen belediye işçilerinin grevinin sermaye hükümeti tarafından ertelenmesi, grevdeki işçiler şahsında işçi sınıfına yönelik ciddi bir saldırı. Bu saldırı aynı zamanda, TİS görüşmelerine başlayan başta metal işkolu olmak üzere diğer sektörlerde sürdürülen görüşmelerin uyuşmazlıkla sonuçlanması durumunda alınacak bir grev kararına karşı şimdiden verilen bir gözdağı niteliği taşıyor.

İşçiler grev erteleme kararına karşı tepkilerini İstanbul Büyükşehir Belediyesi önünde yaptıkları oturma eylemi ile ortaya koydular. Oturma eylemi öncesinde 500'ü aşkın işçi Belediye-İş Sendikası salonunda toplandı. Yapılan konuşmalarda, saldırının işçi sınıfı mücadelesine yönelik bir saldırı olduğu vurgulandı. Sendika yöneticilerinin, yapılacak bir şey yok grev pankartlarını toplayıp Danıştay'a dava açacağız, vb. söylemleri, tepkileri yatıştırmaya dönük konuşmaları, işçiler tarafından protesto edildi. “Bu grev sokakta bitirilecek, gerekirse öleceğiz, bize işbaşı yaptırırsanız bunun hesabını sizden sorarız.” “Grev erteleme kararına uymayın, gerekirse tutuklanın, ölümse ölüme varız.” “Türk-İş'in suskunluğu ihanetin belgesidir, şube başkanlarının işbaşı yapacağız kararına uymayacağız, yarın valiliğe yürümeliyiz, açlık grevi dahil miting, oturma eylemi, belediye binası önünde sürekli bekleme eylemlerini hemen başlatmalıyız” vb. istemlerle tepkilerini ortaya koydular.

Konuşmaların ardından öncü işçilerin çabası sonucu topluca belediye binasına yürüdü. Yürüyüş sırasında ve oturma eylemi boyunca işçiler şu sloganları sık sık haykırdılar: “Yılgınlık yok direniş var!”, “Sözleşme hakkımız engellenemez!”, “Baskılar bizi yıldırılmaz!”, “İMF'nin itleri, yıldırılmaz bizleri!”, “Hükümet istifa”, “Grev hakkımız engellenemez!”, “Kahrolsun İMF uşakları!”, “Greve uzanan eller kırılmalı!”, “İşçi memur elele genel greve!”, “Direne direne kazanacağız!”

İşçilerin öfkelerini yatıştırmaya çalışan sendika yöneticileri işçilerin tepkisiyle karşılaştılar. Belediye-İş Sendikası Genel Başkanı'nın işçilere yönelik, sabırlı olun, hakkımızı arayacağız, sizden dağılmanızı istiyorum sözleri işçiler tarafından dikkate alınmadı. İşçiler oturma eyleminde kararlı olduklarını gösterdiler. İşçilerin kararlılığı karşısında, sendika yöneticileri, 25 Ağustos günü bir günlük iş bırakma eylemi ile Anakent Belediyesi önünde eylem yapma kararı almak zorunda kaldılar.

Grev ertelenmesi sonrasında belediye işçileriyle konuştuk:

“Grev pankartımıza sahip çıkarak 10 bin işçiyi oraya yığarsak, sorun üç günde çözülür”

- Grevleriniz hükümet kararı ile 2 ay ertelendi. Bu aynı zamanda sınıfa yönelik ciddi bir saldırı anlamına geliyor. Daha önce de 5 Mayıs'ta lastik işçilerinin grevi ertelenerek bitirilmişti. O dönem yapılan saldırıya karşı sınıf cephesinden ciddi bir tepki ortaya konulamadı. Şimdi siz aynı durumdasınız. Tepkileriniz ne olacak, bu saldırıyı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cemal (GOP belediyesi işyeri temsilcisi): Genel başkan, Bakanlar Kurulu bizim grevimizi ertelemek gibi bir niyete kapılmasın, dedi. Nihat başkanın sözünde durmasını bekliyoruz. Ve sendikacılar buna uymadığı takdirde, bu sınıf davasına ihanettir. Biz işçiler olarak karara uymayacağız, ama sendikacılar işbaşı yaptırmayı düşünüyorlar. Biz şu anda karara uymamak için ne yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Anakent Belediyesi'ni fiilen işgal etmeyi düşünüyoruz. Bir de yarın Temsilciler Kurulu'ndan çıkacak kararlar birlikte, ağaları da önümüze katarak mücadeleye devam etmek. Türk-İş dün burada şube yöneticileriyle bir toplantı yaptı. Ama bu toplantıdan ne karar çıktı, şu ana kadar bize ulaşmadı. Ama bu yönde bir karar çıktığına eminiz. Türk-İş 1. Bölge'nin tavrının biraz değişken olduğu açık, bunu görmek lazım. Bir de, Genel-İş ile Belediye-İş'in birlikte grev kararı almaları gereken yerlerde niye grev kararlarını geç aldılar, buna bakmak lazım. Bunların hepsi de bilinçli bir politikanın belli merkezlerden yönlendirilmesi oluyor. Şu an sendikaların yaptığı tümüyle sınıfa ihanettir. Şu grevi ertelemek demek, cezaevlerine saldırının ilk halkasıdır.

Hüseyin Derin (Anakent Belediyesi işçisi): Bu saldırı gerçekte sermayenin emeğe yönelik saldırısıdır. Grevimiz ertelendi, şimdi ne yapacağız? Belki lokal yerlerde grev pankartımızı polis zoruyla indirebilirler, ama bana göre Anakent Belediyesi'ndeki pankartlarımızı indirmememiz lazım. Grev pankartımıza sahip çıkarak 10 bin işçiyi oraya yığarsak, oradan ayrılmazsak, bence bu sorun üç gün içerisinde çözülür.

- Sendikaların saldırı karşısında tavrı nedir?

Hüseyin Derin: Sendikalar zorunlu olarak yasal çerçevede tavrı takınmak zorundalar, o açıdan pek iç açıcı değil. Biz Temsilciler Kurulu'nda almamız gereken kararları alırız, sendika da uygulamak zorunda kalır, diye düşünüyorum.

- Bu saldırının gerisindeki neden nedir?

Hüseyin Derin: Saldırı bence çok boyutlu. İMF ve Dünya Bankası'nın taşeronluğunu yapan bir hükümet işbaşında. Önemli olan bu saldırının nedeni değil, bu saldırılara karşı işçi sınıfının neler yapabileceği bizi ilgilendiriyor. Olumlu yönde işçi sınıfını uyarıp

ciddi adımlar atabileceğimizi düşünüyoruz. İlk olarak yarın (25 Ağustos) Anakent önünde saat: 10:00'da bir eylem yapacağız. İşçi arkadaşların tutumu grev pankartını indirmeme yönündedir. Yarın onu yapacağız. Ondan sonra Temsilciler Kurulu toplantısını yapacağız. Sendika ise Danıştay'a itiraz edeceğim diyor. Grevi de bitirecekler bu arada. Şimdiye kadar Danıştay tarafından yürütmenin durdurulması kararı verdiği görülmemiştir. Bu ülkede 3 sendika konfederasyonunun bulunması lükstür. Bir işyerinde 3-4 sendika lükstür. Bunlar gerçekten bizim mücadeleye alanımızı daraltıyor, hareket alanımızı daraltıyor, biz bunları devamlı söylüyoruz. Önümüzdeki dönemde toplu sözleşme şu veya bu şekilde bitecek, bence tabanda bu yönde bir çalışmanın içerisine girmek gerekecek, diye düşünüyorum.

İsmail Kara (Belediye işçisi): Hükümet lastik işçilerine saldırırken bütün sendikalar buna sessiz kaldı. İşçiler ve sınıf görevini yerine getirmediler. Şimdi sıra bize geldi. Bugün yapılan belediye işçilerinin grevinin ertelenmesi meselesi değildir. Bu işçi sınıfına yapılan bir saldırıdır. Şimdi sendikacılar şapkalarını başlarının önüne koymalı ve ne yapılması gerekiyorsa yapılmalıdırlar. Bugün belediye işçilerinin grevi ertelenmişse, 100 bin metal işçisinin TİS görüşmeleri başlamıştır, yarın bu saldırı onlara da yapılacaktır. Açık bir saldırı var, ciddi bir saldırı ile yüzyüzeyiz. Bu kararı kabul etmemek, grev devam etmek lazım.

Ali Demir (Belediye işçisi): Bu saldırıya karşı, Bakanlar Kurulu'nun kararına karşı işçi sınıfı tavrını koymalıdır. Bu ertelemeyle amaç, sadece belediye işçilerine değil tüm işçi sınıfına gözdağı vermektir. Biz bunu kabul etmiyoruz, protesto ediyoruz. Sonuna kadar da direnmeye çalışacağız. Sendikalar önümüzde olduğu müddetçe de bu mücadeleyi sürdüreceğiz.

- Peki sendikacılar ne diyor?

Ali Demir: Şimdi sendikacılar kendi aralarında toplantı yapacaklar. Kendi kararlarını bekliyorlar. Ama biz fiili olarak eyleme geçmeliyiz. Bir tepki gösterilmesi gerekiyor. Biz fiili olarak eyleme geçerseniz, sanırım sendikacılar da eylemin başına geçerler.

Mustafa Karakuş (Belediye işçisi): Bakanlar Kurulu karar almış, grevimiz ertelendi. Biz de haklı olarak grevimizi sonuna kadar devam ettireceğiz. Sarayın önünde toplanacağız, ta ki hakkımızı alana kadar. Bakanlar Kurulu çöplerin birikmesi sonucu grevin ertelendiğini belirtiyor. Gerçek bu değil, gerçek işçi sınıfına yönelik bir darbedir, ben böyle değerlendiriyorum. Bir de Türkiye'de sınıf sendikacılığı olmuş olsaydı, bugünkü durum olmazdı. Bu olmadığı için sınıf sermaye karşısında yenik durumdadır.

Belediye grevinin ertelenmesi konusunda işçi temsilcileriyle röportaj: “Hakkımızı alıncaya kadar mücadele edeceğiz”

- Greviniz ertelendi. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

İşçi temsilcisi: Beklediğim bir karardı. Ben bugün bekliyordum, sabah evden çıkarken gece nöbetçi kalabilirim dedim. Bu memleket her zaman yönetenlerin memleketidir. Kalbur üstü insanların, köşe yazarlarının, maaşlarını dövizle alan, işçiyi hiçbir zaman düşünmeyen, 485 milyon TL maaş alıyor diyen Serdar Turgut gibi Hürriyet yazarlarının memleketidir. Dolayısıyla bu grev ertelenmesi doğaldır.

- Grev ertelenmesine karşı neler yapmayı düşünüyorsunuz?

1. işçi temsilcisi: Her yerde bir hiyerarşi var, burada da işçiyi örgütleyen sendika... Sendikanın ne düşündüğü önemlidir. Ve sonuçta sendikada da bir yerde Türkiye'nin değişmez kanunu geçerli; rantiyecilerle beraber bir üst yönetim var. İşçinin içinden çıkmıştır, ama işçiden soyutlanmıştır. Dolayısıyla düşüncelerim pek olumlu değil.

2. işçi temsilcisi: Hükümet bize on gün tahammül edemedi, hakkı olmayan bir şekilde haklı grevimizi erteledi. Artı, İstanbul işçisinin duyarlı olduğu, çöpümüzün hiç kokmadığı, kavga gürültünün olmadığı bir yerde hükümetin grevimizi ertelenmesi işçiler tarafından şaşkınlıkla karşılandı.

Önümüzdeki günlerde kitlesel bir şekilde eylem yapmaya kararlıyız. Mesela yarın (25 Ağustos) saat: 10:00'da büyük bir eylemimiz vardır. Şu anki hükümet İMF direktifleriyle bu grevleri erteledi. Haklı olduğumuz halde bizi haksız duruma düşürmeye çalıştılar. Ve biz hakkımızı alıncaya kadar mücadele edeceğiz. Mücadelemiz bu grevin bitişiyle olmayacak. Sendikamız grev pankartlarını indir dediği zaman indireceğiz. Sendikamızın alacağı tavrı bekliyoruz. Sendikamızın alacağı her türlü eylem kararına işçi arkadaşlarımızın hepsi katılmaya hazırdır. Grev kırıncılığı yapanların yaptıkları yanlarına kâr kalmayacaktır.

İstanbul belediye işçisi Türkiye işçisinin kalbiydi. Kamu işçilerinin ve önümüzdeki günlerde Metal-İş sendikası, Tekstil-İş sendikasının yapacağı toplu iş sözleşmelerinde, onlara gözdağı vermek için bu grev ertelendi. Ama bunda başarılı olamayacaklar. Eğer gerekiyorsa Ankara'ya yürümeye hazırız. Çıkardıkları yasaları başlarına çalıncaya kadar devam edeceğiz.

Grevdeki belediye işçileriyle konuştuk:

“Grevi haklarımız kabul edilinceye kadar sürdüreceğiz”

- Grevin 7. günündesiniz, ne düşünüyorsunuz?

İşçi: Hakkımızı alana kadar bu mücadeleye devam edeceğiz. İşveren geri adım atmadığı sürece bizim grevimiz sürecek. Yılgınlık yok yani.

İşçi temsilcisi: İşveren bizi greve zorladı. Bir kavgaya girdik, mücadeleye girdik. Bu saatten sonra geriye dönüş olamaz. Şartlarımızı kabul ettirene kadar bu grevimiz devam edecektir.

- Bazı belediyeler sözleşmeyi imzaladılar. Bu grevinizi etkiliyecek mi?

İşçi: Bu büyük bir hataydı. Etkili olsa da biz bundan sonra kendimize bakacağız. Dört dörtlük bir sözleşmeye imza atmadılar. Biraz daha sürdürüp bizimle birlikte bitirebilirlerdi. Grev daha yeni başladı. İlerki günlerde daha da etkili olacaktır. Biz de tavrımızı sertleştireceğiz, işverene karşı, sermayeye karşı, taşerona karşı.

İşçi temsilcisi: Tabii ki etkiliyor. Bizim amacımız İstanbul'un bütün belediyelerinde greve gitmekti. Oralardaki arkadaşlar anlaşılar. Grevi isteklerimiz kabul edilinceye kadar sürdüreceğiz.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Erteleme saldırısı öncesinde İzmir'de yeni grevler

Belediye-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Konak ve Karşıyaka belediye işçilerinden sonra Genel-İş'in örgütlü olduğu Buca Belediyesi'nde çalışan işçiler de 18 Ağustos'ta greve çıktılar.

18 Ağustos sabahı Buca Kuruçeşme'deki Temizlik İşleri Müdürlüğü'nde biraraya gelen yaklaşık 500 işçi, buradan Buca Belediyesi'ne yürüyerek Belediye binasına grev pankartı astılar. Eylem sırasında “Susma, sustukça sıra sana gelecek!”, “İş, ekme yoksa barış da yok!”, “Sadaka değil hakkımızı versinler!”, “Geliyor geliyor genel grev geliyor!” sloganları atıldı. Belediye-İş 4 No'lu Şube Başkanı Ali Çelenk'in de katıldığı eylemde yapılan konuşmalar Genel-İş ve Belediye-İş sendikalarının dayanışma içinde olmalarına yönelikti. Grev gidilirken Buca Belediyesi'nde 450 işçi çalışmakta.

Grevin başlamasıyla birlikte grev kırıncılığı da, önce ve bizzat belediye başkanları tarafından yapılmaktaydı. Çöp toplama şovuna çıkan belediye başkanları grevci işçiler tarafından engellenmeye çalışılınca, bu kez devreye yasalar girdi. Karşıyaka Belediye bünyesinde kurulmuş olan taşeron firma Kent AŞ, savcılıkça acele alınan son karar doğrultusunda biriken çöpleri toplama yetkisi aldı. Bu da gösteriyor ki, yasa çıkaran organlar da dahil bütün kurumlarıyla sermayenin iktidar aygıtı olan devlet, varlığını işçilerin-emekçilerin aleyhine göre konumlandırmış. Böylece grev kırıncılığı da yasal hale getiriliyor.

21 Ağustos günü DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası İzmir 5 No'lu Şube Başkanı Murat Hançer ile Ali Gürlek, Murat Kazancılar ve Ali Zamangil Buca pazar yerinde taşeron şirket aracının çöp toplamasını engelledikleri gerekçesiyle gözaltına alındılar. Şu an Konak'ta Konbel,

Karşıyaka'da Kent AŞ ve Buca'da Kurtem isimli taşeron şirketlere grev kırıncılığı yaptırılmakta. Çöp toplanan yerlerin daha çok lüks semtler olması, emekçi semtlerdeki çöplerin toplanmaması ayrıca dikkat çekmekte.

Engelleme çalışmaları sadece bunlarla sınırlı değil. Grevlerin sonuçsuz kalması için bütün imkanlar kullanılmakta. İşçiler sanki başka bir dünyadan gelmiş insanlar gibi gösterilerek, biriken çöplerin insan sağlığı açısından tehlikeli olacağı, bunun sorumlusunun da grevci işçiler olduğu propaganda edilerek, insanlar işçiler aleyhine kışkırtılmakta, karşı karşıya getirilmeye çalışılmaktadır. Böylece haftalık alışverişlerini semt pazarlarından yapan işçiler-emekçiler, bu olanaktan mahrum bırakılarak belediye işçileri haksız duruma düşürülmeye çalışılıyor.

Bütün bu provokasyon girişimlerine rağmen, grevler kentin ve ülkenin gündemini işgal etmeye devam ediyor. Genel-İş'e bağlı Çiğli Belediye işçileri de birkaç gün içinde daha önce asmış oldukları grev kararını hayata geçirmeye hazırlanıyorlar.

Kızıl Bayrak/İzmir

Belediye işçileri TUYAB'lılara sahip çıktı

Belediye işçileri grevlerine devam ederken, bizler de TUYAB'lı aileler olarak işçilere destek vermeye ve hücrelere karşı çıkmaları için bilgilendirmeye devam ediyoruz.

24 Temmuz Çarşamba günü saat 12:00'de Bayrampaşa Belediyesi önünde 1500 kişilik basın açıklaması ve oturma eylemi yapan işçilere, TUYAB'ın “Evladlarımızı öldürtmeyeceğiz!” başlıklı özel sayısını dağıttık. Bir yandan hücrelerin işçi-emekçilerin alınterinden çalınarak yapıldığını, oralara yarın kendilerinin konulacağını, kopan kolların işçilerin kolu olduğunu, saldırının gerçekte onlara yapıldığını anlatırken, diğer yandan da bildirilerimizi dağıttık. Özellikle bir ananın dağıtım yaparken ajitasyon çekmesi, işçilerin ilgisini çekti ve olumlu tepkiler aldık.

Bizler dağıtımı bitirmek üzereyken sivil polisler de kitlenin içine girdi ve bizi gözaltına almakla tehdit etti. Bunun üzerine ana elinde kalan bildirileri kuşlama yaparak alana dağıttı. Haber verilen sendikacılar da müdahale etti ve polisler kendilerinin ilgileneneğini söylediler. Bizi alandan kendilerinin çıkaracağını söyleyen sendikacı, çıkışa kadar yanımızda geldi. Bu sırada polis hiçbir harekette bulunmadı. Fakat biz arabaya bindikten sonra koşarak gelip arabanın önünü kestiler. Kendi aralarında bir iki görüşmeden sonra binip şoföre karakola çekmesini söylediler. Biz de pencereyi açarak “Hücre ölümdür, izin vermeyeceğiz!” sloganını hala alanda oturma eylemi yapan işçilere haykırdık.

Daha sonra yaklaşık 20 metre mesafedeki karakolda bizi indirdiler. Kolumuzdan çekmelerine izin vermedik. İzin almadan dağıtım yapamayacağımızı söylediler. Biz de bildirimini yasal bir bildiri olduğunu, ayrıca toplatmasının da bulunmadığını ve izin almaya gerek olmadığını söyledik.

Bizim gözaltına alındığımızı gören işçi ve sendika temsilcileri bizi alandan çıkararak sendikacının yanına giderek, bunu yapmasının yanlış olduğunu, bizimle hemen ilgilenmesi gerektiğini söylediler. O da işçilerin oluşturduğu bu basınç sayesinde emniyet müdür yardımcısıyla görüşmüş ve bırakılacağımızı öğrenmiş. Karakoldaki polisler de bize eğer alana geri dönmeyeceksek bırakılacağımızı söylediler. O zaman bizi neden aldıklarını sorduk. İyi niyetlerini zorladığımızı söyleyerek bizi dışarı çıkardılar ve uzaklaştırmak için minübüse bindirmeye çalıştılar.

Bu arada eylem bitmişti ve işçiler de dağılıyorlardı. Karakolun önüne gelen sendikacılar bizi aldılar ve oradan uzaklaştırdılar. Kendilerine bizi alandan çıkarmalarının yanlış olduğunu söyledik. O da suçsuz olduğunu ve sürekli ilgilendiğini söyledi. İşçilerin kendisini bizi teslim etmekle suçlandıklarını söyledi. Oradan Aksaray Belediye-İş Sendikası'na giderek eylemden dönen işçilerle görüştük ve sohbet ederek ayrıldık.

Bizler TUYAB'lı aileler olarak bir kez daha diyoruz ki; her yerde olacak ve hücreleri yıkana dek mücadelemizi sürdüreceğiz.

Bir TUYAB üyesi

Sınıf hareketinden kısa kısa...

21 Ağustos- Kayseri: 9 Çinkur işçisi, 26 Kasım'da üretimin durdurulmasından sonra, kendilerine verilen kamuya yerleştirme sözünün tutulması için Ankara'ya gitti.

22 Ağustos- SEKA Dalaman işçilerinin de içinde bulunduğu Ortak Girişim Grubu işletmenin özelleştirilmesini protesto ve işletmenin kendilerine verilmesini talep etmek için Ankara'ya gelerek Türk-İş'i ziyaret etti.

23 Ağustos- İzmir Kemalpaşa-Armutlu beldesinde çalışan işçiler, işverenin işten atma ve ücretsiz izne çıkarma oyununu bozmak için işyerini terk etmeme eylemi başlattılar.

23 Ağustos- Antalya Havaalanı'nda trafik kontrol görevlilerinin eylemi sürüyor.

23 Ağustos- İstanbul Belediye işçileri grevin 8. gününde büyükşehir önünde 2500 kişilik bir eylem düzenlediler.

Merbolin Boya'da işçi kıyımı!

İzmit-Dilovası'nda kurulu bulunan Merbolin Boya fabrikasındaki taşeron işçileri, DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası'na üye oldukları için işveren tarafından belirli aralıklarla gruplar halinde işten çıkarılıyor.

11 Ağustos'ta başlayan işten çıkarmalar devam ediyor. Sendikaya üye oldukları için işten çıkarılanların sayısı 20'ye ulaştı. İşten atılan işçilerin fabrika önündeki eylemi 14 Ağustos'tan beri devam ediyor. Çıkarılan işçiler, işlerine geri dönene kadar eylemlerine devam edeceklerini ifade ettiler. Merbolin Boya'da çalışan 65 işçiden 42'si sendikaya üye olmuş durumda. Şu anda işlerine son verilen 20 işçinin eylemi sürerken, çalışan diğer işçiler üretimi düşük olarak devam ettiriyorlar.

Sendikalaşma sonucu işten atılmalar

Kristal-İş sendikasında örgütlenme çalışması yapan İzmir Oto Cam'da çalışan 20 işçi işten atıldı. İşverenin işten çıkarma girişimi işçilerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na yetki tespitinin yapılması için başvurduğu sürece denk gelmesi açısından hayli anlamlı. İşveren sadece bununla da yetinmeyip işçileri tek tek odasına çağırarak, hakaret ve küfürler eşliğinde, sendikadan istifa etmeleri için baskı yapmaktadır. İşçilerin işten atılma nedeni olarak 17. madde gösterilmekte.

Kristal-İş sendikası İzmir Temsilciliği de bu engelleme girişimleri karşı, Bomova'da kurulu olan İzmir Oto Cam işletmesinin önünde 17 Ağustos günü bir basın açıklaması yaptı. TİS yetkisinin alındığı ve yasal olarak önümüzdeki günlerde sözleşme imzalanacak bir işyerinde böylesi yöntemlerle sendikal örgütlenmenin engellenmeye çalışıldığını protesto etti.

ARMATEX'te işçi kıyımı

İzmir Kemalpaşa'da ARMATEX tekstil fabrikasında Dokuma-İş'te örgütlenen 10 işçi işten atıldı, diğer işçiler ise zorunlu izne çıkarıldı. Fransız işverene ait ARMATEX fabrikasında işten çıkarılmalar üzerine Dokuma-İş sendikası tarafından yapılan basın açıklamasında şunlara yer verildi:

"ARMATEX işçilerinin kararlılığı, Dokuma-İş öncülüğü ile birleşince bir hafta içinde sendikamızda örgütlendiler. İşçilerin önerilerini alarak Borçlar Yasası'nın 316-317. maddelerine göre hazırlanan sözleşme taslağını, işçilerin seçtiği temsilciler ile birlikte 21.8.2000 günü işverene götürdük. İşçilerin terçihine saygı göstereceğini belirten genel müdür, taslağı kabul etmek için avukatlarıyla inceleyip tekrar görüşebileceğimizi söyledi. Ancak bu görüşmenin hemen ardından oyunlara girişti. İşçilerin birliğini bozma, sendikaya karşı kışkırtma çabaları, sendika üyelerimiz arasında kısa sürede oluşan bağlılık sayesinde boşa düşürüldü. İşçileri kandırmayı başaramayınca 10 işçi kardeşimizi işten attı, diğerlerini de izine çıkardı..."

Enerji sektörü aşırı kâr ve vurgun peşindeki tekelere peşkeş çekiliyor

Enerji Yapı Yol-Sen'de örgütlü BEDAŞ işçileri, 21 Ağustos saat 12:15-12:45 arası işyerlerinin önünde oturma eylemi gerçekleştirdiler. Oturma eyleminin sonunda bir basın açıklaması okundu. Bazı işçi sendikaları ve KESK temsilcileri eyleme destek verdi.

Eylem yerine "İşyerlerini terk etmeyeceğiz!", "Taşeron çalışanları kadroya alınınsın!", "Keyfi tayinler durdurulsun!" pankartları asıldı. "KİT"ler bizizdir, bizim kalacak!", "Söz-yetki-karar çalışanlara!", "Taşeron işçisi köle değildir!", "Yaşasın sınıf dayanışması!", "Yaşasın örgütlü mücadelemiz!" sloganları atıldı.

Kimya Teknik grevi üzerine

Baki Atik

(Kimya-Teknik temsilcisi)

Son 20 yılın en uzun ve hala bitmeyen Kimya Teknik grevimiz her zamanki gibi arkadaşlarımızın inançlı kararlılığı ile dörtüylü günlere doğru emin adımlarla yaklaşmaktadır. Greve çıktığımız o ilk günlerdeki coşku ve heyecan tabii ki yok gibi. Ama arkadaşlarımızın kararlılığı, bugüne dek bir tek fire vermeden sürdürmekte olduğumuz mücadeleden belli olmaktadır. Geride bıraktığımız bir yılı aşkın zamandır grev çadırımızda yaşadığımız olumlu ve olumsuz bir çok deneyimlerimiz olmasına rağmen, bunlar bizim için güzel bir deneyim oldu diyebiliriz. Sürdürmekte olduğumuz sendikalaşma mücadelemiz sınıf adına gerçekten takdir edilecek, yıllarca anlatılacaktır. Bundan sonra yaşanacak olan grevlerde ve direnişlerde örgütlülüğümüz dillerden düşmeyecek gibi görünmektedir.

Yaşadığımız olumsuzluklara gelince. Greve çıktığımız 11 Ağustos '99'dan hemen sonra, 17 Ağustos '99'da yaşadığımız deprem neticesinde bir anda gündemden düşmemiz; bunun ardından, bu kez cezaevleri olayları ve bir sürü olumsuzluklar neticesinde basın ve medyadan uzak kalmamız, grevimizin uzamasının nedenlerinden biridir diyebiliriz. Grevimizi bugüne kadar kamuoyuna duyurabilmemiz için, elimizden geldiğince yapılan bütün

mitinglerde, yapılan basın açıklamalarında ve bizleri ziyarete gelen siyasi partilerimizden ÖDP, İP, SİP, EMEP, HADEP, CHP'nin düzenlemiş oldukları şenliklere, toplantı ve panellere katılarak, onlarla devamlı ilişkide olduk. Bu arada, bugüne kadar kendi oy verdiğimiz partilerin ne kadar emekten yana olduklarını da tüm açıklığı ile görmüş olduk. Grevimizin ilk günlerindeki coşkusu ve sınıf dayanışması her geçen gün azalmakta ve son zamanlarda da tamamen kesilme noktasına gelmiş durumda diyebiliriz. Yaşanmakta olan direniş ve grevlerin sınıf dayanışmalarıyla ayakta duracağını çok zaman dile getirmiştik. Geçtiğimiz günlerde Fatih Ökçe ve Tuzla Tersane işçilerine ne kadar sınıf dayanışmasında bulunulduğunu gördük.

Son zamanlarda, İMF'nin direktmeleri sonucunda bugün biz emekçilerin haklarımızı sokakta aramaları neticesinde hükümeti ne derecede idare ettikleri apaçık ortadadır.

Belediyelerin de greve çıkmaları artık toplu grevlerin geldiğinin habercisi olsa gerek. Biz Kimya Teknik grevcileri olarak, greve çıktığımızdan bu yana örgütlülüğümüzü kazanmak için elimizden geldiğince sınıf adına gerekeni yaptığımızı sanıyoruz. Ne var ki, bugüne kadar sendikal örgütlerden gerektiği kadar dayanışmayı gördüğümüzü söyleyemeyiz.

Bundan sonra da grevimizi kazanım açısından elimizden geldiğince yapacağımız eylemleri daha da sıklaştırıp etkili ve ses getirecek biçimde kararlı bir şekilde organize edeceğiz.

Bizler bu eylemlerimizi sürdürdüğümüz sürece, içerisinde bugüne kadar bizleri destekleyen dostlarımızın yanında şu ana kadar bizleri ziyaret etmeyen kesimi de görmek istiyoruz.

SEKA direnişi ve sınıf dayanışması ihtiyacı

Devletin özelleştirme saldırısı, hızından ve pervasızlığından hiçbir şey kaybetmeden sürüyor. Bu saldırıyla özelleştirme kapsamındaki bir dizi işletmenin satışı tamamlanırken, onlarca devletin tamamlanması için de saldırılar olanca hızıyla devam ediyor. Bunlardan biri de, özelleştirme süreci tamamlanarak Mopak'a 40 milyon dolara satılan Dalaman SEKA'dır.

Özelleştirilen diğer bir dizi işletme gibi, Dalaman SEKA da alanında tek olan bir işletme olma özelliğine sahip. Böyle bir işletmenin özelleştirilmesi için de, öncelikle onun zarar eden ve devlete yük olan bir işletme olduğunun kamuoyuna gösterilmesi gerekiyordu. Devlet özelleştirme kapsamına aldığı bütün işletmeleri, uyguladığı bilinçli ve planlı politikaları ile zarar eder hale getiriyor. Bunu da yüksek faizli borçlandırmalar, girdi fiyatlarının yüksek tutulması, ürün satış fiyatlarının düşük tutulması, özel sektör için maliyetinin altında satışlar, yeni yatırım ve istihdam ve teknolojik yenilenmenin yapılmaması gibi uygulamalarla yapıyor. Bütün bunları da kamuoyunun yanısıra, bizzat saldırıya maruz kalan işçileri bile bu aşağılık yalanlarla aldatmak, böylece saldırısına meşruluk kazandırmak için yapıyor.

Dalaman SEKA'nın 4.5 trilyonluk "zararı" bahane edilerek kapatılması kararı verilmişti. Halbuki her yıl 24 bin 414 kg selüloz Dalaman'dan diğer tesislere bedavaya veriliyor. Yalnızca bunun tutarı bile 4.8 trilyona ulaşıyor. Bunun kendisi bile devletin yalanlarını çürütmeye yetiyor.

Dalaman SEKA işçileri kapatma sürecindeki kararlı tutumlarını bu kez de takınarak satışa işyeri işgali ve mal giriş çıkışının durdurulması ile yanıt verdiler. Direniş, yeterli destek ve dayanışmayı henüz yaratmamış olsa da, kararlılıkla halen sürüyor.

Sürecin Selüloz-İş cephesindeki durumu ise sendika bürokrasisinin benzer süreçlerdeki tipik tutumunun ötesine geçememektedir. Sendika bürokrasisi mücadelenin meşruluğundan yola çıkacağı yerde, burjuva yasalarına

sığınma yolunu seçiyor. Bundan önceki benzer örneklerinde gösterdiği gibi, mücadeleyi burjuva mahkemelerinden medet ummaya endekslemek, mücadelenin daha başından kaybedilmesinin de kabulü anlamına geliyor.

Bütün bunlarla birlikte, uzunca bir süredir ileri bir boyutta sürdürülmesine rağmen direniş yalnızlaştığı sürece, başarı şansı da azalıyor. Güçlü bir destek ve dayanışmayı örnek, direnişin kazanımla sonuçlanmasında önemli bir etkidir. Direnişin halihazırdaki en önemli avantajı ise, işçilerin yakaladıkları birliktelik ve direniş kararlılığıdır. Fakat kendisiyle sınırlı kaldığı oranda ise bu avantajın kazanmaya yetmeyeceği de yeterince açıktır.

Öte yandan, saldırının topyekün karakteri, tek mevziyle sınırlı bir karşı koyuşun başarı şansını da sınırlıyor. Bu da SEKA'nın direnişi işçilerinin, en azından kendi iş kollarındaki diğer işletmelerin sürdürdüğü direnişlerle iyi bir koordinasyonu gerektiriyor. Burada her işletmenin bulunduğu ili ve bölgeyi bir direniş mevzisi haline getirecek bir perspektifle hareket etmek özellikle önemlidir.

Bulunulan bölgenin ekonomik yaşamında önemli yerler tutan bu işletmeler, tam da bu özelliklerinden ötürü güçlü birer bölgesel direniş mevzileri haline getirilebilirler. Örneğin SEKA işletmelerinden birinin bulunduğu İzmit, bu potansiyele sahip bölgelerinden biridir. Bu yapıldığı oranda burjuva medyanın bilinçli bir tarzda görmezden gelen tutumu da boşa çıkarılacaktır. Böylece direniş ülke genelinde gündemleşerek destek ve dayanışma olanağını da arttırmış olacaktır.

Bütün bunların gerçekleştirilmesi için, SEKA işletmelerinin bulunduğu illerde inisiyatifleri ellerine alacak olan direniş ve dayanışma komitelerinin oluşturulmasına girişilmelidir. Herşey topyekün saldırıya cevaben sınıfın topyekün karşı direnişi ve dayanışmayı ne oranda gerçekleştireceğine sıkı sıkıya bağlıdır. SEKA'nın kazanmasının yolu da buradan geçiyor.

EXSA işçisi patronun oyunlarını boşa çıkarıyor:**Grev kırıcılığı önlendi, gözaltılar serbest bırakıldı**

Grevleri 2 ayı geçen EXSA işçileri, işverenle yapılan son görüşmeden de bir şey çıkmaması ve işçileri bölmeye yönelik manevralar üzerine, aldıkları karar doğrultusunda eylemlerini hayata geçirmeye başladılar.

Sendikada boğulup giden basın açıklamalarının işverenin üzerinde fazla basınç yapmadığını, geri adım atmasını sağlamadığını yaşayarak gören işçiler, 18 Ağustos tarihinde Sabancı Camii önünde bir oturma eylemi (dilenme eylemi) gerçekleştirdiler. Sendikadan toplu halde çıkarak Sabancı Camii önüne kadar yürüyen işçiler kaldırıma oturdular. Elllerinde "İnsanca bir yaşam istiyoruz!", "Toplu sözleşme hakkımız söke söke alırız!" yazılı dövizler taşıdılar. Daha sonra sivil polis müdahale ederek işçilerin ellerindeki dövizleri yırttı, itip kakarak zorla oturdukları yerden kaldırdı.

Bunun üzerine işçiler, grev kırıcı işçileri cezalandırdıkları, dayak attıkları gerekçesiyle ifade vermek üzere çağrılan ve gözaltında bulunan sendika şube başkanı ve 8 arkadaşlarının bırakılması istemiyle adliyeye doğru alkışlarla, sloganlarla yürüyüşe geçtiler. Fakat polis işçileri tekrar dağıttı. Bu sefer işçiler dağınık bir şekilde, kimileri adliyenin karşısında, kimileri içinde, kimileriyse İnönü Parkı'nda arkadaşlarının bırakılmasını beklediler.

Aradan bir süre geçtikten sonra şube başkanı ve arkadaşları bırakıldı. Dışarıda bekleyen işçiler kapıda görünen arkadaşlarını alkışlarla karşıladılar. Ve 150 kadar işçi adliyenin oradan sendikaya doğru yürüyüşe geçtiler. Çevik kuvvet işçilerin arkasından sendikaya kadar geldi.

Daha sonra sendikada işçilere hitaben bir konuşma yapan Şube Başkanı Nazmi İncesoy; grevlerinin 2 ayı aştığını, hiç bir baskının onları yıldıramayacağını, bu

grevin iki şekilde bitebileceğini, ya sözleşmenin imzalanacağını ya da fabrikaya kilit vurulacağını, işverenin başka bir çıkar yolu olmadığını vurgulayan bir konuşma yaptı. Ardından işçiler sendikadan evlerine dağıldılar.

İşveren, grev kırıcı işçilerin dayak yemesi ve bu işçilerin kendilerini döven 8 kişi hakkında suç duyurusunda bulunması üzerine, suçlanan 8 işçinin evlerine çıkışlarının verildiğine dair kağıt göndermiştir. Yapılan son eylemliliklerle işçilerin motivasyonları daha da artmış ve kazanacaklarını dair inançları tazelenmiştir. EXSA işçileri unutmamalıdır ki işçi sınıfı

varolduğundan bugüne kadar haklarını alabilmek için hep dış bir mücadele vermek zorunda kalmıştır.

Mücadele vermeden kazanılamayacağı ortadadır. EXSA işçileri kendi içerisinde gereken birlikteliği sağlamıştır. Ancak EXSA işçisi, grevin başarısı için hayati bir önem taşıyan sınıf dayanışması örneği göreviyle yüzyüzedir hala.

***

Bu arada Sabancıyla bir görüşme daha yapıldı. Patron grevin başında, işçilerin büyük çabaları sonucu fabrikaya giren sendikayı tanımak istememişti. Ancak işçilerin kararlı tavırları sonucu sonradan sendikayı muhatap almak mecburiyetinde kaldı.

Önceleri işçilere fabrikaya girip çalışmalarını, eğer üretimi arttırmırlarsa işçilerin isteklerini değerlendirebileceğini, bunu düşünebileceğini söyleyen Sabancı, böylece adeta işçileri alaya alıyordu. İşçiler kararlı tavırlarını devam ettirdiler.

Patronların sürekli işçiler üzerinde uygulamaya çalıştıkları şu eski böl-parçala-yönet politikasını, Sabancı bu kez de EXSA işçisi üzerinde denemeye kalktı. Getirdiği teklifte işçileri 7 sınıfa ayırıp hepsine de ayrı ücretler vermeyi öneriyor, yani aklısıra işçiler arasında farklı ücret uygulamasını hayata geçirerek onları bölmeyi hedefliyordu. Bu teklife göre en altakilere asgari ücret, en üstekilere ise 151 milyon teklif ediyordu.

Bu teklif işçiler tarafından kesin bir şekilde reddedildi. Konuştuğumuz bir sendika yetkilisi; "Biz iki sınıf var diye bildik. Meğer işçileri de 7 sınıfa bölmüşler. Sınıflar daha da fazlaymış" diyerek tepkisini dile getiriyordu. Bu şekilde işverenin son oyunu da işçiler tarafından boşa çıkarılmış oldu.

Kızıl Bayrak/Adana

Çukobirlik işçilerine saldırı ancak dış bir mücadeleyle püskürtülebilir

Sermaye devleti IMF politikalarını büyük bir kararlılık ve sadakatla hayata geçirmeye çalışırken, işçi ve emekçiler yıkım üzerine yıkım yaşıyorlar. Saldırılarına sendikal hakların budanması, %10 barajıyla sözleşme haklarının gaspedilmesi eklenmiş bulunuyor. KİT'lerin özelleştirilmesi yoluyla işçi-emekçiler için düşük ücretlerden iş güvencesinin yok edilmesine, örgütsüzlüğe kadar kapsamlı bir saldırı hayata geçiriliyor. Bunun adı kimi zaman "halka arz", kimi zaman "özerkleştirme" oluyor.

Çukobirlik işçileri de, hem tekstil işkolunda örgütlü DİSK'e bağlı birçok işyeri gibi %10 barajına takılmakta, hem de özelleştirme saldırısıyla yüzyüze bulunmaktadır. IMF-TÜSİAD hükümeti IMF'nin emirlerini harfi harfine uygulamaya koyuyor, tarımda yıkım programının bir ayağı olarak tarımsal kuruluşların özelleştirilmesine ve tasfiyesine girişiyor. Çukobirlik'te de bunun ilk adımları atılarak destekleme alımları ve krediler kesildi ve özelleştirmeye adım adım yaklaşıldı. "İşçi fazlalığı var, bankamatikçiler var" denilerek, işletmenin büyük bir kısmı üretime kapatıldı.

İMF ve Dünya Bankası işletmeye gelerek incelemelerde bulundu ve satışın nasıl olacağı konusunda talimatlar verdi. Zaman kaybedilmeden IMF'nin yıkım programı yürürlüğe konuldu. Bir ay kadar önce işçilere, izne ayırmadan önce, "aile bildirgesi" adı altında tazminat ve ikramiyelerin

gaspına yolaçabilecek bir metin imzalatmaya çalıştılar.

İşçilerin bir kısmı bu metni imzalamazken, diğer bir kısmı sendikanın iş güvencesi (!) vermesi sonucu metne imza attılar. Aradan birkaç gün geçmeden 1940 işçi revizyon (fabrikanın bakıma girmesi) gerekçesiyle toplu izne gönderildi. İşçiler ücretsiz izne ayrılırken, işe geri dönüp dönemeyecekleri konusunda endişe taşıyorlardı. Nitekim işçiler izinden döndükten sonra işbaşı yapmalarına izin verilmedi. Tekrar ücretsiz izin gündeme geldiğinde, sendika, tabanın zorlamasıyla bir-iki basın açıklaması yapmak zorunda kaldı.

Sendikanın, sermayenin Çukobirlik üzerindeki oyunlarının son perdesine gelindiği bir aşamada çok rahat görünmesi, uzun zamandır Çukobirlik'in özelleştirilmesinin gündemde olmasına rağmen sanki yeni bir olaymış gibi davranması, saldırıyı basın açıklamalarıyla geçiştirmek istemesi, işçileri oyalamaya çalışması vb. tavırlar, sendika-işveren işbirliğini, "danışıklı dövüş"ü ortaya koyuyor. Sendika, işçilerin sonuç alıcı eylemler yapmaktaki kararlılıklarına rağmen, bir hafta sonrası için bir basın açıklaması yapma kararı almıştır. Oysa bu saldırıların basın açıklamalarıyla göğüslenemeyeceği açıktır.

Gelinen aşamada işçilerin fiili direnişe geçmekten başka çareleri kalmamıştır. Geri adım atılmadıkça kadar ne gerekiyorsa yapılmalı, gerekirse fabrika işgal edilmelidir. Unutulmamalıdır ki işçi sınıfı tüm hak ve

mevzileri dış bir mücadele sonucu kazanmıştır. Çukobirlik işçisini de böyle dış bir mücadele beklemektedir.

Sermayenin Çukobirlik'te işçileri sağcı-solcu biçiminde bölme oyunu boşa çıkarılmalıdır. İşveren işten çıkartırken sağcı-solcu ayrımı yapmamaktadır. Topun ağzındakiler öncelikle solcu ve demokrat işçiler olsalar da, saldırı tüm işçilerdir. Özelleştirme saldırısı da, %10 barajı saldırısı da tüm işçilerdir. Çukobirlik işçisi saldırılara birlikte karşı koymalıdır. Zaman kaybetmeden kendi öz örgütlülüklerini yaratmalı, bir direniş komitesi kurmalıdırlar.

Adana'daki diğer işçi kardeşleriyle; örneğin grevdeki EXSA işçileriyle satış sözleşmesinin imzalanmasının ardından 110'un üzerinde işçinin işten çıkarıldığı ve 400 işçinin daha işten çıkarılacağı kulaktan kulağa yayıldığı SASA işçileriyle sendikaları yetki kaybettiği için sözleşme yapamayan Paksoy işçileriyle, TİS görüşmelerinde tikanıklık yaşayan Ceytaş işçileriyle, sözleşmenin imzalanmasının üzerinden bir hafta bile geçmeden maaşlarının yarısı yatırılan Seyhan Belediye işçileriyle ortaklaşa bir mücadele yürütülebilirse eğer, sermayenin saldırıları püskürtülebilir. Çukobirlik işçisi, özelleştirme ve %10 barajı saldırısını püskürtülebilmek için diğer sınıf kardeşleriyle tek yumruk olmalıdır.

Kızıl Bayrak/Adana

***Saldırıları bir avuç komünist olarak halktan aldığımız güç ve destekle göğüsledik...
Devrimci çevreler, karşı karşıya kaldığımız saldırıyı kenardan izlemekle yetindiler...***

Hacıbektaş Şenlikleri'ne yönelik saldırı ve direniş

Sindirmelere, baskılara ve katliamlara karşı yolumuza ışık tutan Nesimilerin, Şeyh Bedreddinlerin, Pir Sultanların bıraktığı direniş ve başkaldırı geleneği, günümüzde sınıfsız ve sömürsüz bir dünya için işçi ve emekçilerin haklarını savunarak tehditlerle ve baskı altında tutulan, sokaklarda infaz edilen, cezaevlerine atılan ve bununla da yetinilmeyip hücrelerde yok edilmeye çalışılan, burada tüm insanlık dışı uygulamalara karşı tavizsiz dimdik duran devrimcilerde kendini buluyor.

Alevi kökenli emekçilerin isyan geleneği, baskı ve zulümlerle Maraş, Çorum, Sivas, Gazi katliamlarıyla sindirilmeye-unutturulmaya çalışılmıştır. Devletin bu katliamcı yüzü her dönem açığa çıkmasına rağmen, devlet, hala Alevilere yönelik vaatlerden, ikiyüzlükten geri durmamıştır. Toplumsal hareketin "Hücreler ölümdür, izin vermeyeceğiz!" şiarıyla yükseldiği bir dönemde Hacıbektaş'ta estirilen devlet terörü, ileriki dönemlerde yapacaklarının da habercisidir.

Bizler her yıl olduğu gibi, bu yol da ölüm kokan hücreleri insanların gündemine taşımak amacıyla Hacıbektaş etkinliklerine katıldık. Ankara, Kayseri, Kırşehir ve Niğde'nin organizasyonu ve İstanbul, İzmir, Adana'daki yoldaşların katılımıyla, materyallerimiz ve kitap standımızla etkinlikteki yerimizi aldık. Çadırkent düzenlemesinin ardından burada oluşturulan komitelerle (basın-yayın, çadır, mutfak, stand ve kültür-sanat komiteleri) etkinliğe hazır hale geldik.

Hacıbektaş'taki etkinliklerde, daha önceki yıllarda da, devrimci çevrelere karşı alttan alta yürütülen bir baskı her zaman vardı. Bizler de bunun bilinciyle etkinliğe katılan devrimci çevrelerle (Kızıl Bayrak, Atılım, Özgür Gelecek ve Alınterimiz) baskılara ve saldırılara karşı ortak mücadele etme adına bir platform oluşturma yoluna gittik. Şenliğin ilk gününden itibaren bildiri dağıtımı, gazete satışı, pullama, kuşlama ve kitap standımızdaki etkinlik ve coşkuyla kızıl bayrağımızı burada da yükselttik.

Etkinliğin 1. günü sabah erkenden bildiri dağıtımı, gazete satışı ve standımızdaki satışlarla güne başladık. Her yıl olduğu gibi bu yıl da boş vaatler altında Hacıbektaş'a gelen devlet erkanını karşılamak için alandaki yerimizi aldık. Platformun aldığı karar doğrultusunda eylemde birlik, ajitasyon, propaganda ve materyal dağıtımında serbestlikle hareket edildi. Sadece ortak pankart açma kararı alındı. Bizler de kuşlarımızla birlikte alandaki yerimizi aldık.

Devlet protokolünün konuşması sırasında yoğun

güvenlik önlemlerinin alındığı alanda pankartın açılmasıyla (Alınterimiz pankartı) birlikte polislin saldırısı başladı. Bu andan itibaren kuşlarımızla gökyüzünü doldurduk. Gözaltılar başlayınca yuhalamalarla yumruk yumruğa bir vuruşma başladı. Bir yandan alınmaya çalışılan arkadaşları kurtarmaya çalışıp bir yandan da toparlanmaya çalışıyorduk. Pankarta müdahale edip almaya çalışan çeviklere yoldaşlar pankartı vermemek için müdahale ettiler. Bu saldırıda 5 arkadaş gözaltına alındı. Bundan sonra hemen toparlanarak sloganlarla standların bulunduğu yere çekildik.

Bundan sonra da sağlam bir duruşla ve "Gözaltılar serbest bırakılın!", "Hücreler ölümdür, girmeyeceğiz!", "Baskılar bizi yıldıramaz!", "Direne direne kazanacağız!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!" gibi sloganlarımızla devrimci dayanışma örneği sergiledik. Devletin faşist kolluk kuvvetlerinin "dağılın" uyarılarına rağmen, en öne TUYAB'lı aileler, arkasında ise tüm devrimciler ısrarlı bir şekilde durarak arkadaşlarımızın, yoldaşlarımızın serbest bırakılmasını istedik. Oraya gelen yetkililerin yarım saat sonra arkadaşlarımız serbest bırakılacak, ama buradan dağılın, slogan atmayın demelerine karşılık, "arkadaşlarımız aramıza girinceye kadar dağılmayacağız" kararlılığını göstererek sloganlarımıza devam ettik.

Hacıbektaş Belediye Başkanı Mustafa Özcivan'ın ve başka bir bürokratin yanımıza gelerek "toplulu halde durmayın, slogan atmayın, şimdi gidip arkadaşlarınızı serbest bırakıracakım" demesine karşılığımız da, yine aynı kararlı tutum oldu. Belediye başkanının bireysel tartışmaya girip olayı boğma ve provoke etmeye çalışma kıvraklığı orada işe yaramadı. Yapmaları gereken bir şey varsa onun da gözaltındaki arkadaşlarımızı alıp yanımıza getirmek olduğunu söyleyip kısa zamanda bunun gerçekleştirilmesini istedik. Ancak belediye başkanı ve MEB'deki bir bürokratin ikiyüzlüce tavrı, sadece bir arkadaşımızın (tepkileri hafifletmek amacıyla) yanımıza getirilmesi sonucunu doğurdu. Orada bekleyen kitleye emniyet müdürü, belediye başkanı gibi bürokratların gelerek bugün akşama kadar tüm arkadaşlarımızı serbest bırakacağız demelerinin üzerine, her an biraraya gelmek üzere herkes işine koyuldu.

Aynı gün yine gözaltından çıkarıp yanımıza getirdikleri okurumuzun tekrar gözaltına alınması bize teminat verenlerin ikiyüzlülüğünü (özellikle

belediye başkanının) tekrar kanıtladı. Okurumuzun gözaltına alındığını ilk başta kabul etmeyen kolluk güçleri, okurumuzun oğlu ve eşinin karakola gitmesiyle kabul etmek zorunda kaldılar. Arkadaşlarımızın savcılığa çıkarılacağını öğrendikten sonra hemen Hacıbektaş Adliyesi önünde beklemeye başladık.

Arkadaşlarımız yoğun güvenlik önlemleri altında (1 otobüs çevik kuvvet, onlarca sivil polis, iki minibüs özel hareket timi) adliyeye getirildi. Biraz beklemenin ardından serbest bırakılan arkadaşlarımızın eşyalarının emniyette kaldığı, onların teslim edilip çıkacakları haberini alınca adliye önünden meydana doğru sloganlar eşliğinde gittik. Polislin müdahale edemediği yürüyüş sırasında; "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Baskılar bizi yıldıramaz!", "Hücre ölümdür, izin vermeyeceğiz!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Katil devlet hesap verecek!" sloganları atıldı. Standlara kadar yürüyüşün ardından, toplu olarak gözaltından çıkanları bekledik.

Ardından kendi çalışmalarımıza devam ettik. Bir yandan bağıra bağıra *Kızıl Bayrak* sattık, diğer yandan bildirilerimizi dağıttık. Kitap standımızı da ziyaret edenlere durumu anlatıp devletin devrimcilere ve devrimci tutsaklara ölüm odaları olan "F tipi" hücre cezaevlerini dayattığını, asıl olanın geleceksizleştirilmek olduğunu, tepkisiz, duyarsız, umursamaz toplum yaratmak olduğunu anlattık. Standımızda bulunan İHD'nin "F" tipi (hücre) cezaevlerini protesto etmek amacıyla düzenlediği imza metinlerini yaygın bir şekilde imzalatmaya, imzalatırken de baskıcı, kan emici faşist devletin gerçek yüzünü anlatmaya ve mücadele etmeye çağırdık. Standımıza gelen herkese TUYAB bildirilerinden de verdik.

Hacıbektaş Şenlikleri'nin ilk günü olan 16 Ağustos'ta devrimci direngenlik, ataklık tüm devrimciler üzerinde hakim durumdaydı. Onca güç gösterisine, onca sivil-resmi faşist saldırıya rağmen, sayı olarak bir avuç insan, bir avuç Kızıl Bayrakçı militanlığı, direngenliği, inatçılığı, ısrarı ve kararlılığı ile politik bir atmosfer yaratmaya çalıştı, yarattı da. İlk günün akşamı Çadırkent'te Grup Kızıl Şafak'ın söylediği marşlar ve türküler ile coştuk. Daha sonra bir okurumuzun okuduğu şiir manidardı. Ateş etrafındaki

tartışmalarla günümüz sona erdi.

Ertesi gün, politikalarımızı daha geniş bir kitleye ulaştırmak amacıyla şehir merkezine indik. Çadırkent'ten merkeze inerken pullama ve kuşlama yapıyorduk. Standımızdan aldığımız gazetelerin satışını yaptıktan sonra yine standa geldik. Bu sırada Ankara Çevik Kuvvet (Özel Tim) Amiri, yanında birkaç tane köpeğiyle devrimci çevrelerin standlarını gezmeye başladı. Amacı ortamı terörize etmek, gözdağı vermek, biraz sonra yapacakları gözaltı için tespitler yapmaktı. *Özgür Gelecek, Alinterimiz, Vatan ve Devrimci Demokrasi*'nin standlarını gezdikten sonra *Kızıl Bayrak* standında nabız ölçmeye, güya sohbet etmeye, kitapların fiyatlarını sormaya başladılar. Karşılık bulamayınca çekip gittiler.

Fazla bir zaman geçmeden dağıtımına çıkılacak olan Hacıbektaş Şenlikleri için hazırlanmış bildirilerimizi elimize aldığımızda tekrar geldiler. Bildirilerden bir tane isteyerek Güvenlik Şube'den soruşturacaklarını söylediler. Ancak kulaktan kulağa fısıldaşmanın ardından, toplatması yokmuş, diyerek geri verdiler. Biz de bunun ardından dağıtımına hemen başladık.

Düşman, gücünü dünya devrimler tarihinin deneyimlerinden alan, ülkemizin devrimci mirasını sahiplenen, gelecek özgürlükler dünyasının kurulması savaşımında kurmaylığı üstlenen TKİP'nin de kuşlama yapmasıyla daha da azgınlaşmıştı. Çevik kuvvetin toparlanması dikkatimizi çekmiş olmasına rağmen, alanda yapılan etkinlikte bildiri dağıtımına çıktık. Etkinlik sırasında yaptığımız dağıtımın bitiminden sonra iki arkadaşımızın çevik kuvvetlerce yaka-paça dövülerek alındığını gördük. Toplanıp yoldaşlarımızın alındığı yere doğru yürüyüp serbest bırakılmalarını istedik. İlk önce duraksayan polisler, daha sonra bizleri oradan uzaklaştırmak için üzerimize yürümeye başladılar. Kükür ve tartaklamalardan sonra çatışma başladı. Baştan beri diş bileyenler, fırsatı yakaladıkları için hayvanca saldırıyorlardı.

Saldırı esnasında Alinterimiz, Vatan, Özgür Gelecek, Devrimci Demokrasi gibi dost güçlerin yardım etmemesi, kimisinin standını terketmesi, kimisinin seyretmesi, kimisinin de olayı kendi dışında görmesi

ibret ve utanç vericiydi. Orada dost gücün kalmadığını pratiğimizde öğrendik.

Sayımızın çok az olmasına rağmen yumruklu, tekmeli, sopalı, taşlı geçen çatışma sırasında *Kızıl Bayrak* standımız polislerce dağıtıldı, talan edildi. Ancak kısa süre içerisinde standımız eski haline getirdik.

Belirli bir andan itibaren hedefli gözaltına almaya başlayan faşist kolluk kuvvetleri biri Evrensel muhabiri, biri Devrimci Demokrasi okuru, 11'i *Kızıl Bayrak* okuru olmak üzere, toplam 13 kişiyi gözaltına aldı. Düzeltilen standımızı ziyaret edenler gazetemizi ve bildirilerimizi aldılar ve olay hakkında bilgi istediler. Ayrıca gözaltılar sırasında halktan bir grup çevik kuvvet otobüsünü taşıladı.

Üçü bayan 13 arkadaşımızın gözaltına alınmasından sonra, daha önce belirlendiği gibi belediye önünde toplanıldı. Belediye başkanı ve emniyet müdürüyle yapılan görüşmelerde arkadaşlarımızın serbest bırakılacağı söylendi. Akşam üzerine kadar bekledikten sonra yaralanan polisler de olduğu için hastane raporlarının beklendiği, savcılık ifadesinin ertesi gün alınacağı, zamanın yetmediği gerekçe gösterildi. Geç saatlere kadar standlarımızda serbest bırakılmalarını bekledik. Bu arada alanda yapılan etkinliğe katıldık. Sloganlarımızla oraya müdahale ettik.

Daha sonra alandan ayrılıp standımıza döndük ve geceyarısı Çadırkent'e çıktık. O saatlere kadar çevik kuvvet otobüsleri Çadırkent'ten ayrılmadılar. Sabah erkenden gruplar oluşturarak Çadırkent'teki Alevi işçi ve emekçileri dolaşarak basın açıklamasına çağrı yaptık. Merkeze indikten sonra gözaltındakilerin savcılığa çıkarılacağını duyar duymaz adliyenin önüne gittik. Burada bir okurumuz hastaneye gittiğinde tekrar alındı. Fakat fazla tutulmadan bırakıldı. 13 arkadaşımız öğle saatlerinde savcılığa çıkarıldılar ve akşam üzeri geniş güvenlik önlemleri(!) altında üçer üçer serbest bırakıldılar. Akşamın geç saatlerinde stand ve çadırdaki eşyalarımızı toparlayarak geldiğimiz illere dönmek için Hacıbektaş'tan ayrıldık.

Kızıl Bayrak yukarı, daha daha yukarı!

Kırşehir'den komünistler

Hacıbektaş Şenlikleri'ndeki başarılı çalışma

Sosyal yıkım saldırıları ve özellikle de hücre tipi cezaevlerini gündemimize aldığımız Hacıbektaş Şenliği'ne birkaç gün öncesinden gelmiş, yapacağımız müdahalenin araçlarını da yanımızda getirmiştik. Devletin yoğun baskı ve engellemelerine rağmen materyallerimizi kullanmak üzere Hacıbektaş'a girdik. Bunu adım başı jandarmanın dere tepe kuşatması altında yaptık.

Şenliğin geçen seneye göre az katılımlı olmasına karşın, bu sene dağıttığımız bildiri, kuş, gazete ve pullara ilginin daha da arttığını gördüm. İlk günkü devlet törenini protesto eylemi sırasındaki polis saldırısıyla beraber atılan kuşlar büyük yankı uyandırdı. Polisin saldırısında gözaltılar olmuştu. Halk arasında, yasadışı şeyler attınız, onlar da saldırdı ve gözaltına aldılar söylemlerini işittim. (Polis etraftan ne oldu diye soranlara, yasadışı bildiri attılar diye cevap veriyordu).

Şenliğin ikinci günündeki bildiri dağıtımından sonra gelen polis saldırısı ve karşılığının verilmesiyle halk arasındaki bu yaklaşım değişmeye başladı. Şenliğe katılan kitle kadar sivil ve resmi polis olmasına rağmen, akşamdan yapılan pullamaların Hacıbektaş'ın her yanına ulaşması, şenliklerde bulunan herkesin zihnine *Kızıl Bayrak* ismini iyice kazıdı. Polis çatışmaların olduğu anda ve sonrasında duyduğum kadarıyla kim, ne zaman, nerede ne yaparsa yapsın, polis saldırısı, kuş, pul, bildiri, gazete satışı vb. yapıldığı zaman, "*Kızıl Bayrakçılar yapıyor*" diye söylüyorlardı. *Kızıl Bayrak*'tan başkası da gözüküyordu zaten ortada.

Polisin provokasyonları, sadıruları dağıtımımızı hiçbir zaman engeleyemedi. Daha öncesinden planladığımız gibi bildirilerimizi dağıtıyoruz, arkasından kuşlarımız ve gazete satışıyla devam ediyoruz. İlk günkü kuşlarla özdeşleştirilmeye çalışılan polis saldırısının sonrasında dağıttığımız bildirilerin üzerinde bulunan yumruklu logosu, bir emekçinin dikkatini çekiyor. Verilen bildiri üzerindeki logoyu görünce bunu dün çarşıda attılar, polisler gençleri döverek götürdü, ama bu ondan değil diyerek, alanda atılan kuşlar ile dağıttığımız bildiri arasındaki bağı bu şekilde kuruyor ve bildirimizi okuyordu.

Gazete satışı sırasında genç bir bayana yaptığımız satış sonrası bayanın "ben de satmak istiyorum" talebi beni çok şaşırttı. Yalnız bir şartı vardı. Yoldaşlarımızın yaptığı gibi bağıramayacağını söyledi. Yapabileceği kadarını yapmasını, gerisinin fazla önemli olmadığını söyledim. Gazeteleri verdim. Kalabalık içerisinde dolaşırken, bu bayanın elinde gazeteyi gezdirdiğini gördüm, satış yapıyordu. Bir süre sonra yanından geçerken önüme geçti ve yaptığı satışın ücretini bana verdi. Herkes almış, benden almıyorlar, ama standıma da bırakacağım, orada satış yapılır dedi.

Gazete satışıyla beraber attığımız kuşlara halkın içinden bazıları "etrafi niye kirletiyorsunuz" diye arkamızdan söylenirken, bazıları da atılan kuşları ikiye katlayıp ceplerine koyuyorlardı. Bu seneki materyal dağıtımlarında karşılaştığım bu gözlemler, bende daha önceki senelere göre *Kızıl Bayrak*'ın daha sahiplenildiği, tanıtılmış olduğu ve emekçi halka ulaştığı fikrini uyandırdı. Gözlemlerim ışığında, yapılan müdahalenin sonuçlarının da alındığını ve daha da alınacağını düşünüyorum.

Devrimci faaliyetimiz engellenemez!

Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

Kırşehir'den bir Kızıl Bayrak okuru

Bir platform deneyimi ve devrimci dayanışma üzerine

Bu seneki Hacı Bektaş Şenlikleri önceki senelerden çok daha farklı bir içerik/karakter kazandı. Bu yıla damgasını vuran; hücre tipi cezaevine karşı yürütülen çalışma ve özeld komünistlere, genelde ise şenliğe katılan emekçilere uygulanan faşist terör ve sindirme operasyonları oldu.

Bu sene de, ihtiyaç ve sorumluluklar gereği, şenliklere ortak devrimci müdahale amaçlı bir platformun oluşturulması gündemeydi. Bu ihtiyaçlardan ilki; devrimcilerin şenlik boyunca tüm yaşam alanlarının ortak oluşu (yemek, barınma, stand vs.) ve düzenin bu ortak yaşam alanlarına müdahalesine ortak karşı koyuşu örgütlemek; ikincisi, son dönemin en önemli sermaye politikası olan "hücre tipi yaşam"a karşı Hacı Bektaş'ı da bir direniş mevzisine çevirebilmektir.

Bu sorumluluklar üzerinden *Kızıl Bayrak, Yaşamda Atılım, Özgür Gelecek ve Alinterimiz*'in katılımıyla bir platform oluşturuldu. Platform, akşamları amfi tiyatrodan programlar düzenlemekten "devlet erkani"nin protestosuna kadar, önüne bir dizi etkinlik koydu. İlk akşam alınan karar gereği, genel itibarıyla olumlu denebilecek bir etkinlik düzenlendi.

Ertesi gün gelecek olan "devlet erkani" protestosu için düşünülen ve karara bağlanan, hücre tipi cezaevi protestosu ve böyle bir protestoya girişecek olan TUYAB ailelerine destek oldu. Her grubun kendisini ifade etmesi, bütünlüklü bir karşı koyuş gereği reddedildi. Ancak alanda Alinterimiz hücrelerle ilgili bir pankart açtı. Ve polis müdahale etti. Gözaltılar oldu ve sonuç itibarıyla devrimciler bu saldırıyı da hücre tipi cezaevinin protesto edilmesi imkanına dönüştürmeyi başardı. Sonuç ne kadar olumlu olsa da, ortada olan, alınan ortak karara itiraz edilmemesi ve pankartı açan arkadaşlar da dahil olmak üzere, ortak devrimci iradenin çiğnenmesidir.

Eylemin değerlendirilmesi ise bir başka olumsuzluğa yolaçmış; istenilen özeleştirici kesinlikle reddedilmiş, yanısıra o güne kadarki tüm küçük olumsuzluklar geç kalan platform üyelerinin önüne büyüterek ve kötü bir tarzda sunulmuştur. Bunun üzerinden herhangi bir ortaklık zemini kalmamıştır. Ancak akşamları düzenlenen etkinliklerin ortaklaştırılması kararının uygulanmaya devam edilmesi uygun görülmüştür. Böylelikle bir platform daha çarpık ve sekte, çocukça anlayışların kurbanı olmuş ve bir dahaki platformlara daha bir kuşku ve farklı bir endişe ile bakılmasının zeminine dönüştürmüştür. Çocukça bir sekteleşme ve fırsatçılığın gide gide bir çizgi haline getirme eğiliminde olanlar, bu sonuçla ne kadar övünseler azdır.

"Yaşasın devrimci dayanışma" sloganı üzerine

Bugün bu slogan birçok yerde, özellikle zindanlarda anlamlı bir karşılık bulan ve asgari gerekleri yerine getirilmeye çalışılan bir slogan ve politikadır.

Ancak Hacı Bektaş Şenlikleri, bu politikanın hemen hiçbir gereğinin gerçekleştirilemediği bir ortak çalışma alanı oldu. Komünistler gerek ilk günkü pankart saldırısında ve sonrasında, gerekse sonraki günlerde devrimcilerin yaşadığı saldırılara kesinlikle ilgisiz ya da duyarsız kalmadılar. Aksine beklenmedik biçimde açılan pankartı kendi pankartı gibi korumuş, devrimcilerin sorunlarını kendi sorunları gibi algılayıp çözümler aramışlardır. Ne yazık ki diğer devrimci çevrelerin aynı dayanışmayı yükselttiklerini söylemek güçtür.

Şenlikler sırasında özel bir biçimde komünistlere yönelen saldırılar karşısında devrimcilerin ilgisiz kaldığını söylemek zorundayız. Bildiri dağıtımında yaşanan ilk gözaltılara, sonrasında gözaltıları almak için giriştiğimiz çabamız, daha sert ve standımızın dağıtılmasına yolaçacak bir çatışmaya varmış, hemen bir-iki metre yakınımda standlarda duran devrimci arkadaşların çoğu ise çatışmayı izlemekle yetinmişlerdir. Sonrasında gözaltıların bırakılması için yürüttüğümüz mücadeleyi de garip bir şekilde yalnız bırakmışlardır.

Tüm bu olanlar elbet bizlerde, "Yaşasın devrimci dayanışma!" sloganının samimiyeti üzerine ciddi soru işaretlerine yolaçmıştır. Ancak şunun da farkındayız; devrimci hareketin bu zaafı ne anlaktır ne de beklenmediktir. Bu olanlar devrimci hareketin yapısal zaaflarının bir ürünü olarak karşımızda duruyor. Tüm bu zaafına rağmen hala ve ısrarla komünistler devrimci demokrat akımlarla iş yapacak, platformlar oluşturacak, özveriyle çalışacaklardır. Ama nereye kadar birlikte gidilebileceğinin bilinciyle.

Yaşasın devrimci dayanışma!

Kızıl Bayrak/Ankara

KESK Yönetimi KHK saldırısı karşısında tam bir acz içerisinde...

Kamu emekçilerinin işgüvencesine saldırı

A. Savaş

Önce bazı çıplak gerçekleri yerli yerine oturtalım. KHK tartışmaları asıl olarak hükümet ve Cumhurbaşkanlığı arasında değildir. KHK, 28 Şubat politikalarının bir devamı olarak uygulanmaya çalışılmaktadır. Bu konuda hükümet ile cumhurbaşkanı arasında saldırının özünü ilişkin bir sorun yoktur. Kaldı ki son MGK bildirisi de net bir biçimde bunu göstermektedir. Hükümet ile cumhurbaşkanı arasında KHK'ya ilişkin olarak yaşanan tartışmanın içeriği biliniyor. Uzun uzadıya tekrarlamaya gerek yok. Cumhurbaşkanının dediği şudur: Bu işi KHK ile değil yasayla yapın. Dolayısıyla cumhurbaşkanının yapılmaya çalışılan işe, yani kamu emekçilerinin iş güvenliğinin 'önce infaz et sonra yargıla' yöntemiyle ortadan kaldırılmasına, bir itirazı yok.

Öyleyse bu KHK yarın (hükümetin de ifade ettiği gibi, 1 Ekim'de, parlamento açılır açılmaz) bir yasa tasarısı olarak TBMM'ye gelecek. Yasa tasarısı halini aldığı anda acaba S. Erdem ne yapacak? Cumhurbaşkanına yaslanmaya çalışan reformist KESK yönetimi ne yapacak? Ve aslında bu tasarının ilk elden hedefi durumundaki devrimci kamu emekçileri ne yapacak?

KHK sürecinde ortaya çıkan tablo, reformist KESK yönetiminin ne yapacağını açıklıkla ortaya koymuş durumda. Bize dönüp hele bir bekleyin, yasa cumhurbaşkanının önüne gelsin, o zaman harekete geçerez diyerek tüm KESK örgütünü feda edecekleri ortaya çıktı. Kamu emekçilerinin özgücünden bucak bucak kaçan bir eylemsizlik hattı şimdiden örülmeye başlandı. Nasılsa cumhurbaşkanı bir hukuk adamı, böylesi bir hukuksuz uygulamaya yasa biçiminde de gelse geçit vermez. KESK yöneticileri bu mantığı büyük ölçüde örgüte empoze etmeyi başarmış gözüküyorlar.

Oysa bu tasarı sahte sendika yasasından aşağı kalır bir tasarı değil. İstiyorlarsa KESK'in reformist yöneticileri kendi salt sendikal ölçütlerine vursunlar. Politik değerlendirme yapmadan salt kendi apolitik bakışlarıyla değerlendirsınler.

Sahte sendika yasası, TİS ve grev hakkımızı görmezden geliyordu. Bu tasarı ise iş güvencemizi ortadan kaldırıyor. Acaba 'sendikal' mücadelemizi hangisi daha fazla tehdit ediyor? Açık ki bu tasarı kamu emekçilerinin mücadelesi açısından çok daha büyük bir tehdit, tam bir dinamitleme girişimi. Oysa sahte sendika yasa tasarısının karşısına 4 Mart'la akan kamu emekçileri, bu kıyım tasarısının karşısına cumhurbaşkanına çekilen rica fakslarıyla çıkıyorlar. Cumhurbaşkanını da en iyi ihtimalle bu ricaya uyuyor ve "hayır" diyor, kamu emekçilerinin iş güvencesini KHK

ile değil, fakat yasayla kaldırın! Gerçek şudur: Bu tam bir 1402 tasarısıdır. Tek fark, yetkinin bu kez sıkıyönetim komutanlarına değil de sivil yönetimlere verilmesidir. Bu işin özünü değiştirmez. Bu bir sıkıyönetim tasarısıdır. İrticayla mücadele ambalajına sarılı 28 Şubat paketiyle içten içe uzlaşanların, bu sıkıyönetim tasarısı karşısında kendilerini sorgulamaları gerekmektedir. İşte 28 Şubat'ın özü budur. İşçi sendikalarına barajları, sokak gösterilerine tam bir polis kuşatması, siyasi tutsaklara hücreler ve kamu emekçilerine sıkıyönetim!.. 28 Şubat sermayenin yeniden

yapılandırma planıdır ve bu plan dahilinde kamu emekçileri de diğer tüm emek güçleri gibi teslim alınmaya çalışılmaktadır. Kuşkusuz burada teslim almanın adı uzlaşma olmaktadır. Bugün kendi iş güvenceleri için cumhurbaşkanından medet umanlar, yarın aynı düzlemde kalarak cumhurbaşkanıyla neden uzlaşsınlar? Ve bu düzlem değişmedikçe kaçınılmaz sonuç budur.

Bu düzlem yasalılık düzlemidir. Bu düzlem kendiliğindenci bir düzlemidir. Bu düzlem apolitizm düzlemidir. Ve bu düzlem kaçınılmaz bir biçimde pasifizmin, reformizmin düzlemidir.

İşin garip yanı, Siyami Erdem ve ekibi cumhurbaşkanı ile fakslaşırken, KESK içindeki diğer unsurlardan hiç ses çıkmamasıdır. Hadi Kürt milliyetçilerini biliyoruz. Uzlaşma, teslimiyet aldı başını gidiyor. Son kongrelerde de bunu tescil ettiler. Varsa yoksa barış. Buyrun size barış. Barış mutlaka eşitler arasında olacak diye kayıt yok. Sömürülenlerin barışı da böyle oluyor. Sivil 1402 şeklinde.

Bunları biliyoruz. Peki ya "iş, ekmek, özgürlük" mücadelesindeki kamu emekçilerinin gerçekçi radikalizmleri nerede? İİSŞP nerede? Pek çok sendika şubesinin yöneticisi konumunda bulunan EMEP'liler nerede? Biz unutmuyoruz, KESK'in iki yıl önceki kongresinde, 'bu konfederasyonda iki çizgi var' diyorlardı. Birinciyi biliyoruz; cumhurbaşkanının faksına bağlı çizgi. Ya ikinci çizgi nerede? Yoksa sadece kongre kürsülerinde mi? Geçenlerde KESK GYK'nın yedi 'devrimci' -ama iş, ekmek, özgürlük mücadelesinde- üyesi açıklama yaptı: KESK'in son eylem çizgisini beğenmiyorlarmış! Beğenmiyorsunuz da, siz ne yapıyorsunuz? GYK üyesi sıfatınızı mücadelenin önünü açmakta nasıl kullanıyorsunuz?

Kuşkusuz KESK'in içindeki hiçbir reformist odak bu çapta bir saldırının karşısına dikilme cüretini gösteremez. Gösterirse varlık nedenini ortadan kaldırmış olur. Reformistlerin sendika genel kurullarında yaptığı işi, devlet de kendi kadrolarında yapmaya çabılıyor. Dolayısıyla ortada bir karşıtlık yok. Olsa olsa bir paralellikten sözedilebilir.

Fakat burada iğnenin de devrimcilere batırılması gerekiyor. Anlaşılan o ki devrimci kamu emekçileri, kendilerini tasfiye etmeyi hedefleyen bu tasarıya muhalefeti Siyami Erdem'den bekliyor. Başka türlü olsaydı KESK bürokrasisi dışında bir takım seslerin çıkması gerekirdi. Oysa kimsenin çıtı çıkmıyor. Faşist Kamu-Sen'in bile sokaklara çıktığı böylesi bir durumda, böyle bir tasarı karşısında devrimciler kendi işyerlerinden başlayarak şube ve sendikalarını harekete

geçiremiyor. Devrimciler de herkes gibi dikmiş gözlerini KESK'in bürokrasisine bakıyor.

Demek ki KESK'teki bürokratlaşma artık KESK içindeki devrimciler üzerinde de etkili olmaya başlamış. Bürokratlaşma için mutlaka bürokrat olmak gerekmiyor. Mücadelenin kaderini bürokratlara emanet etmek, eli kolu bağlı sessiz sedasız oturmak da bürokratlaşmak olmuyor mu?

Açık ki bu tasarı, devrimci kamu emekçileri başta olmak üzere tüm bir mücadeleyi teslim almayı hedefliyor. Devrimcilerin kendilerine sormaları gereken soru şu: Teslim olacak mıyız? Teslim olmayacaksak nasıl direneceğiz?

Bürokratlaşmaya karşı tabanın inisiyatifini harekete geçireceğiz. Başta bulunduğumuz işyerinde kuracağımız barikatları. Ayağımızı işyerlerimize basarak yükselteceğiz tabanın sesini. Yasal pasifizme karşı fiili-meşru temelde devrimci bir mücadele hattı oluşturacağız. Bizi çevreleyen faşist yasal çerçeveyi dağıtmanın değişmez hedefi eylemliliklerimizdir.

KESK bürokrasisi demokratik-siyasal taleplerimizden uzaklaştıkça, biz dört elle sarılacağız; bu taleplere. KESK bürokrasisi nasıl ki apolitikleştirerek pasifize ediyorsa kamu emekçilerini, biz de politikleştirerek aktive edeceğiz. Bugün hala tek tek yerellikler ve birkaç işyeri dışında, F (hücre) tipine karşı anlamlı bir ses yükseltilmedi kamu emekçileri. Bunu da cumhurbaşkanının faksına bağlı Siyami Erdem'den mi bekliyoruz? Reformist bürokratlar toplanmış postaneden faks çekiyor. Pekala tabanın sesi olması gereken devrimci kamu emekçileri ne yapıyor? Hangi işyerinden hangi sesi yükseltiyor?

Kararname saldırısı bitmemiştir. Zaten de bu bir kararname saldırısı değil, özünde bir iş güvencesi saldırısıdır. Devlet kamu emekçilerinin iş güvencesini yok ederek yarattığı korkuyla, sermayenin politikalarını rahatça hayata geçirebilmenin hesabını yapıyor. Bu tasarımı sahte sendika yasasının, kamu personel rejimini yasasının, özelleştirmelerin ve büyük bir kıyımın işleyeceğinden kimse kuşku duymuyor.

Ve kamu emekçileri, daha bundan 2-3 yıl önce iş güvencesi yasayla kayıt altına alınmış bir toplu sözleşme hakkını talep etmekten bugün iş güvencesini dahi savunamaz hale düşürülüyor.

28 Şubat'ın rüzgarıyla KESK içindeki rakiplerine karşı yelkenlerini dolduran reformizm, kamu emekçileri hareketini bu noktaya kadar geriletmeyi başarıyor. Ve bugün KHK yasa tasarısı olarak meclise geldiğinde buna yönelik muhalefeti cumhurbaşkanına endekslemenin de yollarını döşüyor. Bugün cumhurbaşkanına KHK'yı imzalama diye faks çekenler, yarın da yasayı geri çevir diye faks çekerler. 'Hayır özgücümüze dayanmalıyız' diyenlere de faks cihazlarını gösterecekler.

Bu bir sıkıyönetim tasarısıdır. Faşist devlet kendisine, yani kendisinin burjuva yasal çerçevesini tamamen tanımayan, o çerçevenin dışına çıkma eğilimi taşıyan tüm kamu emekçilerini tasfiyeye ve sindirmeye çalışıyor. Kamu emekçilerinin mücadelesine burjuva faşist yasallığını dayatıyor.

Kamu emekçileri ellerindeki mevzileri bu faşist yasallığı parçalayarak kazandılar. Bu dayatmaya karşı mücadele etmek demek, bu faşist yasallığa karşı mücadele ile eş anlamlıdır. Mevcut yasal çerçeveyi dağıtmayı ve yeni mevziler kazanmayı hedeflemeyen bir siyaset, bu saldırıyı asla püskürtemez. Saldırı sınıfsaldır ve sermaye sınıfının yasallığı karşısına konulacak olan da, kamu emekçilerinin fiili-meşru-militan mücadele temelinde devrimci yasallığı olmak zorundadır.

Direne direne kazanmaktan başka yolumuz yok. Çünkü her türlü uzlaşma teslimiyete çıkıyor.

Fındığa verilen fiyat mafyayı sevindirdi...

İMF'den daha acımasız çıkan Türk hükümeti

2000 yılı ürünü fındık alım fiyatları açıklandı. Tam bir fiyasko. Maliyeti 1 milyon 272 bin lira olan fındığa hükümetin verdiği alım fiyatı 1 milyon 100 bin lira. Bu duruma göre, üretici kilo başına 172 bin lira zarar edecek... Eğer kredi faizlerini ve emeğini de hesap edersek zarar belki de 500 bin lirayı bulacak...

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde dün sabahtan beri tam bir matem havası esiyor. Geçimini fındıktan sağlayan 8 milyona yakın insanımız, fiyat ilan edildiği anda "şok" a girdi.

Hükümet, Cottarelli'den daha acımasız çıktı. IMF, tarım ürünlerine yüzde 25 ile yüzde 30 arasında zam yapılmasını önermişti. Türk hükümeti ise yüzde 8 zam yapmakla yetindi. Geçen yıl 1 milyon 20 bin lira olan alım fiyatı, bu yıl 1 milyon 100 bin lira olarak belirlendi.

Fiyatı bu yıl Fiskobirlik Genel Müdürü Cevat Aydın açıkladı. Ama karar, hükümetin katkısı, hatta önerisi ile alındı. Eğer iyi bir fiyat verilecek olsaydı, her yıl olduğu gibi gene hükümet açıklayacaktı. Ancak, tepki göreceği bilindiği için açıklama Fiskobirlik'e bırakıldı.

İşin en acı yanı, Fiskobirlik tarafından yapılan açıklamada peşin para garantisi verilmedi. Eğer Fiskobirlik ürün bedellerini peşin olarak ödemezse veya peşin ödeme garantisi veremezse, üreticiler gene tüccar kapılarına dayanacak... Peşin paraya ihtiyacı olduğu için, fiyat 1 milyon 100 bin lira olduğu halde, fındığını 600 bin, hatta 550 bin liradan satmak zorunda kalacak...

Böylece, hükümetin ve Fiskobirlik'in uygulamaları, üreticiler yerine fındığın mafyasını ve alivreci tüccarı sevindirmiş olacak. Nitekim, geçen yıl da hükümet 1 milyon 20 bin lira fiyat verdiği halde, Fiskobirlik peşin ödeme yapmadığı için, üreticiler fındığını tüccara 600 ile 650 bin liradan satmıştı. Üretici bu yüzden emeğinin ve masrafının karşılığını alamamıştı. Bankalara ve esnafa olan borçlarını ödeyememişti. Daha da kötüsü, kredi borçlarının faizleri ikiye katlanmıştı.

***

Milyonlarca üretici henüz geçen yıl yediği darbenin yaralarını sarmaya vakit bulamadan yeni yıla da kötü haberlerle başladı. Zira, aşırı sıcaklar, fındık ağaçlarının kurumasına neden olmuş, tanelerin de beklendiği gibi gelişmesini engellemiştir. (...)

Milyonlarca fındık üreticisi bu yıl tam bir doğa faciası yaşıyor. Haklı olarak bu durum karşısında hükümetin desteklemesini ve normalden fazla fiyat vermesini ve hatta, prim sistemi uygulamasına geçilmesini bekliyorlardı. Ama, beklentilerinin tersine bir de hükümetten darbe yediler. Alacakları yüzde 8 zam da yüzde 9'u bulan stopaj ve diğer kesintilerle geri alınacak...

***

Ordu Ziraat Odası Başkanı Cemal Cengiz barut fıçısı gibi: "Şok geçiriyoruz şok... Üretici dışlandı. Mafya ve alivrecilerin istediği oldu. Karadeniz bitmiştir. Ekonomisi de bitmiştir. Zira, fındık 8 milyon insanın tek geçim kaynağıdır. Bu insanların başka bir tek kuruş geliri yoktur. Sıcaklar vurdu. Şimdi bir de hükümet vurdu. Eğer ödemeler de peşin yapılmazsa 8 milyon insan aç kalacaktır. Geçinebilmek için göç etmek zorunda kalacaktır." (...)

Kısacası, IMF'den daha acımasız çıkan Türk hükümetinin aldığı karar, 8 milyon fındık üreticisini bir kez daha yaktı...

(Sadullah Usumi/Cumhuriyet, 16 Ağustos '00)

Tarımda yıkım sürüyor, tepkiler büyüyor!

B. Musa

Sermayenin tarımda yıkım politikaları "reform/iyileştirme" gibi ikiyüzlü söylemlerle sürüyor. Fındık alım fiyatlarının açıklanması, sermayenin pervasızlığına yalnızca son bir örnek sayılır. Sadullah Usumi ekte sunulan yazısında, burjuva-demokrat bir yaklaşımla da olsa fındık sorununun iktisadi tablosunu resmetmeye çalışıyor.

Tarım ve köylü sorunu, *Kızıl Bayrak* sayfalarında sürekli işlenir. Fındıkta görülen tabloyu biraz daha zenginleştirirsek sorunun kapsamını daha net göreceğiz:

Kasım 1997'de yapılan 1. Tarım Şurası sonrası, WTO'nun (Dünya Ticaret Örgütü), GATT'ın (Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması), IMF'nin ve kardeş kuruluşu DB'nin (Dünya Bankası) emperyalist yıkım politikaları, sermaye tarafından resmen yasalaştırıldı. Zira emperyalist tarım ve su politikaları uzun yıllardan beri Türkiye'de uygulanmaktaydı. En bilinen örnekleri olarak, tütün kotalarını, bugünkü sigara tekellerini, '70'lerdeki afyon krizini, GAP'ın yağmalanmasını, hayvancılığın yıkımını, Kürdistan'daki kirli savaşa da paralel, tarımın ve köylülüğün yıkımını sayabiliriz.

Şura sonrası yasalaşan Doğrudan Gelir Destekleme (DGD) politikasıyla, sorun katlanarak bugüne gelmiştir.

Tarımda yıkım, toplumu açlığa ve sefalete götürüyor!

Buğdayda 122 bin TL maliyete karşılık 102 bin TL fiyat verildi. Yaş ipek böceği üretiminde dünyada stratejik bir yer tutan Türkiye'de, GATT sonrası durum, diğer alanlarda düşülecek durumu öncelemektedir. 1981'de 2005 ton olan üretim, 1990'da 2171 tona çıkmış, geçen yıl ise 135 tona düşmüştür. Bu alanda tekel olan Kozabirlik'in alımı ise 50 ton olup yılsonu beklentisi 90-100 tondur!

Türkiye'de çiftçi mazotu dünya fiyatlarının 3 katına, traktörü 2,6 katına almaktadır. Gübrede, tohumda, ilaç ve yemde de durum benzerdir.

DPT'nin verilerine göre tarımda kullanılan kredinin, Adana'da %45'i, Samsun Bafra'da %47'si, Denizli'de %45'i, Ankara'da %60'ı organize olmayan kaynaklardan (tefecilerden) alınmaktadır! Organize kredi kaynakları ise ülkemizde 3 tanedir: 1-Ziraat Bankası, 2-Tarım Kredi Kooperatifleri, 3-Tarım Satış Kooperatifleri. Ziraat Bankası, yoksul ve orta-köylülere bilinçli olarak kredide zorluk çıkartmaktadır. Üstelik özelleştirilmek üzeredir. Tarım satış kooperatifleri ise

çoktan yıkıma maruz kalmıştır. Bugün Çukobirlik ve Fiskobirlik bitirilmektedir.

Özelleştirmenin tarımda ve tarım ürünlerinde, hayvancılıkta nasıl bir yıkıma yol açtığına kısaca değinmeliyiz:

Şeker Fabrikaları AŞ'nin günlük satışı 6000 tondan 2000'e düşmüştür. Özelleştirme öncesi yıllık 33 560 ton üreten Et ve Balık Kurumu'nun (EBK) bugünkü üretimi 1319 tondur. EBK'da 867 işçi çalışırken, tensikatlar sonrası 176'ya düşmüştür sayı. Ve Koç Holding'e yağmalatılan SEK'in, 32 işletmesinden 19'u kapanmıştır. 62 776 ton olan üretim, 25 650'ye düşmüştür. 442 işçi çalışırken, sayı 144'e düşmüştür. ORÜS (Orman Sanayi Ürünleri), özelleştirmeden sonra 19 işletmeden 1'e inmiştir! %30 kapasiteyle çalışan tek işletmede 133 işçi çalışmaktadır, ORÜS'ten 1854 işçi atılmıştır...

Büyüyen tepkiler ve devrimci perspektif

Toplumu açlığa ve sefalet mahkum eden tarımda yıkım politikalarına tepkiler, özelleştirme karşıtı eylemliliklerde bulunan işçi ve emekçilerden sonra, köylülükte de yaygınlaşmaktadır. Sanayi atıkları ve çevre kirliliğini de işleyen eylemler, politik gündemde kendine bir yer açmaktadır.

Bergama'da eylemler çeşitli biçimlerde sürmektedir. Lüleburgaz'ın Kırkköy beldesinde Anıl Protein Fabrikası'na karşı köylüler protesto eylemi gerçekleştirdiler. Greenpeace'in protesto eylemleriyle "bazlar" a karşı eylemlerle birleşme eğilimi gösteren bu eylemlere ek olarak, Malatya'da köylülerin IMF'ye, özelleştirmeye ve talana karşı gösterilerini de eklemeliyiz. Bu, sadece son 1 haftanın bilançosudur ve yaygınlaşma eğilimi, "Köylü Kurultayı Girişimi", "TZOB" gibi reformist, düzeniçi platformlara akmaktadır.

Ne ki bugünden de görüldüğü gibi, burjuva reformistleri ve sol reformizm, tarım ve köylü sorununa bilimsel bir yaklaşım sergileyememekte, sonuç alıcı bir önderlik yapamamaktadır. Zira sorunun çözüm platformu, kapitalizme karşı sosyalizm savaşımıdır. Tarım ve köylü sorununun tek çözüm programı Parti Programı olup tek kazanım yolu ise kapitalizme karşı proleter devrim mücadelesidir. Yoksul ve orta-köylülük kaderini, kır burjuvazisi ya da şehir orta-burjuvazisiyle değil, işçi ve emekçi sınıflarla ortaklaştırmak zorundadır!

17 Ağustos ve 12 Kasım depremleri ışığında**Bilimsel ahlak ve sorumluluk üzerine**

Ayşe Aydın

Her depremde böyle yaşanmasına rağmen, '99'da yaşanan Marmara depremleri, konuyla bağlantılı bazı gerçeklerin daha çarpıcı biçimde ortaya çıkmasını, anlaşılmasını sağladı. Özetlersek:

1. Deprem yıkımlarından en fazla zarar gören kesimler, en kötü konutlarda oturan işçi-emekçi sınıflardır.

2. Türkiye gibi deprem kuşağında yeralan bir ülkede, egemen kapitalist sınıf ve devletin, ne depreme ilişkin bir politikası, ne de buna uygun bir imar planı vardır.

3. Bu aynı sınıf ve devleti, sadece öncesinde değil, yıkım sırasında ve sonrasında, üstünde egemenlik kurduğu topluma karşı hiçbir sorumluluk hissetmemekte, üstlenmek de istememektedir.

Biz sosyalistlerin bu verilerden kalkarak ulaşacağı sonuç açıktır: Topluma ve insanlığa karşı bu derece duyarsızlaşmış, yabancılaşmış, düşmanlaşmış bir sınıfın toplum üzerindeki egemenliğine derhal son verilmeli, sosyal bir sınıfın (proletaryanın) sosyalist idaresine derhal geçilmelidir.

Ancak, bu yazımızın konusu, sosyalistlerin ne düşündüğü ve ne yapmak istediğinden ziyade, sistemin ve devletin bu duyarsızlığına kendi çapında tepki duyan, rahatsız olan aydınların (özelde konuyla ilgili bir alanda çalışma yapan bilim adamlarının) ahlaki, insani ve bilimsel sorumluluklarının neyi gerektirdiğidir.

Kimi sözde bilim adamı "memur"ları bir yana bırakırsak, deprem araştırmalarında yeralan pek çok bilim adamının, araştırma, önlem vb.'ne kaynak ayrılmaması, araştırma sonuçlarının dikkate alınmaması, araştırmacılara fikir danışılmaması, tüm uyarılarına rağmen gerek Güney Marmara'da yaşanan ve gerekse de İstanbul için beklenen depreme karşı hiçbir önlem alınmaması gibi konulardan şikayetçi oldukları biliniyor. Ne var ki, devleti uyarmak, sorumsuzluğundan şikayetçi olmak vb. ile aydın sorumluluğu yerine getirilmiş olmuyor. En azından, yaşanan depremlerden "ders çıkarılacak"sa, topluma karşı daha fazla sorumluluk üstlenmek gerekiyor.

Sırasıyla gidersek:

* '99 depremleri öncesinde "bilimsel" yayınlarda yer alan uyarılar devleti hiç etkilememiştir. Yani devlet, bilimsel de olsa, bireysel çaba ve uyarıları algılamamaktadır. Öyleyse bilim adamlarının örgütlü bir uyarıcı olabilmeleri gerekir, bu bir. İkincisi, böyle bir örgütlü çabanın devlet üzerinde daha etkili bir uyarıcı işlevine kavuşması, depremin en büyük yıkıma uğrattığı emekçi kitlelerin desteğini arkasına alabilmesiyle yakından ilişkilidir.

Bu iki gereklilikten, kitleleri aydınlatma sorumluluğundan bağımsız bir "aydın"lığın sözkonusu edilemeyeceği gerçeğine varırız. Deprem konusunda kitlelerin aydınlatılması, uyarılması, bilinçlendirilmesi ve harekete geçirilmesi, açıktır ki bilimsel dergilerde yayınlanan bilimsel makalelerle başarılabilir. Bunun için kitle iletişim araçları mutlaka kullanılmalıdır. Kimi uzmanların depremin ardından konunun medya tarafından laçkalaştırılmasına tepkiyle "bilimsel konular halkın önünde tartışılmamalıdır" gibi garip bir sonuca ulaşması anlaşılır gibi değildir. Kaldı ki, bunların çoğunluğu uyarılarının dikkate alınmamasından şikayet eden aynı uzmanlardır. Burada netleştirilmesi gereken konu, başıra başıra gelen depremlerle ilgili bilgilerin muhataplarından gizlenmesinin, gizleyeni katliamın doğrudan sorumlusu haline getirdiğidir. Son depremlerde devlete yöneltilen suçlamaların merkezinde bu sorumluluk vardır. Bilim adamları böyle bir toplu katliamda daha, suçu kapitalist düzen ve devletle paylaşmamalıdır.

Ancak, kurulu paracı sistemde, insanla birlikte tüm insani değerlerin de (bu arada ahlakın, bilimin vb.) parayla alınıp satıldığı gözönüne alınırsa, uzmanların işinin hiç de kolay olmayacağı açıktır. Suça ortak olmama, kitlelere karşı aydın sorumluluğunu yerine getirme gibi konularda karar verebilmeleri için, öncelikle, daha temel felsefi-siyasal bir karara ulaşmaları gerekiyor. Ya da içinde buldukları bir ikilemi çözmeleri. Emekçi halkın yanında mı yer alacaklar (ki bu, kapitalist devleti karşısına alma, öfkesini üzerlerine çekme, makam ve maaşı yitirme anlamına gelebilecektir), yoksa kapitalist düzen ve devletin yanında mı? (Bu da depremler gerçekleştirilen toplu katliamlarda suç ortaklığını önden kabullenmek olacaktır.)

Tercihini emekten, insandan yana yapacak olanları zorlu bir sürecin beklediği açıktır. Ama bu aynı süreç bir o kadar onurludur. Eğer Türkiye'de, bilimsel deprem senaryolarına uygun yerleşim planları yapacak/uygulayacak, yani parayı değil insanı merkezine alacak bir toplumsal düzen kurulacaksa bu, tarihsel olarak bunu yapmakla yükümlü sınıfın bilimle buluşması, bilimsel çalışmalara sahip çıkması ve yararlanmasından olabilecektir. Bilim emekçilerine hakettikleri değeri verebilecek (fiyatı değil değeri) tek toplumsal düzen, kuruluşu ve gelişmesi için onların emeğinden sonuna kadar yararlanmak zorunda olan proletaryanın sosyalist düzenidir.

Son söz olarak; tüm emekçilerin olduğu gibi, bilim emekçilerinin de önünde duran ikilem, düzen/devrim, kapitalizm/sosyalizm ikilemi, yanıtlamaları gereken temel soru, "Ya barbarlık içinde çöküş, ya sosyalizm"dir.

Deprem yıldönümünde medyanın timsah gözyaşları...

Deprem birinci yıldönümünde burjuva medya yine bir büyük seferberlik içindeydi. Deprem gündemi Ağustos'un ikinci haftasından itibaren işlenmeye başlandı. Yıldönümüne yaklaşıldığı günlerde ise en geniş yeri deprem gündemi tutuyordu. Medyanın eksene koyduğu tema, "unutmamak"tı. 17 Ağustos'la ilgili uzun programlar yapıldı, yazılar yayınlandı. Hatta Gölçük ve İzmit mekan tutuldu, gazetelerin yazı işleri toplantıları tümüyle yokolmuş binalardan kalan arsalar üzerinde yapıldı. O gün, köşe tutmuş kaleşörlerin neredeyse tümü, depremlerle ilgili yazdı. Devleti göreve davet eden mi dersiniz, "sorumlu yöneticiler"den hesap sorulmasını isteyen mi, yoksa toplumu "uyanış"ı çağıranları mı... Üstelik bir takım gerçekler de dile getirildi. Devleti teşhir eden bir takım bilgiler bile yansıdı sayfa ve ekranlardan. Tabii devletin kendini aklamaları için gereken olanakların sunulması da ihmal edilmedi. Hesap soran; "Uyan Türkiye ben uyumuyorum!" diyen; "yurttaş"ı örgütlenmeye davet eden; sorumluları ve devleti göreve çağıran; "Unutmayacağız, aşacağız" diye halka umut aşılayan bir "duyarlılık" sergiledi sermaye medyası!

Ve 17 Ağustos'un ertesi birkaç gün içinde deprem gündemi tekrar kapanıverdi. Zira onun "görev"i, konuyu bir-iki hafta gündeme alıp işlemekti.

Tümüyle rejimin hizmetindeki medya, sadece ve sadece bir yükümlülüğünü yerine getiriyor. Bir duyarlılıktan sözedilecekse eğer, o da sermaye düzeninin ayakta kalması konusundaki duyarlılıktır. Sermaye medyasının deprem gündemi üzerinden yaptıkları düzene kan taşımaktan öte bir anlam ifade etmiyor.

Deprem sırasında da, yıldönümünde de, ortadaki çıplak gerçeklere rağmen, medya manipülasyon çerçevesinde elinden gelen gayreti gösterdi. Sadece gerçeklerden en önemli olanlarının gizlenmesi/perdelenmesi için bir takım bilinen başka gerçeklerin ifade edildi. 17 Ağustos 1999'da devlet savunulamaz durumdayken, tepkileri devlet karşıtlığından çıkarıp "yönetim sistemi-idareciler" karşıtlığına yönlendirmeye çalıştı. Eksik kaldığı yerlerde, Genelkurmay tarafından uyarıldı, dengesi sağlandı. O zamanlar "devlet sarsıldı", "sistem bozuk" demek durumunda kalmıştı kaleşörlerin çoğu. Generallerin uyarılarından sonra bu söylemler kesildi. Şimdi ise hiçbiri bu yönlü söylemler kullanmıyor zaten. "Devlet göreve", "sivil toplumcu hareket", "yurttaş inisiyatifi" yaygaralarıyla işçi-emekçi kitleler ve deprem mağdurları, devleti sahiplenmeye, rejime destek olmaya çağırılıyorlar. Tepkiler yedeklenerek düzene kanalizasyon ediliyor yalnızca. Sermaye medyasının bu çabalarında başarı kazandığı da açık.

Deprem birinci yıldönümü, sermaye medyasının iğrenç ve aşağılık karakterine ışık tutarak geride kaldı. Hala gözü açılmayanlar, uyanışı bir gece uykusuz kalmak sananlar, unutmamayı senede bir gün hatırlamak bilenler, kısacası medyanın manipülasyonundan etkilenip devlete umut bağlayanlar, sermaye medyasının attığı manşetleri depremin ikinci yıldönümüne kadar hatırlamayacağından kuşku duymasınlar.

Hücre saldırısına karşı emekçilere sesleniş!

İşçiler, Emekçiler, Gençler!

Yaşamımızın en ağır ve pervasız saldırılarıyla karşı karşıyayız. Hergün yeni yeni saldırılarla sofralarımızdan bir şeyler çalınıyor. Depremde kırk bin insanımızın katledilmesine göz yuman sermayenin kanlı iktidarı, bir de üstüne üstlük bunu fırsat bilerek mezarda emekliliği, tahkimi bir gecede meclisten geçirdi. 4 kişilik bir ailenin asgari geçim standardı 500 milyon olarak belirlenirken bizlere 86 milyonluk sefalet ücreti reva görüldü. Özelleştirmeler dizginsizce hayata geçirilirken, okullardan, hastanelere kadar her şey paralı hale getirilmekte. Milyonlarcaımız işsizlikten, yoksulluktan kıvrır hale getirilirken açlık ve sefaletimiz her geçen gün daha da arttırılmaktadır.

Sermaye devleti bizleri daha çok sefaletle mahkum eden saldırılarına son gaz devam ederken, bir yandan da biz açlık ordusunun hakkımızı aramak için ayağa kalkmasını engellemeye çalışıyor. Çünkü bizim gücümüzden korkuyorlar. Biz milyonlarcaımız, onlar ise bir avuç asalak. Ekmekten-arabaya, şekerden-ayakkabıya kadar dünyadaki tüm güzellikleri yaratan bizler olduğumuza göre, istersek tüm yaşamı da durdururuz, onların asalak-sömürücü barbar düzenlerini başlarına çalarız. Sermaye devleti bu gerçeği yüzyılları bulan deneyimlerinden oldukça iyi bilmektedir. Bundan dolayı ki; bir yandan ekonomik-sosyal saldırılarını hayata geçirmeye çalışırken, bir yandan da terörle, işkence ile, katliamlarla, cezaevleriyle bizleri sindirip, korkutarak birleşmemizi, örgütlenmemizi, ayağa kalkmamızı engellemek istiyor.

Böylesi bir süreçte hücre (F) tipi cezaevlerinin hayata geçirilmek istenmesinin mantığı tam da budur. Devlet, hücre (F) tipi cezaevleriyle işçi-emekçilerin hak alma mücadelelerinde, öncülerine, yani devrimcilerle birleşmesini engellemeye çalışmaktadır. Bizlerin emeği ve alınlarıyla ayakta duran bu çürümüş düzene karşı, sınıfsız-sömürsüz, herkesin insanca yaşayabileceği bir dünya için mücadele veren devrimciler hücrelere konulmak istenmektedir. Devletin bunu başarabilmek için ise her türlü vahşet ve katliamdan geri durmadığı-durmayacağı çok açıktır. Ümraniye'de, Buca'da, Diyarbakır'da ve son olarak Ulucanlar ve Burdur'daki vahşeti hepimiz gördük. Ulucanlar'da devrimci tutsaklar akıl almaz saldırılara ve işkencelere maruz kalıp aileleri tarafından bile tanınmayacak

hale getirilirken, 10 devrimci ise vahşice katledilmişti.

Hemen hemen hergün televizyonlarda, gazetelerde, bizlere lüks odalar, villalar gibi tanıtılmata olan hücreler, gerçekte devrimci tutsakları teslim almak, yalnızlaştırmak, kişiliksizleştirmek, itirafçılaştırmak için yapılan ölüm odalarıdır. Başkent'in göbeğinde herkesin gözü önünde 10 devrimci tutsağı elini kolunu sallayarak katledecek kadar gözünü kan bürümüş olanların, tek kişilik hücrelerde neler yapabileceğini bir düşünün.

Kardeşler! Hücrelere konulmak istenen bizlerin haklı mücadelesi ve bu mücadelenin öncüleridir. Sefalet ücretlerine, mezarda emekliliğe, özelleştirmelere hayır diyen işçilerin, grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı isteyen kamu emekçilerinin, paralı eğitime hayır; okulların kapıları işçi-emekçi çocuklarına kapatılmaz diyen öğrencilerin, işsizliğe hayır; herkese iş, çalışanlara iş güvencesi diyen milyonların mücadelesi ve haykırışıdır.

Unutma! Hücre tipine karşı sessiz kalmak, sefaleti yoksulluğu kabullenmektir. Hücre tipine karşı sessiz kalmak çocuklarımıza onurlu bir gelecek bırakmamaktır. Hücre tipine sessiz kalmak insanlığımızı unutmak demektir. Hücre tipine karşı sessiz kalmak yeni katliamlara ortak olmak demektir.

Hücre tipi cezaevlerine karşı sokağa, eyleme!

Hücre ölümdür, girmeyeceğiz!

Devrimci tutsaklar onurumuzdur!

Onuruna sahip çık!

Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük!

Bu devletin amacı nedir, bu acelesi niyedir, hiç düşündün mü?

İşçiler, emekçiler, gençler!

Bizleri her geçen gün daha da yoksulluğa iten sermaye devleti, onlarca devrimci tutsağı vahşice katletme pahasına bir an önce hücre (F) tipi cezaevlerini açmak istiyor. Bu devletin amacı nedir, bu acelesi niyedir, hiç düşündün mü?

Kardeşler!

Hücre tipiyle yapılmak istenen yoksulluğumuza pranga vurup derinleştirmektedir. Hücre tipiyle yapılmak istenen bizleri hak arama mücadelesinde destekleyen yol gösteren öncülük yapan devrimcilerden yalıtılmaktadır.

Toplumun en ileri en bilinçli kesimi olan devrimcileri teslim almak istiyorlar. Yalnızlaştırarak, katlederek, itirafçılığı dayatmak istiyorlar. İşçi sınıfı ve onun davasına ihanet ettirmeye çalışıyorlar.

UNUTMA! Hücrelere konulmak istenen bizlerin haklı mücadelesi ve bu mücadelenin öncüleridir. Sefalet ücretlerine, mezarda emekliliğe, özelleştirmelere hayır diyen işçilerin, grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı isteyen kamu emekçilerinin, paralı eğitime hayır; okulların kapıları işçi-emekçi çocuklarına kapatılmaz diyen öğrencilerin, işsizliğe hayır; herkese iş, çalışanlara iş güvencesi diyen milyonların mücadelesi ve haykırışıdır.

Hücre ölümdür!

Sessiz kalmak katliamlara suç ortaklığı yapmaktır!

Zindanlar boşalsın, tutsaklara özgürlük!

Hücre saldırısına karşı sokağa, eyleme!

Hücre Tipi Cezaevlerine Karşı Birlik'ten eylem...

"Anaların öfkesi katilleri boğacak!"

Hücre Tipi Cezaevlerine Karşı Birlik, cezaevlerinde yaşanan katliamların unutulmadığını hatırlatmak ve Adalet Bakanlığı'nı bundan sonra yaşanacaklara karşı uyararak amacıyla tabut ve kesik kol gönderme kararı aldı. Bunun üzerine TUYAB ve TAYAD'lı ailelerin organize ettiği ve diğer bileşenlerin de temsilci düzeyinde katıldığı bir eylem düzenlendi.

'96 SAG-ÖO şehitlerinin resimlerinin olduğu 12 Tabut, kesik kol ve kefeni Adalet Bakanlığı önüne götürmek üzere 20 Temmuz günü saat 12:00'de Salıpazarı'nda birlik bileşenleri bir araya geldi. Yola çıkmadan önce basın açıklaması yapmak isteyen ailelere izin vermeyen polis, yol boyunca da ailelere baskı uyguladı. Mola vermelerine izin verilmeyen aileler, yine etrafta sarılı olarak geceyi bir dinlenme tesisinde geçirdiler.

Sabah tekrar yola çıkan aileler, Ankara gişelerinde durduruldu. Kimlik kontrolü yapılması üzerine bir ana arandığı gerekçesiyle gözaltına alındı. Otobüsün aranmak istenmesine karşı aileler direndi ve izin vermedi. Uzun süre gişelerde bekleyen ailelere önlüklerini çıkarmaları ve temsilci seçmeleri halinde Ankara'ya girebilecekleri söylendi. Ayrıca Adalet Bakanı, eğer bu şekilde gireceklerse kendileriyle görüşebileceklerini ilettili ve randevu saati verdi.

Fakat aileler amaçlarının Adalet Bakanı ile görüşmek olmadığını, hiçbir şekilde önlüklerini ve getirdikleri tabutları bırakarak şehre girmeyeceklerini belirtti. Uzun beklemenin ardından tabutları ve kesik kolu dizerek basın açıklamasını okuyan aileler, "Hücre ölümdür, izin vermeyeceğiz!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Devrim şehitleri ölümsüzdür!" vb. sloganlar attı.

Ayrıca polisler Adalet Bakanı'nın emanetini gelip almasını söyleyerek tekrar otobüse bindi ve geri dönmek üzere yola çıktı. Yol boyunca hiçbir yerde durmalarına izin verilmeyen aileler, İzmit ve Gebze'ye de sokulmadı. İstanbul'a gece geç saatlerde dönülerek eylem tamamlandı.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Ankara'da İstanbul eylemine destek...

Ankara TUYAB ve TİYAD'dan eylem

20 Ağustos günü İstanbul'dan Ankara'ya Adalet Bakanı uyararak için yola çıkan TAYAD ve TUYAB'lı ailelerin, Ankara girişinde faşist devletin kolluk güçleri tarafından yolları kesilerek Ankara'ya girişleri engellendi. Bir süre tüküklerde bekletilen ailelerin İstanbul'a geri dönmesi üzerine Ankara TUYAB ve TİYAD, baskıları protesto etmek için 21 Ağustos günü saat 18:00'de Güven Park'ta bir basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasında TUYAB ve TİYAD dövüzlüleri açıklarken, sık sık "Hücreleri parçala tutsaklara sahip çık!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Hücreler ölümdür, girmeyeceğiz!" sloganları atıldı.

Faşist devletin son bir haftada devrimcilere ve tutsak yakınlarına dönük saldırılarını anlatan basın açıklaması şu sözlerle bitirildi: Devletin ikna çabaları büyük bir aldatmacadan ibarettir. Devletin "ikna" diye bize sunduğu, Ulucanlar'da 10 devrimci tutsağın katledilmesi, Burdur ve Bergama cezaevlerindeki katliam girişimleridir. Devlet bir an önce bu tabutlukların yapımını durdurmalı, ailelerimiz üzerindeki keyfi baskılara ve saldırılara son vermelidir.

Kızıl Bayrak/Ankara

İzmir'de hücre karşıtı eylemler...

Hücre Karşıtı Platform'dan eylem

Bergama Cezaevi'nde yapılan saldırı süreciyle ilgili İzmir Hücre Karşıtı Platform tarafından 19 Ağustos günü Konak Meydanı'nda bir basın açıklaması yapıldı. Eyleme yaklaşık 200 kişi katıldı. Eylemde "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Hücre ölümdür istemiyoruz!", "Hücreler ölümdür izin vermeyeceğiz!" vb. sloganlar atıldı.

Mektup eylemi

İzmir İHD şubesi 18 Ağustos günü Cumhuriyet PTT'sinde milletvekillerine mektup eylemi gerçekleştirdi. Önce postane önünde basına mektup örneği okundu, daha sonra temsili düzeyde içeriye geçilerek 416 adet mektup gönderildi. Mektup örneği okunurken "Hücre ölümdür izin vermeyeceğiz!", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!" sloganları atıldı. Genelde hücreye geçişin ön hazırlıklarını anlatan mektup metninde, özel olarak da Bergama'dan Buca'ya geçildikten sonra siyasi tutsakların durumu ve cezaevi yönetiminin saldırgan tutumu ortaya konmaktaydı. Mektup, MHP'li milletvekilleri ile Mehmet Ağar ve Hayri Kozakçıoğlu dışındaki tüm milletvekillerine gönderildi.

Kızıl Bayrak/İzmir

Buca Cezaevi'nde yaralılar ölüme terkediliyor

Burdur, Bergama ve Buca cezaevlerinde bir ay içerisinde üç kez operasyon ve saldırıya maruz kalan tutuklu ve hükümlüler, bu kez de tedavi edilmeyerek "sessiz imha" ile karşı karşıya bırakılmışlardır. Bir çok tutuklu ve hükümlüde ciddi hayati tehlikeler içeren rahatsızlıklar olmasına karşın, dayatılan onur kırıcı aramalar nedeni ile doktora çıkılmamakta ve hastaneye gidişleri engellenmektedir.

Burdur cezaevinde 5 Temmuz'da yapılan işkencede ayağı kırılarak sol bacağı alçıya alınan Ali Metil, Buca Cezaevine girişte sedyeden indirilerek önce radyasyon tehlikesi arz eden X RAY cihazına yatırılmış ve daha sonra tek başına üç kat merdivenden çıkarılmış, kendisi koridorda sürüklenerek gelebilmiştir. Bu zorlamalar sonucu Ali Metil'in kırık bacağında sürekli ağrılar oluşmuş, ayak parmaklarında morarma, ödem, sertlikler oluşmuştur. Kendisinin tedavisinin yapılmaması durumunda kangren olma tehlikesi vardır.

Buca cezaevi 1. Müdürü Zeki Uzun'la tutuklu temsilcilerinin yaptığı görüşmede bu konu gündeme getirilmiş, 1. Müdür'ün "Ölürse ne yapalım. Dışarıda bir sürü insan ölüyor." gibi bir mantıkla konuya yaklaşım gösterdiği tutuklu ve hükümlülere ifade edilmiştir. Tüm kamuoyunu konuya duyarlı olmaya ve "sessiz imhaya" karşı durmaya çağırıyoruz.

Buca cezaevindeki tüm devrimci tutsaklar

23 Ağustos '00

İstanbul Tabip Odası'nın F tipi üzerine çıkarıp üyelerine dağıtmış olduğu broşürden...

Adalet Bakanlığı tarafından 1997 yılında projelendirilen F tipi cezaevlerinin yakında bitirileceğinin açıklanmasıyla beraber konu kamuoyunun sıcak gündemine girmiştir. Toplum sağlığından sorumlu bir meslek grubunu temsil eden odamızın, projenin sağlık üzerine etkileri konusunda kamuoyunu aydınlatması görevidir. Bu amaçla odamızda yapılan çalışmalar ve F tipi cezaevi incelemelerinin (Kandıra'da inşa edilen F tipi cezaevi, odamızda oluşturulan bir heyet tarafından gezilerek incelemelerde bulunulmuştur) sonuçlarını öncelikle üyelerimizle paylaşmayı uygun gördük. Elinizdeki bu broşür, konuyla ilgili mesleki birikimimize ek olarak, başta İnsan Hakları Komisyonumuz olmak üzere odamız bünyesinde yapılan çalışma, inceleme ve gözlemlerin sonuçlarını içermektedir. Konuyla ilgili daha geniş bilgi içeren bir dosya, yine İnsan Hakları Komisyonumuzca hazırlanmaktadır.

Sonuçlar

Tabip Odamız, cezaevi koşullarındaki olumsuzluklardan kaynaklanan sağlık sorunları ve tutuklu-hükümlü yurttaşlarımızın sağlık haklarının korunarak geliştirilmesi konusunda uzun yıllardır çalışmalar-sağlık taramaları yürütmekte, görüşlerini açıklamaktadır. **F tipi cezaevlerinin varolan sorunları çözmeyeceği, üstüne üstlük yeni ve daha büyük sağlık sorunları yaratacağı bilimsel bir gerçektir.**

Hazırlanan projede insan unsuru bulunmamaktadır. Konu sadece güvenlik sorunu olarak algılanmakta ve cezaevi binasından başlayarak tam bir izolasyon hedeflenmektedir. **BUNLAR TARTIŞMASIZ BİÇİMDE HÜCRE TİPİ CEZAEVLERİDİR. Oysa bizlere tıp biliminin öğrettiği bir konu da; toplumsal bir varlık olan insanın izolasyonunun insanı kişisizleştirileceği, ağır psişik ve fizik bozukluklar yaratacağıdır.**

F (hücre) tipi cezaevi mekanlarından kaynaklanan ek sağlık sorunlarının yanında asıl sorun olarak kişinin izolasyonunun yaratacağı sağlık sorunlarını görüyoruz.

F (hücre) tipi cezaevlerinde sosyal devlet ilkesinin temel gereği gözardı edilmiştir. Sosyal devlette yurttaşların sağlığının korunup geliştirilmesi sorumluluğu devletindir. Cezaevinde de bulunsu tüm yurttaşların sağlık hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanma ve sağlıklı olma hakkı bulunmaktadır. Sosyal devlet ilkesine 1980'li yıllardan bu yana uygulanan politikalarla oluşturulan yıkım, bu projede kendini hücreler biçiminde göstermektedir.

F (hücre) tipi cezaevlerinde kişinin sağlığının korunup geliştirilmesi ilkesi bulunmamaktadır. Tam aksine kişinin yalnızlaştırılması,

kişisizleştirilmesi, bedeninin ve belleğinin esir alınması hedeflenmektedir. Bu cezaevleri en temel insani değerlere aykırıdır. Bu projeden vazgeçilmezse kaçınılmaz sonuç; onarılamaz ağır ruhsal ve fiziksel sağlık sorunlarıdır.

F (hücre) tipi cezaevleri tutuklu ve hükümlülerin sağlığını ve güvenliğini yalnızca cezaevi görevlilerine bağımlı kılmaktadır.

Oysa tutuklu ve hükümlülerin birbirleriyle dayanışma içine girebildikleri mevcut sistemde dahi pek çok insan hakları ihlallerinin yaşandığı, çeşitli gerekçelerle tutuklu ve hükümlülerin yaşam haklarının ortadan kaldırıldığı düşünülürse, tutuklu ve hükümlülerin birbirinden izole edilecekleri F (hücre) tipinde bu açıdan ciddi tehlikeler söz konusudur.

F (hücre) tipi cezaevleri fiziksel ve ruhsal sağlık açısından ciddi sakıncalar içermektedir. **Tüm bu nedenlerle bu cezaevleri insan sağlığına ve insan haklarına aykırıdır.**

Önerilerimiz:

F (hücre) tipi cezaevlerinin inşaatları derhal durdurulmalı, bu projeden kesinlikle vazgeçilmelidir.

Hükümet ve Adalet Bakanlığı, kamuoyundan yükselen demokratik tepkileri şiddet yoluyla bastırmak yerine bunlara kulak vermelidir.

Bu yılın Ocak ayında cezaevleriyle ilgili olarak yürürlüğe konulan üçlü protokolde yer alan hekimlik ve sağlıklı yaşam hakkıyla bağdaşmayan maddeler (muayene sırasında güvenlik görevlilerinin odayı terk etmemesi, açlık grevlerine grevcilerin isteği dışında müdahale vb.) diğer tüm anti-demokratik maddelerle birlikte yürürlükten kaldırılmalıdır.

En kısa zamanda cezaevi yönetimi esaslarıyla ilgili yeni bir yönetmelik, ilgili meslek kuruluşlarının da katkılarıyla hazırlanmalı, yönetmelikte barolar,

tabip odaları gibi konuyla doğrudan ilgili kuruluşların yetkileri resmen belirtilmelidir.

Cezaevlerindeki sağlık sorunlarının çözümü ve her yurttaş gibi cezaevlerinde bulunanların da sağlıklarının korunup geliştirilmesi konusunda İstanbul Tabip Odası'nın her türlü desteği vermeye hazır olduğunu bildiriyoruz. Cezaevi sağlık sorunlarının tespiti ve çözümler için hükümetlerden bağımsız meslek örgütlerinin, bu arada tabip odalarının hazırlanacak bir yönetmelikle yetkili ve söz sahibi kılınması; pek çok sağlık sorununu azaltacak, böylelikle ülkemize yakışmayan "insan hakları karnemizdeki kırık notlar" dış baskılarla değil kendi çabalarımızla düzeltilebilecektir.

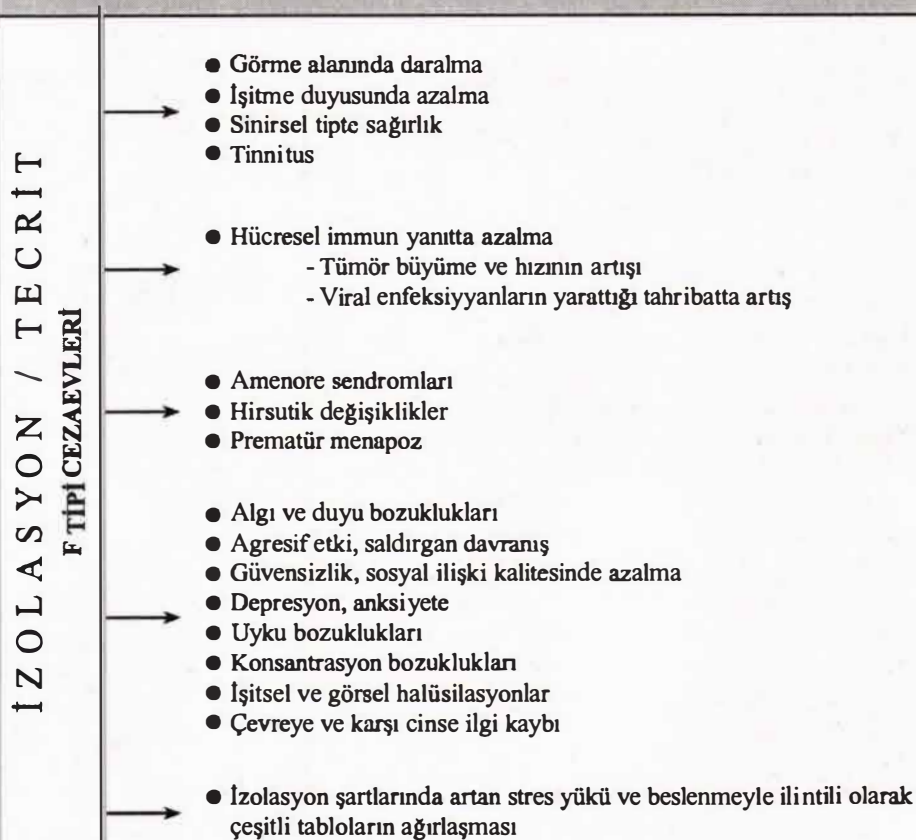
"Hiçlik"

1943'te Nazi kamplarında izolasyonda kalan Stefan Zweig, yaşadığı tecrit koşullarını şu şekilde anlatmaktadır:

"Esasen tarif edilemez bu durum 4 ay sürdü. Yalnızca 4 ay, yazmak oldukça kolay; bir rakamdan fazla değil. Kolayca söylenebiliyor; dört ay, sadece dört harf. 15 dakika içerisinde dudaklar sürekli aynı şeyi ifade ediyor:

Dört ay! Hiç kimse tasvir edemez, ölçemez, gözlemleyemez; bırakın bir başkasını, insanın kendisi dahi bir boyutsuzluk içerisinde. Uzun süren izolasyonu hiç kimse anlatamaz, onun insanı nasıl yiyip bitirdiğini, nasıl tamamen tahrip ettiğini açıklayamaz. Yalnızca yatak, masa, lavabo, duvar kağıtları ve sürekli suskunluk içerisindeki bir hiçlik; hiçlik ve hiçlik... Sana bir kez bile bakmaksızın yemeği kapının altından içeriye iten hep aynı gardiyan... İnsanı çıldırtmaya kadar götüren, bir hiçliği kuşatan sürekli aynı düşünceler..."

İZOLASYON ORTAMLARININ TIBBİ SONUÇLARI

F tipi cezaevlerine yönelik tıbbi değerlendirmeler ve hekim tavrı

Ağustos 2000

**İSTANBUL
TABİP ODASI**

Kartal ve Maltepe Platformlarının deneyimleri üzerinden ÖDP ve SİP'in hücre karşıtı mücadelede kaba samimiyetsizlikleri üzerine...

Bu tutumlarla siz burjuva demokratları bile olamazsınız!

Hücre tipi saldırısına karşı yürütülen faaliyet çerçevesinde oluşturulan platformların yerelliklere doğru yayıldığı bir dönemde, yaklaşık 3,5 aydır oluşturulmuş olan Maltepe ve Kartal Platformları ortak bir basın açıklaması düzenlediler. Böylece merkezi eylemliliklerin yanında sokak eylemlerinin yerelliklere doğru taşınması noktasında önemli bir adım atılmış oldu. İki platformun da hem bugüne kadar yürüttükleri faaliyet, hem de son basın açıklaması süreci, kendileri için olduğu kadar hızla oluşturulan başka yerel platformlar için de belli önemli deneyimler içeriyor.

Başlangıçtan beri işçi ve emekçilere doğrudan seslenmeyi öne çıkaran komünistler, bu platformların da bu amaca uygun bir tarza sahip olması için çaba gösterdiler. Bu platformlar çerçevesinde, hücrelere hayır deme noktasında pazarlıksız bir duruş sergileyen her güçle bir araya gelmeyi zorladılar. Ama öte yandan, kiminle nereye, ne kadar yürüyebilecekleri noktasında da gerçekçi oldular. Fakat bunu asla bu konuda belli yapısal zaafı taşıyanların daha ileriye çekilmesi noktasında çaba harcamamanın gerekçesi yapmadılar, yapmayacaklar. Çünkü bu platformları kendi güçlerimizi aktive etmenin bir aracı olarak değil, kendi dışımızda bulunan güçleri ileriye çıkarmanın bir zemini olarak gördüler. Çok bileşenlilikten kaynaklı olarak, ilkeli olmak kaydıyla, gösterilmesi gereken esneklik noktasında tereddüt etmediler. Burdan doğan boşlukları da, kendi bağımsız faaliyetleriyle doldurmaya çalıştılar. Faaliyetlerini platformun çerçevesiyle sınırlamadılar.

Maltepe Demokrasi Platformu daha önce de vardı. Ancak daha önce faal olmayan platform, hücre saldırısı gündemli olarak aktifleşmeye başladı. Devrimciler bu platforma bu süreçte dahil oldular. Platformun ilk toplantılarında neler yapılabileceği üzerinde duruldu. Daha önceki yazılarımızda aktardığımız gibi, platform 150'den fazla kişinin gerçekleştirdiği bir panel düzenlemiş, Murat Dil'in cenazesine çağrı yapıp katılmıştı. Platform, mahallelere dayanan 5 ayrı çalışma komitesi oluşturmuştu. Platform; Devrimci Demokrasi, TUYAB, ÖMP, Atılım, Kızıl Bayrak, ÖDP, SİP, HADEP, EMEP, DSİP, CHP'den oluşuyordu. Panelin arkasından, Kartal'da ortak bir basın açıklaması ve öncesinde bir bildiri dağıtımını gündeme geldi. Yaklaşık 5000 bildiri dağıtıldı ve Kartal Meydanı'ndaki basın açıklaması da gerçekleşti.

Platformdaki devrimci basın başından itibaren ortak bir tutum geliştirme noktasında pozitif bir tutum aldı. Mümkün olduğu kadar kısır tartışmalardan platformu korumaya çalıştı. İlk sorun bildiri yüzünden yaşandı. Uzun tartışmalardan sonra ÖDP, içeriğine katıldığı halde dili yüzünden bildirinin dağıtımına katılmayacağını söyledi. Aynı toplantıda HADEP de ÖDP'yle aynı tutumu paylaştığını söyleyip çıktı. HADEP ilk toplantı dışında diğer toplantılara zaten katılmamıştı. Platforma katkısı bununla sınırlı kaldı. CHP, dilini beğenmediği halde dağıtımına katılacağını söyledi.

Nazım'ı "TC vatandaşı" yapmak ve tabelasını "komünist" olarak değiştirmek gibi pek ulvi gündemlerle uğraşan SİP ise, ilk toplantı

sonrasındaki toplantılara katılmak ihtiyacı bile duymadı. Basın açıklaması gündemli toplantıya ÖDP ısrarla çağrıldığı halde gelmedi. Gerekece olarak ise Kartal'daki tartışmaları gösterdi, fakat bunu gelip toplantıda ortaya koymak yerine dolaylı haber göndermekle yetindi. Böylece bağlı bulunduğu bir platforma gelip nedenlerini ortaya koyup tartışma sorumluluğundan kaçmış oldu.

Fırsat buldukça solun değer yargıları üzerinden vaaz verme eğilimini sık sık gösteren, solun demokratik olmayan kültüründen ayrıştığını söyleyen liberal tövbecar bayların bu tutumuna pek şaşırıyoruz. Tam da sokak eylemleri noktasında gösterilen bu tutumun, iş yapmaktan kaçmak dışında bir anlamı ve izahı olabilir mi?

Ancak, solculuk iddiasını taşıdığı sürece, hiç kimsenin F tipi cezaevleri sorunundan kaçmasının mümkün olamayacağını da bu baylar tarafından iyi bilinmesi gerekir. Sorunun parti binasının önüne 3 pankart asmakla çözülmeyeceği açık olmalıdır. Bunlar bir yana, önceden karar verilmiş bir eylemden çekilirken gelip nedenlerini diğer bileşenlere aktarmak, medeni bir sorumluktur en azından. Yoksa solun birlikte iş yapma noktasında çocukça zaafı olduğu, herkesin yaptığı davranışlar noktasında özeleştirme mekanizmasını işletmesi gerektiği, karşılıklı sorumluluk duygusu vb. üzerinden söylenen onca vaazın samimiyet taşımadığını, kendi kitlesi bile çok geçmeden görecektir. Sonuç, içteki broşürler savaşına gömülen ÖDP'nin Maltepe Şubesi'nin, F tipi noktasında CHP'nin bile gerisine düşmesidir. Bu, utanç vericidir.

CHP'nin panele ve bildiri dağıtımına olan katkılarını bir yana koyarsak, platformu ve onun faaliyetlerine güçlü bir katkı yapan tek yasal parti EMEP Maltepe İlçe Örgütü olduğunun altını çizelim. İşin doğası gereği, EMEP'in diğer bileşenlere oldukça büyük bakış farklılıkları mevcuttu. Ancak EMEP temsilcileri sorumlu davranmış, genel olarak ortaklıkları ön plana çıkarmış, iş yapmak noktasındaki aldığı görevleri yerine getirmiş, son olarak biraz tereddüt yaşasa da basın açıklamasına da fiilen katılmıştır.

Maltepe Platformu'nun en önemli yanını yerel komiteler oluşturuyordu. Bu komiteler son dönemde biraz işlevsizleştirilmiştir. Ancak basın açıklaması dolayısıyla çok karşılığını alamasa da bir toparlanma yaşadı. Ama komiteler semtlerdeki bağımsız ileri güçlerin topladığı, hücre karşıtı faaliyet yürüttüğü bir zemin haline getirilemedi. Oysa bu, platformun hem işlevselliği, hem de amaçlarına ulaşması noktasında kritik bir halkayı teşkil ediyor. Platformu sol çevrelerin diplomasi yaptığı bir alandan çıkarmak da, komiteleri işlevli bir hale getirmekten geçiyor.

Kartal Demokrasi Platformu'nun mazisi ise aslında birkaç yılı aşılıyor. Ne var ki, ancak belli bir gündemde yoğunlaşma olduğu zaman platform toplanıyordu. Nitekim hücre saldırısına karşı bir gündemle bir dönemdir bir araya geliyor. Önce bir panel yapma fikriyle yola çıkıldı. Kartal CHP'nin son anda salonu vermektен vazgeçmesiyle ertelenen panelin, daha sonra büyük bir salonda yapılmasına karar verildi. Ancak orada da sorun çıkınca, önce Eğitim-Sen'de, sonra da ÖDP'de yapılmasına karar

verildi.

Panel Kartal için başarılı sayılmayacak bir katılımı geçti ve hemen arkasından Maltepe ile ortaklaşa yapılacak basın açıklamasının çalışmaları başladı. Basın açıklaması için yapılan toplantıya da ÖDP, "Hücrelere karşı birlik, mücadele, zafer!" sloganı önerisini bahane ederek, eyleme katılmayacağını ifade etti. Sloganın nasıl bir birlik, nasıl bir mücadele, nasıl bir zafer sorularına cevap vermediğini ve ilkesiz bir slogan olduğunu söyleyen ÖDP temsilcisinin, ayrıca toplantıyı yönetirken; Maltepe'nin önerdiği 10 slogandan 6 tanesini seçerek, tamam bunlarda anlaştık, sloganlar bunlardır diye emrivaki bir tutum sergilemesi; Maltepe'nin sloganları için bunlar dışarıda pişirilmiş içeriye düşürülmüş sloganlardı gibi esnaf ağzıyla konuşması; özellikle devrimci basına ben sizin etiğinizi sınıyorum tarzında, platform temsilcisi adabına yakışmayan bir sürü haddini aşan laf etmesi, tartışmaları gergin bir ortama sürükledi.

Sonunda diğer bileşenler sloganda ısrar edip eylemi yapma kararı verdiler. SES'in önerisiyle ertesi gün konuyla ilgili olarak bir toplantı düzenlendi. Toplantıda devrimci sosyalist basın temsilcileri, tartışmanın bir sloganın atılıp atılmaması noktasında kilitlenmesini, en azından öyle görünmesini olumsuz bulduklarını, bu noktada ÖDP temsilcisinin tahrik eden tutumları nedeniyle ısrarcı bir tutum sergilediklerini, sloganı geri çektiklerini, ancak ÖDP'nin de gösterdiği tutumlar ve ettiği laflar üzerinden özeleştirme vermesi gerektiğini söylediler ve kendi özeleştirimlerini yaptılar. ÖDP temsilcisi buna yanaşmadı. Ve ilk toplantıdaki tutumlarını sürdürdü.

Panel noktasında oldukça hevesli olan ve kendi parti binasında yapılması noktasında ısrar eden ÖDP Kartal Teşkilatı'nın tutumunun da, açıkça alandan uzak durma çabasından başka bir şey olmadığı böylece ortaya çıktı.

Kartal eylemi, yerelliğin kendi özgün güçleriyle yapılmış ilk eylem. Yerel platformların İstanbul'un işçi-emekçi bölgelerine hızla yayıldığı bir dönemde yapılmış olması da, son olmayacağı noktasında umut veriyor. Maltepe'de EMEP dışında tüm öteki yasal sol partilerin çekilmesine rağmen yaklaşık 200'e yakın kişinin eylem çağrısına cevap vermesi önemli. Cezaevi sorununun tutsak yakınlarının sorunuymuş gibi algılanmasının etkilerinin sürdüğü bir ortamda, onlarsız yapılan Kartal eylemi, yerelliklere yayılan bir eylemlilik sürecinin başlangıcı olmasıyla amacına ulaşabilir.

Eylemin bugün Kartal halkı üzerinde bıraktığı anlamlı izlenim kendi başına yeterli değildir. Platformlar bugün, bu olumlu etkiyi hücre karşıtı bir güce çevirirken, öte yandan da bunu merkezi eylemlere sevk edebilmelidir. Bugün, en başta Hücre Karşıtı Birlik olmak üzere merkezi platformlara destek verilmeli, onların eylemlerine bütün yerel güçlerle katılmalı, aynı zamanda merkezi platformların yerelliklerde eylem yapması noktasında basınç yaratılmalıdır. Hem yerel platformları, hem de merkezi platformları güçlendirmenin yolu buradan geçmektedir.

Esnek üretim saldırısı v

Kapitalizm, dünyanın emekçi çoğunluğunun en temel, en yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamak açısından barutunu çoktan tüketmiş durumda. Hüküm süren düzenin, artık dünya nüfusunun çoğunluğunun ihtiyaçlarını karşılamak, yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirmek gibi bir iddiası da kalmamıştır. Bu iddianın emperyalist haydutlar tarafından ne kadar çok sözü edilirse, gerçekte ondan o kadar çok uzaklaşıyor. İnsanca bir yaşam talep eden işçi sınıfı ve emekçi halklar için sermayenin barutu, sadece onların canını almak için var. İsyandar patlak vermediği sürece, ezilenlerin kaderi burjuvaziyi zerre kadar ilgilendirmiyor. İsyandar patlak verdiğinde ise, ilgileri kanlı namlularını üzerimize doğrultmak oluyor yalnızca.

I. BÖLÜM

1.

Esnek üretim: Vahşi kapitalizmin çıplak yüzü

Kapitalizm kriz içinde debeleniyor

Kapitalizm, sadece Türkiye’de değil, tüm dünyada onyıllardır kriz içinde debeleniyor.

Uluslararası sermaye, işçi sınıfı ve emekçilere karşı dünya ölçeğinde yükselttiği saldırı dalgasıyla kapitalist krizin bir çöküşe dönüşmesini engellemeye çalışıyor. Çürümüş düzenini ayakta tutmaya çalışıyor.

Dün sosyalizmin hayaleti bile, burjuvaziyi bu saldırıyı yükseltmekten büyük bir korkuyla alıkoyabiliyordu. Şimdi ise işçi sınıfını sahipsiz ve sınıf mücadelesi meydanını boş görüyorlar. Dünya işçi sınıfı ve emekçi halklarının boğazına çullarıyorlar.

“Esnek üretim” dedikleri de, işçi sınıfının 150 yıllık sınıf mücadelesiyle elde ettiği tarihsel hak ve kazanımlarının silinip süpürülmek istenmesinin ifadesi oluyor. İşçi sınıfının tarihsel hak ve kazanımları, kapitalizmin kriz çukuruna gömülmek isteniyor. Bunun ne amaçla yapıldığını ve hangi sonuçları doğuracağını görmek için, ayakta tutulmak istenen bu çürümüş düzene biraz daha yakından bakalım:

Çağdaş engizisyon düzeni

Yaşanan kriz, kapitalizmin, henüz çöküşü demek olmasa da, iflasının ispatı. İşçi sınıfı ve emekçi halkların sırtına yüklenen hiçbir “fedakarlık” bu düzenin yarasına merhem olmayacak, olamıyor.

İflas, kapitalizmin çözümsüz çelişkilerinden kaynaklanıyor. Üretici güçlerin kapitalist üretim ilişkilerine başkaldırısında ifadesini buluyor. Emperyalizm çağı ile birlikte ileri düzeyde toplumsallaşan üretici güçler, yine ileri düzeyde tekelleşmiş kapitalist özel mülkiyetin kabına sığmıyor. İnsanlık artık bir bütün olarak kapitalist düzenin kabına sığmıyor. Bu kabuğun kırılması ve aşılması gerekiyor, kriz bunun anlatımı oluyor.

Kapitalizm, dünyada insan yaşamının insanca koşullarda sürmesinin ve ilerlemesinin önünde aşılması gereken bir engele dönüşüyor. Bir başka deyişle, içine sermayenin gömülmesi gereken derin bir çukura dönüşüyor. Bu haliyle kapitalist üretim ilişkilerini ayakta tutmak, dünya işçi sınıfı ve emekçi halklarına zorla deli gömleği giydirmek demek oluyor. Sözde tedavi adına onları işkence masasına yatırmak anlamına geliyor.

Bu vahşeti yüzyıldır yaşıyoruz

İflas yeni değil. Dünya işçi sınıfı ve emekçi halkları bu iflasın yıkıcı sonuçlarını 20. yüzyılın başından beri yaşıyorlar. Kapitalist kamburu, onun emperyalist dünya düzenini kanlarıyla, canlarıyla, sefaletleriyle, esaretleriyle sırtlarında taşıyorlar. İnsanlığı iki kez toplu yıkıma götüren emperyalist savaşlar, sayısız bölgesel gerici savaşlar, faşist barbarlık, tüm yıkıcı sonuçlarıyla büyük bunalımlar vb., tüm bunlar iflasın 20. yüzyıl içindeki en temel göstergeleri. Bugün bu uzatmalı iflas, derin bir çürüme ve kokuşma olarak yaşanıyor. Sermayenin egemenliği tüm dünyayı kaplamış irin ve kan tabakası haline dönüşüyor.

Kapitalizm, dünyanın emekçi çoğunluğunun en temel, en yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamak açısından barutunu çoktan tüketmiş durumda. Hüküm süren düzenin, artık dünya nüfusunun çoğunluğunun ihtiyaçlarını karşılamak, yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirmek gibi bir iddiası da kalmamıştır. Bu iddianın emperyalist haydutlar tarafından ne kadar çok sözü edilirse, gerçekte ondan o kadar çok uzaklaşıyor. İnsanca bir yaşam talep eden işçi sınıfı ve emekçi halklar için sermayenin barutu, sadece onların canını almak için var. İsyandar patlak vermediği sürece, ezilenlerin kaderi burjuvaziyi zerre kadar ilgilendirmiyor. İsyandar patlak verdiğinde ise, ilgileri kanlı namlularını üzerimize doğrultmak oluyor yalnızca.

Kapitalist cellatların “kutsal” amaçları

Dünyanın emperyalist-kapitalist egemenlerinin tek amaçları var. O da bu krizin topyekûn bir çöküşe dönüşmesini engellemek. Yani sömürü düzenlerinin saltanatını ayakta tutmayı başarabilmek. Sonuçları dünya işçi sınıfı ve emekçi halkları açısından ne kadar yıkıcı ve kıyııcı olursa olsun, kapitalist ekonominin kanlı sömürü çarklarını döndürmeyi başarabilmek. Kâr oranlarını yükseltmeyi, böylelikle sermayenin devri daimini sağlamayı başarabilmek. Asalak burjuva sınıfı bu sayede, ayakları altında ezilenlerin sırtından dünyanın sefasını sürmeye devam etmek istiyor.

Bu “kutsal” amaç uğruna, yeryüzündeki 6 milyar insanın 5 milyarını, yani insanlığın ezici çoğunluğunu, parça parça toplumsal yaşamın dışına sürüyorlar. İkel toplumdaki daha ilkel yaşama koşullarına mahkum ediyorlar. Bölgesel gerici savaşlarla milyonların kanını içiyorlar ve yeni dünya savaşlarıyla daha fazlasını da içmeye hazırlanıyorlar. Afrika’da, Asya’da, Latin Amerika’da, Ortadoğu’da, Balkanlar’da, kendi emperyalist sömürgeci egemenliklerinin sonucu olan kıtlıklarla ve yokluklarla, açlık ve hastalıktan kaynaklı kitlesel katliamlara sebep oluyorlar.

Bu “kutsal” amaç uğruna, bağımlı “ulusal” ekonomileri, sözde “istikrar” adı altında, “yapısal uyum” programlarıyla birer birer çökertiyorlar. Bu ekonomiler, sömürülenlerin yarasına merhem olmasa da az biraz nefes almalarını sağlıyordu.

Bu “kutsal” amaç uğruna, tarımsal yapıları, emperyalist tarım tekellerine pazar alanı açmak için işbirlikçileri eliyle birer birer tasfiye ediyorlar. Bu tarımsal yapılar emekçilerin karnını doyurmasa da, hiç değilse açlıktan ölmelerine engel oluyordu.

Bu “kutsal” amaç uğruna, sağlık, eğitim, emeklilik, diğer sosyal haklar ve hizmetler alanında zaten kısıntı düzeyinde olan kazanımların içini boşaltıyor ve yok ediyorlar. Oysa bu kısıntılar işçi sınıfının uzun yılları bulan can bedeli mücadeleleriyle kazanılmıştı.

Bu “kutsal” amaç uğruna, şimdi de sınırsız kuralısız vahşi sömürünün adı olan “esnek üretim”i dayatıyorlar.

Şiarları şudur: “Siz işçiler ve emekçiler çalışacaksınız, biz asalak burjuvalar ise bu sayede yaşayacağız!”

Biz alinterimizle üretiyoruz, onlar asalakça tüketiyor. Biz çalışarak sefalet biriktiriyoruz, onlar çalışmadan servet biriktiriyor. Biz karnımızı doyurmak için kuru ekmeği zor buluyoruz, onlar bizim çocuklarımızın rüyasında bile göremeyeceği yiyeceklerle besleniyor. Bizim bir hayat boyu çalışsak bile alamayacaklarımızı, onlar bir yıl kullandıktan sonra modası geçmiş diye çöpe atıyorlar. Bizim bir aylık geçim paramızı, onlar besledikleri süs köpeklerinin mama parası olarak harcıyorlar. Dünyada her yıl 100 milyon insanı ölümden kurtaracak aşırı parası, onların bir aylık parfüm vb. masrafı ediyor, ama “kaynak yokluğu”ndan karşılanmıyor!

Üniversite müfredatlarında okutulan ekonomi kitapları bile yeniden yazılıyor. Kamu yararı, toplumsal çıkar, vb. kavramlar defterden siliniyor.

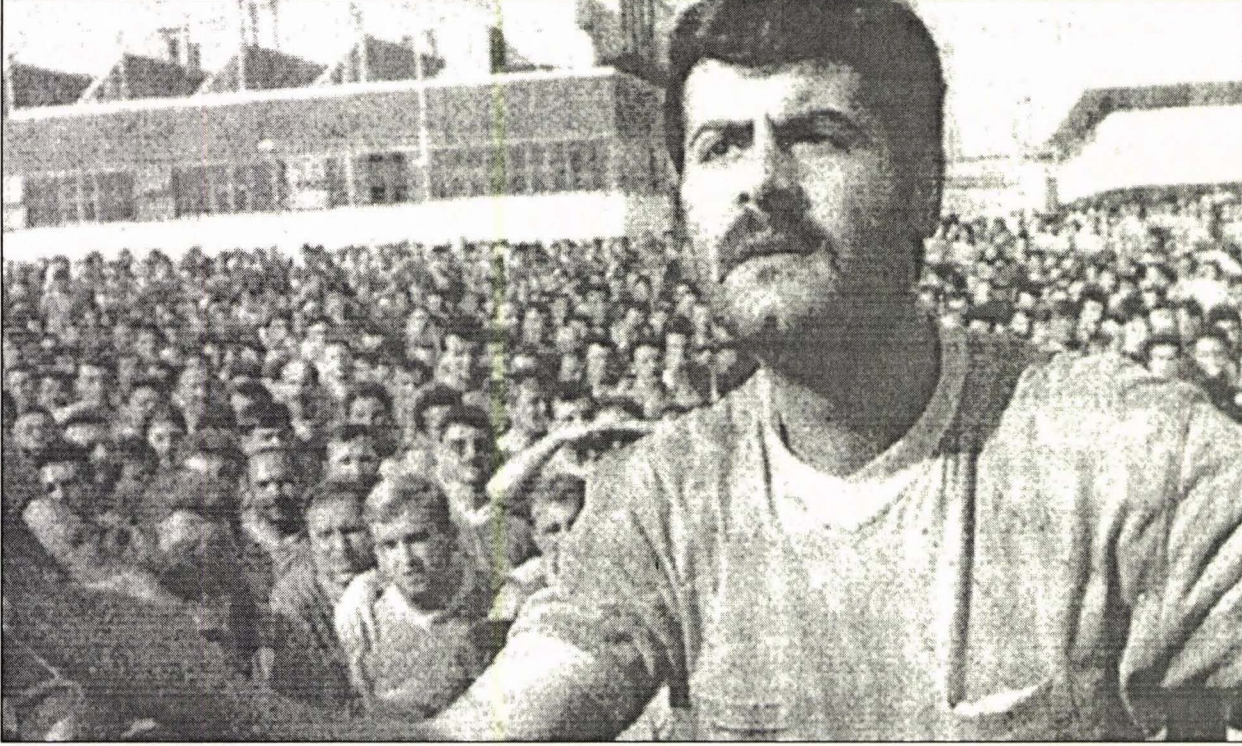
Desturları: “Çoğunluğun canı cehenneme!”

Çoğunluğun en temel, en yaşamsal ihtiyaçları asgari düzeyde karşılanabiliyor mu? Çoğunluğun canı cehenneme! diyor burjuvazi: “Her koyun kendi bacağından asılır, köşe dönmeyi becerememişlerseniz biz ne yapalım!”, diyor asalak takımı, bizimle alay edercesine. Oysa bizim döndüğümüz her köşede, işsizlik, açlık, sefalet, baskı ve katliamlar var. Onlar ise sömürüyor, parayla para kazanıyor, vurgun üstüne vurgun vuruyorlar.

İşler iyi mi gidiyor kötü mü diye çetele tutarken, çoğunluk öldü mü kaldı mı, bunu hesaba bile katmıyor, onların liberal ekonomi simsarları. Sanayi ve hizmet üretimi, dünya nüfusunun emekçi çoğunluğunun ihtiyaçlarının karşılanması üzerine kurulu değil çünkü. Burjuvazi sadece kendi kârlarını düşünüyor. Emekçilerin en temel insani ihtiyaçları onun ve onun hizmetindeki devletin umrunda bile değil.

e işçi sınıfının görevleri

Kapitalist ekonominin çarkları bir avuç asalak burjuva için dönüyor!

Ekonominin seyri nasıl? sorusuna yanıt örneğin aşağıdaki temel başlıklarda aranıyor:

* Burjuva azınlığın lüks tüketim ihtiyaçları karşılanıyor mu? Lüks tüketim mallarına olan talep artıyor mu, yeni ürünlerle, reklamlarla ve banka kredileriyle, bu talep her yıl biraz daha şişirilebiliyor mu?

* Borsa, tahvil, senet, alım satım işleri nasıl gidiyor? Reel ekonomilerin altını oymak, emekçilerin canına daha beter okumak pahasına, finans tekellerinin kasaları şişiyor mu?

* Borç adı altında kestiğimiz haraçlar tıkr tıkr ödeniyor mu? Borç batağı daha da derinleşiyor mu?

* Uyuşturucu (beyaz ölüm) pazarı ve kârları genişliyor mu? Bu pazarın örgütlenmesinde emperyalist ve işbirlikçi devletlerin gizli elleri sözde “uyuşturucuya karşı mücadele” kampanyalarıyla maskelenebiliyor mu?

* Bölgesel anlaşmazlıklar ve gerektiğinde savaşlar kolayca kışkırtılıyor mu? Silah satışları ve kârları katlanıyor mu? Silahların güç gösterisi, reklamı ve denemesi için hedef tahtası yapılacak “demokrasi düşmanı” “terörist” devletlerden yeterli sayıda bulunuyor mu?

* Yolsuzluklar, hırsızlıklar, fuhuş, kumarhane, kara para aklama işleri engelsiz yürüyor mu?

Tüm bunlar yolunda gidiyorsa, onların cepleri dolu ve ekonomileri ise tıkrında demektir.

Asalakların düzeni çürüyor ve kokuşuyor!

Emperyalist kapitalizmin asalaklığı ve çürümesi, kendini baş döndürücü hale ulaşmış şu olgularda açıkça ortaya koyuyor:

“- Sermaye ihracı ve halkları köleleştiren uluslararası emperyalist borç düzeni. Bundan beslenen rantıye tabakaların sürekli artışı. Spekülatif sermayenin egemenliği. Modern birer uluslararası kumarhane halini almış bulunan borsalar. Kapitalist ekonomilerin mafyalaşması.

“- Muazzam boyutlarda kronik işsizlik. Üretimden koparılan yüz milyonlarca insanın sosyal yaşamdan da dışlanması. Buna karşın yüz milyonlarca çocuk işçinin

kölece çalıştırılması. Marjinal ve yararsız (reklam, lüks tüketim, askeri sanayi vb.) sektörlerde aşırı büyüme. Baskı, ideoloji ve propoganda aygıtlarında istihdam edilen geniş çapta asalak nüfus.

“- Militarizme ve savaşa ayrılan dev kaynaklar. Emperyalist müdahaleler ve gerici savaşlar zinciri. Etnik ve dini boğazlaşmalar. Sistematik devlet terörü, faşist katliamlar ve işkence. Devletlerin mafyalaşması, rüşvet, yolsuzluk, her türlü karanlık ve kirliliğin yaygınlaşması ve kurumlaşması. Faşizm, ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve şoven milliyetçilik.

“- Kültürel dejenerasyon ve ahlaki çöküntü. İnsani ilişkilerdeki korkunç yıkım ve yabancılaşma. Dev birer sektör haline alan porno ve fuhuş. Gittikçe yaygınlaşan alkolizm ve uyuşturucu. Yığınların depolitisasyonu, düşünsel edilgenlik ve kültürsüzleşme. Dinsel gericiliğin ve bağnazlığın, her türden sapkın mezhebin ve batıl inancın güç kazanması...” (Parti programı, sayfa 23-24)

İşte “kriz”, “fedakarlık”, “yeniden yapılanma”, “esnek üretim” ve benzeri masalları okuyarak, faturasını sırtımıza yükledikleri düzenin temel gerçekleri bunlardır. Uğruna canımızı istedikleri düzen işte budur.

Canımıza okusa da herşey rekabet için!

Uluslararası sermaye tekelleri dünya pazarında pay kapmak için birbirleriyle kıran kırana (bu arada birbirine kırdırılan, altta kalıp canı çıkan ise tabii ki işçi sınıfı olmaktadır) bir rekabet içindedirler.

Bu rekabetin anahtar unsuru ise ülke ölçeğinde olduğu gibi işkolu ve işyeri ölçeğinde de, ucuz ve örgütsüz işgücü cennetinin kapısını sonuna kadar aralamaktır. Bu cennet ise işçi sınıfının tüm hak ve kazanımları gaspedilerek yaratılabilir. Çünkü aynı minderde güreşenlerin, yani birbirine gerçek anlamda rakip olan tekellerin hammadde, teknoloji, ürün kalitesi ve çeşidi, pazarlama imkanları vb. açısından koşulları birbirine yakındır. Bu durumda tekeller için rekabetin temel dayanağı, ucuz ve örgütsüz işgücü olmaktadır. Bizimki gibi bağımlı ülke tekelleri için bu özellikle böyledir.

Esnek üretimi vaaz ederken; “krizden çıkış, pazar koşullarına uyabilme, rekabette yenik düşmeme

arayışları, üretim organizasyonlarındaki değişimleri zorunlu kılmıştır” dedikleri budur. Birbirleriyle rekabet halindeki şirketler açısından “esnek üretim”; mümkün olan en düşük maliyetle üretimi yapmak, azami kâr elde etmek ve bu sayede şirketini rakiplerine üstün kılmak için, sınırsız sömürü ve kural dışı çalışma koşullarının işçi sınıfına dayatılması demektir. Bunun önünde engel teşkil eden, yani sömürüyü sınırlayan, tüm hak ve kazanımların tasfiye edilmesi demektir.

Sermaye sınıfının işçi sınıfına genel saldırısı olarak bakıldığında ise, “esnek üretim”, sermayenin iflas etmiş düzenini ayakta tutabilmenin faturasını (insanlık dışı tüm koşullarını) işçi sınıfının sırtına yüklemeye politikasıdır. İşçi sınıfının 150 yıllık mücadelesinin kazanımlarının kapitalizmin kriz çukuruna birer birer gömülmesidir.

Türkiye’deki görece teknoloji fakiri sermaye tekellerinin dış pazarda ve artık engelsiz dışa açılan “iç” pazarda rakipleriyle rekabet edebilmelerinde, ucuz ve örgütsüz emeğin vahşi koşullarda sömürüsü çok daha belirleyici olmaktadır. Bu yüzden Türkiye’ye emperyalizmin kitaplığından tercüme edilerek sokulan “esnek üretim” kavramının gerçek yaşamdaki karşılığı, üzerine çekilen tüm batılı liberal cilalardan arınmış bir vahşilik olacaktır. Bu cilalar ise esnek üretimi “başka çare yok” diyerek utangaçça savunan “çağdaş” sendikacıları tavlama sermayenin epeyce işini görmüştür.

2.

“Esnek üretim” nedir?

İşte işçi sınıfına “esnek üretim” saldırısı da, yukarıda özetlemeye çalıştığımız dünya tablosu içinde kendi yerini ve anlamını buluyor.

“Esnek üretim”, vahşi kapitalizmin çıplak yüzüdür.

“Esnek üretim”, sermaye için ucuz ve örgütsüz işgücü cennetidir.

“Esnek üretim”, sermayenin azami sömürüsü için dayatılan engelsiz ve kural dışı çalışma yaşamıdır.

Patron istediği işçiyi istediği zaman işten atacak. Patron işçiye istediği ücreti dayatacak. Patron işçiyi istediği kadar ve istediği zaman çalıştıracak. Patron işçiyi istediği işte çalıştıracak. Patron “sosyal ödemeler” ve benzeri kamburları sırtından atacak. Patron “kıdem tazminatı, ihbar tazminatı” ve benzeri yüklerden kurtulacak. Patron “SSK primi” ve benzerini ödemeyecek.

Yani “esnek üretim” ile işyerlerinde yerleştirilmek istenen çalışma düzeni, sermayenin kayıtsız şartsız, haksız hukuksuz egemenliğidir.

“Esnek üretim”, işçilerin patronlar tarafından örgütsüzleştirilerek şamar oğlanına çevrilmesinin yöntemidir.

“Esnek üretim”, işçi sınıfının “altta kalanın canı çıksın” ideolojisiyle esir edilmesi ve zehirlenmesidir.

“Esnek üretim”, işçinin, kendisi üstte kalmak için tezgah arkadaşının sırtına basması suretiyle düşkünleştirilmesidir.

En “esnek” üretim nerede?

“Esnek üretim” saldırısı bugün en çıplak biçimiyle sendikasız işyerlerinde uygulanıyor. Patronlar hiçbir hak-hukuk tanımadan, hiçbir engelle karşılaşmadan, hiçbir şeyle elini kolunu bağlamadan, gece-gündüz, cumartesi-pazar, genç-yaşlı, kadın-erkek demeden, işçileri hayvanca koşullarda çalıştırıp vahşice

sömürüyorlar.

Batıdan ithal edilerek “yalın üretim”, “bütünsel kalite yönetimi”, “kalite çemberleri”, “sıfır stok”, “tam zamanında üretim”, “post fordizm”, “çağdaş üretim”, “takım çalışması”, “işyeri eğitimi”, “işçilerin yönetime katılması” vb. kavramlar ile ambalajlanan “esnek üretim” teorisi ile, Türkiye’de sendikasız-sigortasız işyerlerindeki vahşi sömürü pratiği, ilk bakışta birbirine tezat görünebilir. Bu bir yanılgıdır. Bu yanılgı ise, “esnek üretim” adı altında sermayenin ideologlarının yaratmaya çalıştığı kafa karışıklığının bir ürünüdür.

“Esnek üretim” saldırısının özü, mantığı ve nihai hedefi, bugün sendikasız işyerlerinde uygulanan vahşi sömürü ve keyfi çalışma koşullarını, adım adım tüm işçi sınıfı üzerinde hakim kılmaktan başka bir şey değildir.

Esneye esneye ne hale geldik?

Emperyalist-kapitalist düzenin defterinde, işçi sınıfının oranı her geçen gün artan işsiz kesimlerinin üzeri çoktan çarpı işareti ile çizilmiş vaziyette. Bu kesimler yedek işgücü ordusu olarak, işçi ücretlerini sürekli aşağıya çekmede sermayenin işine yarıyorlar. Bir de, üzerlerine işçi tulumu değil ancak asker elbisesi giyerlerse ve işçi maaşı değil asker tayını karşılığında düzenin çıkarları uğruna canlarını verirlerse sermaye için bir değer taşıyorlar.

İşçi sınıfının çalışan kesiminin çoğunluğu ise, sendikasız ve sigortasız, her türlü haktan ve güvenceden yoksun vaziyette.

Fabrikalar mezbahane gibi çalışıyor. Demir-çelik fabrikaları, demir-çelik değil insan eritiyor. Madenler ölüm ocağı. İnşaatlar göçük yuvası. Atölyelerde, çocuk işçilerin kanı oluk oluk emiliyor. Konfeksiyonda, kadın işçiler 30 yaşına gelmeden ihtiyarlıyor. Fason atölyeler, adeta Hitler’in çalışma ve esir kampları. Küçük sanayi sitelerinde çalışanlar, sendika, sigorta, vizite, hastane, hafta tatili, emeklilik nedir bilmiyor. Gemi sökümlerinde, deri işlemlerinde, kundura ve boya atölyelerinde işçiler bir ekmeç parası için zehir soluyor, ciğer deliyor, kan kusuyor.

Piyasadaki en “gözde” markaların, en “yaldızlı” ürünlerin, en bol sıfırlı servetlerin perde arkasında, tüm dünyayı sarmış bu kanlı sömürü zincirleri var. Bir avuç burjuva asalağın yediği, içtiği, giydiği, gezdiği bu sayede temin ediliyor.

Sendikalarda örgütlü olan kesimin hak ve kazanımları ise, alıştırma alıştırma, adım adım, yavaş yavaş önemli ölçüde tasfiye edilmiş durumda. Ama sermaye bununla yetinmiyor, daha fazlasını istiyor.

Bu son kesime yönelik olarak “esnek üretim” saldırısının anlamı, ilk iki kesimin gerçek bir cehennem olan sefalet ötesi çalışma ve yaşam koşullarında tüm çıplaklığıyla kendini gösteriyor.

İşçi sınıfının sendikalarda örgütlü kesiminin görece yüksek ücret ve sosyal hak kazanımları, dün, sosyalizm hayaletine karşı bir barikat ve bu arada sermayenin seri üretimine bir talep unsuru işlevi görebiliyordu burjuvazi için. Bugün ise, onlar için şimdilik sosyalizm hayaleti ortalıkta görünmüyor. Öte yandan, işçi sınıfının büyük bir çoğunluğu dünya mal ve hizmet üretiminin asli bir talep unsuru olmak bakımından gözden çıkarılmış durumda. O halde dün katlanılan hak ve kazanımların bugün gaspedilmesi gerekiyor. Burjuvazinin düşüncesi ve niyeti bu, saldırısı da buna göre şekilleniyor.

“Esnek üretim” her yerde!

“Esnek üretim” saldırısının, sendika ağalarının desteğiyle sendikalı işyerlerinde de gitgide hakim kılınmasının adımları çoktandır atılıyor.

Taşeronlaştırma, kapsam dışı personel, bireysel iş değerlendirme ve kademeli ücretlendirme, kişisel performansla göre parça başı, prim, akord vb... Ücretlendirme, ücretsiz toplu izinler, toplu tensikatlar, zamsız mesailer, telafi çalışmaları, stokların ve talebin

“Esnek üretim” saldırısının, sendika ağalarının desteğiyle sendikalı işyerlerinde de gitgide hakim kılınmasının adımları çoktandır atılıyor. Taşeronlaştırma, kapsam dışı personel, bireysel iş değerlendirme ve kademeli ücretlendirme, kişisel performansla göre parça başı, prim, akord vb... Ücretlendirme, ücretsiz toplu izinler, toplu tensikatlar, zamsız mesailer, telafi çalışmaları, stokların ve talebin durumuna göre işten çıkarmalar ve işe almalar... Kriz yaygarasıyla TİS’de belirlenen ücretlerin altında ücret dayatması... İşçinin asıl işinin yanısıra diğer üretim birimlerine kaydırılarak sömürünün yoğunlaştırılması, kalite çemberleri, üç işçinin işinin bir işçinin sırtına yüklenmesi... Tüm bu ve benzeri uygulamalarla, “esnek üretim” sendikalı işyerlerine de boylu boyunca girmiş durumda.

durumuna göre işten çıkarmalar ve işe almalar... Kriz yaygarasıyla TİS’de belirlenen ücretlerin altında ücret dayatması... İşçinin asıl işinin yanısıra diğer üretim birimlerine kaydırılarak sömürünün yoğunlaştırılması, kalite çemberleri, üç işçinin işinin bir işçinin sırtına yüklenmesi... Tüm bu ve benzeri uygulamalarla, “esnek üretim” sendikalı işyerlerine de boylu boyunca girmiş durumda.

3.

Biz boyun eğdikçe, sermayenin ağzı daha da sulanıyor

MESS ve diğer işveren örgütleri, fiilen adım adım uygulanan “esnek üretim” artık TİS’e resmen de yazdırmak istiyorlar. Böylelikle bu saldırıyı yasallaştırmaya, meşrulaştırmaya ve kapsamını genişletmeye çalışıyorlar. Bir yandan da, sermayenin kayıtsız şartsız egemenliği düşüncesini, işçilerin beyinlerine kazımaya çalışıyorlar.

“Esnek üretim” saldırısı çerçevesinde, sendikalı işçi kesimlerinin bugün kısmen tasfiye edilen ya da henüz korunmakla birlikte hedef tahtasına çakılan hak ve kazanımları, aşağıdaki başlıklar altında özetlenebilir:

Amaçladıkları nedir?

1. İş yasaları konusunda: 20 yıllık “fedakarlığın” karşılığı nedir?

“Esnek üretim” patronlar için kuralsız, engelsiz, sınırsız sömürü demektir. İş yasasında bunun önünde güçlük çıkartan tüm hükümlerin kaldırılmasını, değiştirilmesini talep ediyorlar.

Örneğin, MESS bu talebini; “*mevcut iş kanunu son derece katıdır. İşçiyi korur. Ama işi, işyerini korumaz. Oysa asıl sorun işin, işyerinin korunmasıdır...*”

“...Ülkemizdeki katı iş hukuku mevzuatı esnekleştirilerek, üretim faktörleri ve çalışma süreleri daha verimli kullanılmalıdır... Değişen teknoloji ve üretim yöntemlerine uyum sağlayabilmesi için insan gücü esnek kullanılmalıdır” (Mercek, Temmuz 1999, s.24 ve 43), diyerek dile getiriyor.

12 Eylül faşizminin süngüleri üzerinde yükselen ve

sermaye için ucuz ve örgütsüz işgücü cenneti hedefine bağlı olarak hazırlanan mevcut iş ve sendika yasalarının işçinin haklarını koruduğunu iddia etmek, tam bir sahtekarlıktır. Ama mevcut yasalarda herşeye rağmen ifadesini bulan güdük ve sınırlı hakların bugün hedef tahtasına çakılması sözkonusudur. Mevcut yasal işten atma güvenceleri, sendikal barajlar ve yasaklar, grev yasakları, tüm diğer anti-demokratik faşist baskı yasaları sermayeye yeterli gelmiyor.

İş yasalarında neleri değiştirmek istiyorlar?

Bunlar arasında, çalışma saatlerini, yıllık izinleri, ücretlerin, sosyal yardımların ve sigorta primlerinin ödenme biçimlerini, kıdem ve ihbar tazminatlarını, iş güvencesini, işçi tanımını vb. ilgilendiren iş yasası maddelerinin, kuralsız çalışmanın önünde güçlük çıkartan tüm yönlerini öncelikle hedef almaktadırlar. El atmadık en ufak bir kazanım, göz koymadıkları tek bir hak kırıntısı bırakmıyorlar.

İşte işçi sınıfına 20 yıldır zorla giydirilen “fedakarlık” deli gömleğinin üzerine sermaye tarafından takılan “şeref madalyası” budur. 20 yıllık “fedakarlığın” karşılığı, yerlerde sürünen işçinin üzerine çıkıp tepinmek olmaktadır. Şimdi gene aynı masalı okuyorlar: “Biraz daha dışinizi sıkın, ülke için biraz daha fedakarlık yapın, sonra hep birlikte düze çıkacağız!”

Bakalım işçi sınıfı bu masallara daha ne kadar kanacak? Bakalım sermaye, düzenin çukuruna işçi sınıfının haklarını gömerek sınıf saltanatını ayakta tutmayı daha ne kadar başaracak? Bakalım, kitlelerin beklenen “sosyal patlama”sı sınıf devrimcilerinin düzene karşı “yıkıcı” faaliyetleriyle birleşerek sermayenin beynini ne zaman dağıtacak?

2. Çalışma süreleri konusunda:

İşçinin hem posası çıkartılacak, hem de fazla mesai, ek zam hakları gaspedilecek

Mevcut iş yasasında haftalık çalışma süresi 45 saat ile sınırlanmıştır. İşçi sınıfının “7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası”, “ücretlerde hiç bir kesinti yapılmadan çalışma saatleri azaltılsın”, “Herkes iş, tüm çalışanlara iş güvencesi” talepleri karşısında, mevcut uygulama dünyadaki en yüksek çalışma saatlerinden biridir. Ve işsizliğin bu kadar yüksek oranda olduğu bir ülkede, bir işçinin sırtına normalde üç işçinin yapabileceği işin yüklenmesi, kapitalizmin vahşi sömürü düzeninin bir göstergesidir.

Üstelik yasaya bu haliyle sendikalı işyerlerinde bile uyulmamakta ve devlet tarafından hiçbir denetim yapılmamaktadır. İşçilerin “Nazi kampı” olarak adlandırdığı fason atölyelerde ise, haftalık yasal çalışma süresi olan 45 saat, 7 günde değil bazen 2 günde tamamlanmaktadır.

Şimdi sermaye sınıfı, haftalık 45 saat yasal çalışma sınırının da kaldırılmasını talep etmektedir. Bu saldırı çok yönlüdür. En az sayıda işçiye azami çalışma karşılığında asgari ücretin dayatılmasının yolu açılmak istenmektedir. Burada patronların ana hedeflerinden biri, fazla mesai, ek zam vb. hakları tasfiye etmektir. Yanısıra işçilerin üzerindeki iş yoğunluğunu daha da arttırmak ve böylelikle işçi sayısını daha da azaltmaktır.

İşçiyi, üretimin arttırılmasını istediği dönemlerde haftada 60-70 saate varana dek çalıştırmak istemektedirler. Burada amaç, sadece işçinin posasını çıkartacak derecede uzun çalışma sürelerini dayatmaktan ibaret değildir. Mevcut iş yasalarına göre, günde 9, haftada 45 saatlik çalışma süresinin üzerine çıkıldığında, fazla mesai, gece çalışıldığında ise ek zam verilmesi gerekmektedir. Patronlar yasa değişikliği sayesinde, ister günde 12-14 saat çalışsın, ister gece ister gündüz çalışsın, ister haftada 60-70 saat çalışsın, işçiye fazla mesaisiz düz saat ücretini dayatmaktadırlar. Yani fazla çalışma süresine bağlı olarak yapılan zamlı ödeme ortadan kaldırılmak istenmektedir.

Talep çoksa, üretim arttırılıyorsa, işçi gece-gündüz,

cumartesi-pazar, tatil-bayram demeden çalıştırılacak, ama bunun için fazla mesai ve zam ödemesi de yapılmayacak. Talep azsa, üretim kısılıyorsa, işçi ya çok düşük ücretlerle çok az saat (part-time) çalıştırılacak, ya da ücretsiz izin vb. yöntemlerle haftalarca, aylarca çalıştırılmayacak. Tabii ki hiçbir ücret de almayacak.

İşçinin sadece haftalık çalışma süresinin değil, hangi saatler arasında çalışacağına da yine patronların keyfince belirlenmesi amaçlanıyor. Yani işe başlama işten ayrılma saatleri kuralı, hafta tatilleri belirsiz olacak. İşveren günlük üretim kotaları belirleyecek ve o miktarda üretim yapılana kadar işçi hiçbir fazla mesai ücreti almadan çalışmak zorunda kalacak. Ve bu kotalar sürekli yükseltilecek.

“Kayan iş süreleri”, “vardiyalı çalışma”, “telafi edici çalışma”, “yoğunlaştırılmış iş haftası” ve benzeri tüm uygulamalar, işverenin işçiyi istediği süreyle ve istediği zaman diliminde çalıştırmasının ve bunun karşılığında asgari ücret dayatmasının çeşitli yöntemleri olmaktadır

3. Ücretler konusunda:

Azami çalışma karşılığında asgari ücret dayatılacak

Ücretlerin “piyasanın, firmanın değişen rekabet koşulları” kılıfı içinde patronun keyfine göre “esnek olarak” belirlenmesini dayatıyorlar. Yani TİS üzerinden saptanan aylık sabit ücret uygulamasını ortadan kaldırmak istiyorlar. Örneğin patron, “kriz var ya da rekabet koşulları zorlaştı” diyerek, işçilere yarım ücret dayatabilecek. Birincisi bu.

İkincisi, fazla çalışmanın, gece çalışmasının, vardiyalı çalışmanın karşılığı olan her türlü zamlı ücret ödemesini tasfiye etmek istiyorlar. Çalışılan saat başına zamsız net ücret uygulamasına geçmek istiyorlar. Örneğin üretilen mallara talep biraz azalınca, piyasa biraz durgunlaşınca, işveren işçileri günde 8 saat yerine 4 saat çalıştıracak. Tabii işçinin ücretini de 4 saat üzerinden ödeyecek. Ya da fabrikayı tatil edecek ve işçileri ücretsiz izne çıkartacak. Ya da işçilerin yarısını işten çıkartacak. Ya da piyasada tekrar avantajlı konuma geçmek için işçilere bir dönem ücretsiz çalışmayı dayatacak.

Arkasından talep artınca, bu sefer işçileri 8 saat yerine gece-gündüz demeden 12-14-16 saat çalıştıracak. Ama bu çalışmanın karşılığında fazla mesai parası ödemeyecek. Çünkü bunun adı, çalışılmayan dönemlerin yerine geçen “telafi çalışması” olacak.

Sonuçta işveren bu sayede kapitalist rekabetin ve krizin dalgaları karşısında kendi kârlarını en yüksek oranda korumuş olacak. Kapitalistler arasındaki rekabet ve krizin dalgaları gelip en ağır şekilde işçileri vuracak. İşçinin yaşam ve çalışma koşulları ise cehenneme çevrilecek. İşçi normal aylık ücretinin ancak yarısını alabilecektir.

Kapitalistler bir kez bu uygulamanın önüne açtıklarında (ki bunun adı yıllardır fiilen atılmaktadır), bu sefer sahte kriz feryatlarıyla (gerçekte ise kârlarını daha da yükseltmek için), işçilere saldırıda hiçbir sınır tanımayacaklar. Örneğin, üretim kapasitesini önce %100'e çıkartıp işçileri düz saat ücretiyle gece-gündüz çalıştıracaklar ve böylece fabrika depolarını stoklarla tıka basa dolduracaklar. Arkasından fabrikayı, “kriz ya da bakım, onarım vb.” diyerek tatil edip işçilere aylarca tek kuruş ödeme yapmayacaklar. Sadece ücret ödemesi değil, yanısıra sigorta primi, diğer sosyal hak kalemlerinin ödenmesi de yapılmayacak.

Sonuçta işçinin ücreti yarı yarıya düşecek. Kapitalistin kârı ise iki kat yükselecek.

Üçüncüsü, toplu iş sözleşmesiyle toplu ücret belirlenmesi uygulamasını tasfiye edip fiilen yer yer uyguladıkları bireysel sözleşmeyi genelleştirmeye çalışıyorlar. Ücretlerin işçilerin bireysel performansına göre tek tek belirlenmesini istiyorlar. Böylece tek tek karşılıklarına aldıkları işçilere hem en düşük ücretleri

dayatacaklar, hem de işçileri bölüp yalnızlaştıracaklar.

4. İş güvencesi, işçi sayısı, işe giriş-çıkış konusunda:

Patron işçiyi kedinin fareyle oynadığı gibi oynamak istiyor

İşçinin zaten fiilen olmayan iş güvencesinin defterden bütünüyle silinmesi, zihinlerden bütünüyle kazanması isteniyor. Patron istediği miktarda işi istediği sayıda işçiyi yaptırmak istiyor. Normal çalışma koşullarında 1000 işçinin yapacağı işi 200 işçinin sırtına yükleyecek. Öyle ileri teknoloji sayesinde filan da değil. İşçileri zorla gece-gündüz posası çıkıncaya kadar çalıştırarak. Tez elden posasını çıkarttığı işçiyi ise kapı dışarı edecek ve onun yerine sömürüleceği genç bedenleri işe alacak.

Patron istediği zaman istediği sayıda işçiyi kapı dışarı etmek istiyor. Patronlar “kriz var” deyip, 100 işçiyi kapı dışına koyacak. Bir ay sonra “talep var” deyip, 50 işçiyi işbaşına çağıracak. Arkasından yeniden 30 işçi atacak. Bu böyle sürüp gidecek...

Böylelikle işçi sayısını sürekli düşürerek, az sayıda işçiyi en çok üretimi yaptıracak. Kriz ve rekabet kılıfı altında her ay, her hafta işe giriş ve çıkış uygulaması yapılacak. İşe yeni giriş çıkışlar, asgari ücretleri ve sosyal hakların tasfiyesini beraberinde getirecek. Patron işçiyi kedinin fareyle oynadığı gibi oynayacak. İşçi ister çalışsın ister çalışmasın, her günü bir kabus olarak yaşayacak. Bir yılda kaç ay çalışıp kaç ay işsiz kalacağı belli olmayacak. İşçi işten atılan kendisi olmamak için, patronun tüm dayatmalarına boyun eğmeye zorlanacak.

5. Sosyal hakların, sigorta primleri, kıdem ve ihbar tazminatları konusunda: Kazanılmış haklarımızın dibine darı ekilmek isteniyor

Sosyal yardımların, sigorta primlerinin ödenmesi, bugün aylık sabit iş saatleri üzerinden belirlenmektedir. Patronlar bu konuda da çalışılan net saat miktarına denk düşen sosyal yardım ve sigorta primi ödemenin yasal imkanına kavuşmak istemektedirler. Bunun gerçekleşmesi, gerekli prim ödeme gün sayısını doldurması imkansızlaşan işçinin emeklilik hakkının bütünüyle hayal haline getirilmesi demektir.

Yanısıra, bu düzende “herşey işyerinin rekabet, işverenin kâr çıkarları için” olduğundan, kıdem ve ihbar tazminatları işverenin tarafından kambur ilan ediliyor. Tasfiye edilmek isteniyor.

6. Yıllık izinler konusunda:

Yıllık ücretli izinlerin süresi ve nasıl kullanılacağı iş yasasında belirlenmiştir. Patronlar yasadaki değişiklik ile yıllık izinleri, kesintisiz ve tarihi önceden belli bir dinlenme hakkı olmaktan çıkartıp, kendi keyfine göre düzenleme serbestisine sahip olmak istemektedirler. İşler yoğun ise yıllık izin hiç uygulanmayacak, işler azalınca yıllık izin parçalara bölünecek. İşçi zorunlu izne çıkartılacaktır. Buna ek olarak ücretsiz toplu izin uygulaması da yasallaştırılmak istenmektedir.

7. Taşeron, fason üretim, part-time, sözleşmeli, kapsam dışı, geçici çalışma konusunda: Amaçları daha da yaygınlaştırmak!

Taşeronlaştırma hançeri sendikali işyerlerinde de bugün üretim birimlerinin içine kadar sokulmuştur. Aynı şekilde bugün bir çok büyük işletme geçmişte bünyesinde olan üretim birimlerini parçalayarak fason şirketler eliyle sömürüyü yoğunlaştırmak yolunu tutmuştur. Şimdi bunu son sınırına kadar ilerletmek istiyorlar.

Yanısıra bugün henüz çok yaygın olarak uygulanmayan part-time işçilik uygulamasını yaygınlaştırmak istiyorlar. Part-time çalışan işçi çalıştığı saat kadar ücret alacak ve bunun dışında hiçbir sosyal hak ve güvencesi olmayacaktır. Patronlar amele pazarından yevmiye ile gündelikçi kiralamak istiyorlar.

Yanısıra halen yaygın olarak uygulanan sözleşmeli, kapsam-dışı, geçici işçi uygulamasının önünü iyice açmak istiyorlar.

8. Kalite çemberleri, çalışma grupları konusunda: Çemberler işçilerin boğazını daha fazla sıkacak içindir!

Kalite çemberlerinin, üretim verimini arttırmak için işçinin zihinsel ve pratik aktif katkısının alınması, olduğu söylenir. Bu madalyonun sermayenin çıkarlarını yansıtan yüzüdür. Madalyonun diğer yüzüne gelince. Verimin artması, işverene aynı işi daha az sayıda işçiyi yaptırmaya imkan tanır. Kalite çemberleri ile yaptırılmak istenen, işçiyi kendi mezarını kendi eliyle kazdırmaktır. Yanısıra farklı kalite çember ve çalışma grupları birbirleriyle kıyasıya bir rekabet içine sokulacaktır. İşçiler arasındaki bu rekabette altta kalanın canı işsiz kalarak çıkacak, üstte kalanın ise posası çıkartılarak patronların kârlarına kurban edilecektir. İşçi birbirinin kuyusunu kazar hale getirilecektir. Birlik, dayanışma, mücadele duyguları çöktürülecektir. Amaçlanan bunlardır.

Grup ve eğitim çalışması kılıfıyla işveren işçiyi her türlü işi keyfince yaptırmak istiyor. Bu sayede hem sömürüyü yoğunlaştıracak, hem de herkes her işi yapabilir hale geldiğinden her işçi her an işten atılabilir hale gelecek. Nasıl olsa işten atılanın yerine onun makinasını kullanmayı bilen bir diğer işçi alabilecek.

9. TİS'in tasfiyesi konusunda:

Yukardaki tüm uygulamalar zaten TİS hakkının içinin boşaltılması demektir. TİS'in parça parça edilmesi demektir. Bu saldırılara geçit verilirse TİS ve tüm diğer hak ve kazanımlar yolunmuş kaza dönecektir. Adı var kendisi yok hale gelecektir. Bunun yerine eğer işverenin işine gelirse, işyeri “sözleşmeleri”, giderek tek tek işçilerle bireysel “sözleşmeler” imzalanacaktır. Bu sözleşmelerde ise işçilerin “hak ve menfaatleri” özünde tek bir maddeden oluşacak ve ifadesini şöyle bulacaktır: “... fabrikası esir ve çalışma kampına hoşgeldiniz. Burada sadece patronun borusu öter. Patronun her türlü dayatmasına usulca boyun eğmek sizin en kutsal görevinizdir. Ve bu aynı zamanda hak ve menfaatlerinizin de yegane gereğidir.”

10. Sendikal örgütlenmenin tasfiyesi konusunda:

Yukardaki tüm uygulamalar aynı zamanda işçilerin ortak sınıf çıkarları için mücadele aracı olan sendikal örgütlenmenin de tasfiyesi demektir. Eğer adı var kendisi yok “sendikalar” mevcut olursa da, bunlar fabrikanın personel işleri dairesi gibi çalışacaklardır. İşçi sınıfının ortak çıkarları yerine birbirleriyle rekabet halindeki tek tek işyerlerinin çıkarlarını esas alan bir “sendika” zaten sendika olmaktan çıkar. İşçileri birbirine kırdırmanın ve patronların çıkarlarını işçilere (zor ya da ikna yöntemiyle) dayatmanın bir aracı haline dönüşür.

Özetlersek...

* Patronlar, işçileri, istediği zaman işten çıkartacağı, istediği kadar ve istediği zaman çalıştıracığı, istediği işte ve istediği ücretle çalıştıracığı, istediği gibi kumanda edeceği, iş dışında hiçbir sosyal yaşamı olmayan, işin kölesi haline gelmiş, tüm yaşamı işe programlanmış robotlara dönüştürmek istiyor.

* Patronlar, işçi yerine, amele pazarından hiçbir sosyal hak ve güvencesi olmayan gündelikçi kiralamak istiyor.

* Patronlar, örgütlü bir işçi sınıfı yerine, sermayenin küreğiyle birbirinin kuyusunu kazın düşkünler topluluğu yaratmak istiyor.

* Böylelikle tüm kazanılmış haklarımız adım adım mezara gömülmek isteniyor.

(Devam edecek...)

F tipi (hücre) karşıtı mücadelemizin dayandığı eşik

V. Savaş

Devrimci hareket sınırlı güçlerle, fakat sabırlı bir çabayla yürütülen çalışmanın meyvelerini toplamaya başladı. F tipi hücrelere karşı Ulucanlar katliamının ardından başlatılan mücadele bugün azımsanmayacak mevziler kazanmış durumda.

Ulaşılan nokta ve elde edilen başarı küçümsenemez

Ulucanlar'ın hemen ertesinde devletin Adalet Bakanı öncülüğünde başlattığı F tipi propagandasının altı büyük ölçüde oyuldu. "Devlet cezaevlerinde otoritesini sağlayamıyor" denilerek başlatılan saf faşist propaganda, önce "koşuş sisteminin sakıncaları" eksenine taşındı, ardından "F tipi odalarda mahkumların daha rahat edeceği, bu odaların ne kadar lüks olduğu vb." zeminine çekildi. Ve bugün geline nokta faşist devlet, F tipi bağlamındaki ideolojik mücadeleyi, "F tipi cezaevlerinin insan haklarına uygunluğu" gibi aslında hiç istemediği bir eksende kabullenmiş durumda.

Kuşkusuz bu gelişme bir anda ya da kendiliğinden olmadı. Sınırlı güçlerle ama inatçı bir mücadele, bu noktaya gelinmesini sağladı. Kimdi bu sınırlı güçler? Legal planda; öncelikle bir avuç tutsak yakını, ardından devrimci hareketin gazete muhabirlerinden devrimci sanat merkezlerinin çalışanlarına dek çeşitli açık alan kadrolarını barındıran yelpazesi geniş ama sayısı sınırlı güçleri. Gerek İHD merkezli birlikteliklerin altyapısının oluşturulmasında, gerekse de sokaktaki kararlılık gösterilerinde, motor güçler bunlardı.

Diğer yandan, hücre karşıtı bilincin gerek demokratik kitle örgütlerine taşınmasında, gerekse bunun üzerinden ciddi bir kamuoyu yaratmada, İHD ve ÇHD merkezi bir rol oynadı. Çabalar meyvelerini verdi ve yukarıda bir yanıyla özetlenen gelişme sağlandı. Bugün burjuva basında dahi, ruhunu düzene satmış kimi aşağılık köşe yazarları ve faşistler dışında hiçbir gazeteci, artık Sami Türk'ün 'oda tipi' safatasının propagandasını yapamıyor. F tipi denilen şeyin hücre olduğu ve hücrelerin amacının siyasi tutuklu ve mahkumları birbirlerinden ve toplumdan yalıtılmak olduğu, büyük ölçüde anlatılmış ve anlaşılabilir durumda.

Sahibinin sesi gazete köşe yazarlarıyla başlayan F tipi turları, bugün artık tutsak yakınlarının kitlesel ziyaretleriyle yer değiştirdi. Dün F tiplerini gezdirdiği düzenin borazanı yazarlar yoluyla hücre karşıtı mücadelenin önünü ideolojik olarak baştan almayı planlayan devlet, bugün tutsak yakınlarının F tipi cezaevlerini görme isteğine engel olamadığı gibi, tutsak yakınlarının bu ziyaretlerin ertesinde kamuoyuna yaptığı açıklamaları etkisizleştirmeye çabalyor. Faşist bakan Türk açısından ortada oldukça nahoş bir durum var. Evdeki hesabın çarşıya uymadığı açık.

Bunun yanında bakan Türk'ün F tipi karşıtı kampanyayı mafya ve terör örgütlerinin yürüttüğü yolundaki karşı atağı hiçbir sonuç vermedi. Ve bu arada F tipi cezaevlerinin faşist çetelerle hiçbir ilgisi olmadığı ve asıl olarak devrimcileri hedef aldığı da gayet iyi anlatıldı.

Demokratik muhalefetin genişleyen desteği

Bu arada, İHD'nin Ulucanlar katliamından bu yana cezaevleri gündemindeki ısrarı ve hücre karşıtlarına örgütsel çatı sağlamak konusunda gösterdiği samimi çaba; yanısıra, ağırlık merkezini ÇHD üyesi

hukukçuların oluşturduğu, başta İstanbul Barosu olmak üzere çeşitli barolar üzerinden destek bulan ve başlangıçta daha çok "3'lü Protokol"e karşı geliştirilen, gelinen yerde ise F tipi karşıtı mücadeleye eklenen çabalar, mücadelenin hızla çeşitli demokratik kitle örgütlerinin merkezi gündemlerinden biri haline gelmesini sağladı.

Başlangıçta faşist bakanla ağız birliği etmişçesine, "devlet cezaevlerinde tabii ki otoritesini sağlayacak" diyen Barolar Birliği ve Ankara Barosu, bugün; "biz F tipi'nin mimarisini beğeniyoruz; ama önemli olan mahkumların ortak kullanım alanlarından nasıl yararlandırılacağı; insan haklarına uygun olup olmadığına buna bakıp karar vereceğiz" diyorlar.

Başlangıçta kısık sesli bir muhalefeti yeğleyen Türk Tabipleri Birliği, bugün "geride mi kaldım acaba?" tereddütünü de yaşayarak, hızla bir şeyler yapma gereksinimi duyuyor. TMMOB Genel Kurulu'nda seçilen tüm yöneticiler gazete ilanlarıyla "hücrelere karşıyız" diyorlar. Merkezinde devrimci sanatçı ve aydınların durduğu genişleme potansiyeli taşıyan hücre karşıtı platformlar oluşturuluyor.

Bu arada tüm reformist partiler hücre karşıtı mücadeleye değişen ölçülerde de olsa angaje oldular. Hatta düzen partisi CHP bile, F tipi'nin bu haliyle insan haklarına aykırı olduğunu ifade etmek zorunda kaldı. Zorunda kaldı diyoruz, çünkü F tipi'nin fikri mimarlarının bir bölümü de CHP'nin mirasçısı olduğu SHP'li adalet bakanlarıdır.

Ayrıca belirtilmesi gereken bir başka gelişme en az bunlar kadar önemli. Bugüne değin tüm güç birliği deneyimlerinde yaşanan pek çok olumsuzluk, hücre karşıtı mücadelenin belli bir noktadan sonra aşıldı.

Bütün bunlar oldu ve hiç de azımsanmayacak bir yol alındı. Bugün faşist devlet F tipi cezaevlerinin aslında hücre olmadığını ve insan haklarına uygun olduğunu kanıtlamaya çalışıyor.

Küçük-burjuva demokratik muhalefetin imkanları ve sınırları

Toptancı bir değerlendirme yaparsak; Türkiye devrimci hareketi, geleneksel olarak üzerinde geliştiği küçük-burjuva toplumsal güçleri hücre karşıtı bir zeminde nihayet harekete geçirmiş bulunuyor. Kuşkusuz bu başlı başına bir olumluluk.

Fakat bugün tartışmanın seyrettiği zemini doğru değerlendirirsek aslında neye gereksinmemiz olduğunu da doğru tespit edebiliriz. Nasıl ki Ulucanlar katliamı ertesinde devletin başlattığı faşist propagandanın içeriği o günkü sınıflar çatışmasının dengeleri içinde belirlendiyse, bugünkü "F tipi insan haklarına uygun mu?" tartışması için de bunu söyleyebiliriz. Özetle şu: Faşist devlet bu tartışmada borusunu tek başına ötürebilecek olsa, sorun tamamen bir devlet otoritesi tartışması biçiminde formüle edilecekti ve nitekim sürecin Ulucanlar katliamı ertesindeki başlangıcında öyle de olmuştur.

Peki çeşitli toplumsal güçlerin, bu tartışmaya dahil olduklarında, tartışmaya etkileri ne olacaktır? Başka bir deyişle, insan hakları tartışması hangi toplumsal gücün bu mücadeledeki varlığını ve etkisini anlatmaktadır? Ya da soruyu en doğru biçimiyle soralım; İnsan hakları tartışması hangi toplumsal sınıfın ideolojik platformunu ifade etmektedir?

İşte biz şimdiki tabloya da öncelikle bu soruyla

bakabilmeliyiz ki, mücadelenin gereksinimlerini doğru tespit edelim. İnsan hakları söylemi bugün büyük ölçüde kent küçük-burjuvazisinin ideolojik platformunu ifade etmektedir. Ve kendi içinde tutarlı bir insan hakları savunuculuğu ile AB standartlarında bir insan hakları savunuculuğu arasında gidip gelmektedir. Bu platform işçi sınıfının ideolojik platformu değildir. Önce bunu tespit edebilmeliyiz. Tespit edebilmeliyiz ki, hücre karşıtı mücadelenin bu güçlerle sınırlı kalacağı her durumda ideolojik platformumuzun da insan hakları söylemiyle sınırlı kalacağını bilelim.

Burada şu anki mücadelenin bugün en önemli zaaflarının bu olduğunu söylemek istemiyoruz. Bunu ancak işçi sınıfının bu mücadele içerisinde gereken asgari yeri tuttuğu bir durumda mücadelenin ideolojik platformu insan haklarıyla sınırlansaydı söyleyebilirdik. Oysa bugün yaşanan bu değildir. Bugün işçi sınıfı ve emekçiler hücre karşıtı mücadelede almaları gereken yeri almaktan uzaktırlar. Bunu işçi sınıfına sitem olsun diye değil, mücadelenin akıbeti açısından kritik olan noktayı ifade etmek için söylüyoruz.

Unutmamalım ki küçük-burjuvazi bağımsız bir sınıf değildir ve modern dünyada bizzat küçük-burjuvazinin kendisi, işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesinin bir alanıdır. Türkiye burjuvazisinin bilinen yapısal zaaflarının küçük-burjuvazi üzerinde sürekli bir denetimi olanaksız hale getirmesi ve Türkiye devrimci hareketinin geleneksel gövdesinin özellikle kent küçük-burjuvazisi içerisinde yine geleneksel olarak sahip olduğu mevziler, kent küçük-burjuvazisinin azımsanmayacak bir bölümünün bugün en azından ideolojik planda hücre karşıtı mücadeleye kazanılmasını sağlamıştır. Bu, hücre karşıtı mücadele açısından ciddi bir kazanımdır. Kesinlikle küçümsenmemelidir. Fakat mücadeleye işçi sınıfının dahil olmadığı her durumda, ne ideolojik ne de pratik olarak, gelinen menzilin daha ötesine gitme olanağı yoktur.

Mücadele işçi sınıfına maledilebilmelidir

Gelinen bu noktadan daha ileriye gidilebilmesi için artık tabloya yeni güçlerin katılması gerekiyor. Kimdir bu güçler? Tabii ki işçi sınıfı. Bugün hücre karşıtı mücadelenin temel sorunu, işçi sınıfının mücadeleye örgütlü bir biçimde dahil edilememesidir. Tabii ki işçi sınıfı kendi niyetlerinden bağımsız olarak bu mücadelenin içindedir. Çünkü sınıflar mücadelesi niyetlerden bağımsızdır ve temel olarak işçi sınıfı ile burjuvazi arasında sürmektedir. İşçi sınıfının burjuvaziyi gerilediği ya da burjuva meşruiyetini kendi lehine daralttığı her türlü ekonomik-sosyal kazanım kuşkusuz bu mücadelenin içindedir. İçindedir, fakat bilinçsiz ve örgütsüz bir tarzda. Bugün gereksinim, işçi sınıfının başta ilerici öncü unsurları olmak üzere hücre karşıtı mücadeleye bilinçli ve örgütlü bir tarzda dahil olması ve hücre karşıtlığının işçi sınıfının bir talebi haline getirilmesidir.

Bu demek değildir ki "bu olmazsa hücre saldırısı püskürtülemez". İşçi sınıfının hücre karşıtı mücadelede örgütlü biçimde yer almadığı koşullarda da saldırı püskürtülebilir kuşkusuz. Püskürtülmesine püskürtülür ama, ancak 1996'daki gibi, en az o kadar bedel ödeyerek ve aslında saldırıyı ortadan kaldıramayıp erteleyerek. İşçi sınıfının örgütlü bir biçimde içinde yer alacağı bir hücre karşıtı mücadelede de bedeller ödenecektir, ama bu bedeller çok kolaylıkla tüm topluma maledilebilecek

ve püskürtmenin biçimi yeni bir erteleme olmayacaktır.

Bugün özellikle işçi sınıfı devrimcilerinin dikkatlerini yöneltmeleri gereken temel nokta kesinlikle budur. Bu, hücre karşıtı mücadelenin temelinde bir demokrasi mücadelesi olduğu gerçeğini değiştirmez. Bu, işçi sınıfı temsilcilerinin demokrasi sorununa yaklaşımlarıyla ilgilidir. Kuşkusuz kent küçük-burjuvazisi demokrasi mücadelesi kapsamındaki bu mücadele içinde, işçi sınıfının bir yedeği değil müttefikidir. Dolayısıyla hücre karşıtı mücadele içindeki yeri kesinlikle azımsanmamalı, olabildiğince geniş bir biçimde mücadeleye sevk edilmesi için gereken yapılmalıdır. Fakat işçi sınıfı devrimcilerinin üzerine kafa yormaları gereken soru örneğin şudur: "‘96'daki devrimci 1 Mayıs'tan sonra devlet nasıl karşı-devrimci bir kampanya başlatabilmiş ve hatta cezaevlerine dönük son derece ciddi bir saldırının düğmesine basabilmiştir?" 1 Mayıs '96 alanında kazanılan mevziler 2 Mayıs'tan itibaren nasıl olmuş da kaybedilmeye başlanmıştır ve bu neden böyle

olmuştur?

Kuşkusuz sınıf devrimcisi komünistler bu soruları sormuşlar ve doğru yanıtları da çok önceden vermişlerdir. Sorun devrimci eylem ve direnişi işçi sınıfına maletme sorunudur. Bunun olmadığı her durumda kazanımlar kalıcı olamayacaktır. Hücre karşıtı mücadelede de durum budur. Bu haliyle saldırı püskürtülse dahi, aslında ertelenmiş olacaktır. Bedeller ödenecek, ama bu tüm topluma maledilemeyecek.

Mücadeleye şu an damgasını vuran küçük-burjuva ideolojik platformun, burjuvazinin süreklileşecek topyekûn saldırıları karşısında her an kararsızlığa-yılgınlığa düşme olasılığı vardır. Örneğin burjuva medyanın F tipi için MGK tarafından toptan hizaya çekildiği bir durumda, küçük-burjuva saflara yılgınlık çok kolay yayılacaktır. Bu olasılığı ihmal etmemeliyiz. Bunun yanında küçük-burjuva saflarda oluşan hücre karşıtlığının içinde pazarlıkçı bir tutum vardır: "İnsan haklarına uygun olsa ve cidden oda tipi olsa, biz de bu koğu sistemine karşıyız" eğilimi, çok fazla ifade

edilmemekle birlikte, bu tarz bir pazarlık eğilimi bilinmektedir. Dolayısıyla, bugün hücre karşıtı mücadele içinde samimi bir tarzda yer alan ve mücadelenin ideolojik platformuna damgasını vuran küçük-burjuva güçlerin tutarlı ve daha ilkesel bir çizgiye çekilmeleri de, işçi sınıfının müdahalesine sıkı sıkıya bağlıdır.

Bedelleri azaltmak ve kazanımları kalıcılaştırmak için...

Bir noktanın altını tekrar tekrar çizmekte yarar var. Bugün sorun, mücadelenin ideolojik platformuna küçük-burjuva güçlerin damgasını vurması değildir. Çünkü bugün hücre karşıtlığı toplumsal gücünü büyük oranda kentli küçük-burjuvalardan alıyor. Öyleyse ideolojik platforma damgalarını vurmaları da anlaşılır bir durumdur. Hakettiklerinden daha fazla bir damga vuruyor da değiller. Bugün sorun, işçi sınıfının hücre karşıtı içindeki nicel ve nitel konumudur. Öncü-ileri işçilerin dahi henüz mücadelenin merkezine doğru ilerleyememiş olmasıdır. Bizim dikkatimizi yönelteceğimiz alan da budur.

Ve unutmayalım ki işçi sınıfının mücadelenin merkezine doğru ilerlemesi de küçük-burjuva güçlerle yürütülecek bir tartışmadan geçmiyor. Bu tamamen sınıf bağlarımızla, sınıf içindeki gücümüzle, sınıfa önderlik edebilme yetenek ve kapasitemizle ilgili bir durum. En azından hücre karşıtı mücadele açısından durum bu. İşçi sınıfını kazanmamız için küçük-burjuva müttefiklerimizi kaybetmemiz gerekiyor. Buna güvenebiliriz.

Fakat eğer işçi sınıfının mücadelenin merkezine kazanamazsak, işte o zaman hücre karşıtı mücadelenin akıbeti ve dolayısıyla cezaevlerindeki devrimci tutsakların ödemek zorunda kalacağı bedel için ciddi ciddi endişelenmeliyiz. Çünkü bu olmadan gelip dayandığımız eşği aşmamız olanaklı gözüküyor. Ve işçi sınıfının gövdesi mücadeleye dahil edilemezse, devrimci tutsakların gövdeleri mücadeleye dahil olacak ve bu eşik aşıldı saldırı püskürtülecek. Kuşkusuz her durumda püskürtülecek, bu başarı daha ağır bedeller gerektirse bile...

Kartal ve Maltepe Demokrasi Platformlarının basın açıklamasına polis saldırısı

Maltepe ve Kartal Demokrasi Platformu, Kartal Meydanı'nda 20 Ağustos Pazar günü bir basın açıklaması düzenlediler. Saat 13:00 civarında başlayan eyleme polis müdahale etti ve 49 kişiyi gözaltına aldı.

F tipi cezaevleri ile ilgili basın açıklaması yapmak için Kartal Meydanı'nda bir araya gelmeye başlayan platform bileşenleri, "Hücre ölümdür, yaşamın hücreleştirilmesine izin vermeyeceğiz/Kartal ve Maltepe Demokrasi Platformu" pankartını açtılar. Sabah saatlerinden itibaren Kartal Meydanı'nı çembere alan devletin kolluk kuvvetleri, çay bahçeleri önünde toplanmaya başlayan kitleye müdahale etti.

Yapılan müdahaleye kitlenin direnişle karşılık vermesi üzerine çatışma çıktı. Sermaye devletinin bu tahammülsüz davranışına karşı, "Hücre ölümdür, izin vermeyeceğiz!", "Hücreleri parçala tutsaklara sahip çık!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük!" sloganları atarak direnen protestocuların 49 kişi zorla polis arabalarına bindirilerek gözaltına alındı.

Yakacak Merkez Karakolu'na götürülen göstericiler hem yolda hem de karakolda işkenceye maruz kaldılar. 5 ayrı karakolda tutulan göstericiler 24 saati aşttıktan sonra adliyeye çıkarıldılar. Serbest bırakıldıktan sonra eşyalarını teslim almak için tekrar karakollara götürülen göstericiler, buralarda keyfi olarak saatlerce tutuldular. Bir takım hukuki işlemleri ise ondan sonra yapıldı. Gözaltına alınanlardan 20'yi aşkın kişi 3 günün üzerinde rapor aldı.

F tipleri gündemli olarak en küçük bir etkinliğe dahi izin vermeyen sermaye devleti, defalarca eylemlere sahne olmuş Kartal Meydanı'ndaki eyleme de müdahale etti. Bu, son 4 yılda Kartal Meydanı'nda düzenlenen eylemlerden polisin müdahale ettiği tek eylem oldu. Bu noktada sermayenin kolluk güçleri olaya ne kadar duyarlı olduklarını bir kez daha göstermiş oldular.

Kartal ve Maltepe Demokrasi Platformu:

Hücre saldırısına karşı devrimci tutsakların yanındayız!

Cezaevlerinde yaşanan insanlık dramı her geçen gün yeni saldırılar ve işkencelerle artarken, çekilen fotoğraflar ve görüntüler gazete ve televizyonlarda yayınlanırken, Adalet Bakanı Hikmet Sami TÜRK ve diğer mütedirler, sektöre yeni girmiş turizm operatörlerinin çoukusuyula paket turlar düzenleyip marifetlerini sergiliyorlar. (...)

Hücrelere ayrılmış, "KİŞİLİKSİZLEŞTİRMEYİ" hedefleyen F tipi cezaevleri, toplumsal bir varlık olan insanın yalnızlaştırılmasını, fikri ve düşünsel üretimini yoketmeyi hedefleyerek, ceza içerisinde ikinci bir ceza olduğundan, hiçbir insanın bu koşullarda yaşamasına sessiz kalmayacağız. Yaşanan süreç içerisinde, sorun sadece tutsak ailelerinin sorunuyumsu gibi yansıtılarak dışardaki tepkiler de yalnızlaştırılmaya çalışılmaktadır. Bu sorun "insanım" diyen herkesin sorunudur, birlik ve beraberlik çizgisi içinde gerçek bir direniş çizgisi oluşturulmalıdır.

(...) Gücünü üstlerinde sınıyan vahşi bir iktidara karşı birarada durmaktan başka çareleri olmayan tutsaklar, onları tek tek hücrelere tıkıp elektrik düğmesi ve su vanasını bile şantaj aracı olarak elinde tutan iktidara karşı, yemeklerini bir arada yedirmeyecek olan, canı çekerse yemeğini hücrelerine bir delikten içeri itecek olan iktidara karşı, isterse onları gözden irak, aklıktan, susuzluktan, yalnızlıktan öldürebilecek iktidara karşı benlerinden başka silahlı olmayan tutsakların bu onurlu direnişlerinde her zaman yanlarında olduğumuzu basına ve kamuoyuna duyuruyoruz. (...)

Kartal ve Maltepe Demokrasi Platformu

(Deri-İş Tuzla Şubesi, Limter-İş Genel Merkezi, Öz Çelik-İş, SES Kartal Şubesi, Maltepe EMEP, Kartal HADEP, Kartal Halkevi, ÖMP, Atılım, Alinteri, Kızıl Bayrak, Devrimci Demokrasi, Özgür Gelecek, Kaldıraç)

Sermayenin kölelik zincirlerini ve hücre duvarlarını birlikte parçalayalım!

Bu nasıl bir şey!

Bizler devrimcileriz, komünistleriz. Bizler için 'terorist, anarist, yalancı, bolacı' suçlamasında bulunuyorlar. 'Dümler terorist, anarist, yalancı, bolacı oldukları için F (hücre) tipi cezaevlerine kapatılıp öldürülmektedirler' diyorlar.

Asıl terapist kimdir, gerçek anarist kimdir?

Asıl yalancı kimdir, gerçek bolacı kimdir? Bunları iyi öğrenmelisin. Senin dostun kim, düşmanın kim? Bunları iyi tanımalısın.

Devrimciler, komünistler 'terorist, anarist, yalancı, bolacı' değil, kendileri ise 'vatansever' maskesini sokanların gerçek yüzlerini iyi görümler! Kimdir bunlar?

Sana karşı 'vatansever' görünürler, bu ülkeyi emperyalist efendileriyle birlikte somutup yagmalayacaklardır. Asıl vatan haini onlardır.

Sana karşı 'vatansever' görünürler, bu ülkenin topraklarını kırı kırı parçalayıp satıyorlar. Asıl bolcu onlardır.

Sana karşı 'vatansever' görünürler, emperyalistlerin jandarmalığını yapıp, ABD'ye koyup sallayıp, onuru atılan kemiklerle bedetlenen cank yalancılarıdır. Asıl işbirlikçi onlardır.

Sana karşı 'vatansever' görünürler, senin sadece alınterini, etğini-kemliğini değil, karını ve canını satış meydanlarında emperyalistlere sudan açaza pazarlayacaklardır. Asıl terorist onlardır.

Sana karşı 'vatansever' görünürler, ekonomiyi IMF'ye kayıtsız satmış, teslim edip, ülkeyi ve emekçi halkı derin bir sefâlete ve yoksulluğa uğratmışlardır. Asıl yalancı onlardır.

Bu kan emicilerin din de, inancı da, vatani da, boyrağı da, sadece paradır. Bunların onunde secede etikleri Türk parası bile değildir. Yemil Amerikan dolarıdır.

İste devrimcileri, komünistleri zindanlarda katlediyor, hücrelerde yok etmeye çalışıyor bunlardır.

İste zindan duvarları, hücre odaları ile korumak istenen düzen, bu 'vatansever' maskesi talons somurtucuların, hirsuzların, katillerin düzenidir.

Biz yatanmıze yalan maskesi talons yuz

Evet devrimciler ve komünistler bu düzenin can düşmanlarıdır. Onu yıkmak için uzerlerine duseni yapmaya sind icimlidir.

Peki sen bu düzeni 'benim düzenim' diyebileceğin musun? Sen bu devlete 'benim devletim' diyebileceğin musun?

Sermaye iktidarı, devrimcileri, komünistleri yok ederek bu düzenin canını kurtarmaya çalışıyor.

Ama onun kurtarmaya çalıştığı bu düzen senin canına okuyor.

Senin isinden ediyor. Seni emekçisiz bırakıyor. Seni depresyonla alırdır telef ediyor. Seni ayaklar altında çiğneyip ediyor. Seni insan yerine koymuyor, hur görüyor, aşağılıyor.

Senin hayvansal koşullarda vahşice somurtuyor. Senin kafana vurup ağrıyacak lokmayı alıyor. Senin çocuklarının geleceğini simdiden karartıyor. Senin kimliğini, dilini, kültürünü, geleneklerini, inancını fuzatım azaltıyor. Senin emekçi arkadaşlarını ve imha ediyor.

İste devrimciler ve komünistler, seni ayaklar altında erip canına okuyan bu düzeni yıkmak mücadelesinin onceleri oldukları için zindanlara kapatılıyorlar. Bu düzen karşısında

Yatıp odun yasıyo lık bu lıya gelocog

Seni i karsıya c

Bugün

okuluğıduz. Fabrikalarda somurtıye karşı mücadeleyi

okullarda coşıtız, paralı, anti-demokratik, gerici ogıtme karşı

kapıları kapatılmaz, dediler. Tartaklarda tefecıye, somurtıyoye,

soygunıyaya karşı mücadeleyi ogırtıduklar. K ogıtıman

alınlarının karıştııı verılmığıdır, dediler. Otlar yasamın her

alanında senin mücadelesinin bilincı ve ogırtııı

temsilcilerıyıldır. Bunun için zindanlara kapatıldılar.

Yırtın sen de bu mücadelesinin yokunu tutsakların. İnsanca

yaşamak için baskı çaren yok çunak. Ve sen bu yolu

satıngandı, sermayenin cellatları senin de yakını yapacak.

Polısın çoupu, jandarmın dıııçığı, namıkulrı, karakolları,

ışkencelerınelrı, mahkemeleri, DGM'ı, hukımları, zindanları,

hücreleri karsına dikilecek.

Zaten sınığıden dikılmıyormuz? Sendıka hakkını

bedıngınde bile kafanda copıtar kurılmıyormuz?

okullarda coşıtız, paralı, anti-demokratik, gerici ogıtme karşı mücadeleyi ogırtıduklar. İstı-emekçi çocuklarını ucıvazıne kapıları kapatılmaz, dediler. Tartaklarda tefecıye, somurtıyoye, soygunıyaya karşı mücadeleyi ogırtıduklar. K ogıtıman alınlarının karıştııı verılmığıdır, dediler. Otlar yasamın her alanında senin mücadelesinin bilincı ve ogırtııı temsilcilerıyıldır. Bunun için zindanlara kapatıldılar. Yırtın sen de bu mücadelesinin yokunu tutsakların. İnsanca yaşamak için baskı çaren yok çunak. Ve sen bu yolu satıngandı, sermayenin cellatları senin de yakını yapacak. Polısın çoupu, jandarmın dıııçığı, namıkulrı, karakolları, ışkencelerınelrı, mahkemeleri, DGM'ı, hukımları, zindanları, hücreleri karsına dikilecek. Zaten sınığıden dikılmıyormuz? Sendıka hakkını bedıngınde bile kafanda copıtar kurılmıyormuz?

Cocuklarımız açken, alıcın eve getırmecık bir ekımeğın olmaması dahi mı az korkıuz? Çocuklarımız hastalıktan karlırken, parımsızlıktan hastane kapılarından geri cevrılmıyoz, ozel hastaneler el ovuşturup paralı mesteri beklerken, bızın cocuğumuzun can cekısmek olmsı dahi mı az korkıuz? Hayır! Kapitalist cellatlar karsısında korkumun cece faydası yok.

Sermayenin kolleklı zincırlerını ve hücre duvarlarını parçalıtmaktan başka hııbr cıkay yolumuz yok.

Bu somuru ve zulm düzenının valesını somuz degıllır. Bugün sınıf mücadelesı meydanını bos ogırtıdukları için böyle pervasızca saldıma cesaretını buluyorlar.

Bu saldırların onıze barlık örnek etılmığıdır. Bu somuru ve zulm düzenını yıkmak etılmığıdır.

Bunun anak bırteserek, ogırtınenerek, mücadele ederek bastıracağız.

Canlı işci ve emekçiler ile devrimcilerin, komünistlerin cıkırtılarını, mücadelesını bırlıkte

Bırlıkte mücadele edecık, bırlıkte kazanacağız.

- Sınırsız söz, basın, örgütlenme, gösteri ve toplanma özgürlüğü!
- Sıkıyönetim, Olağanüstü Hal, Anti-terör, İller İdaresi vb. tüm faşist yasaları iptal edilsin!
- Açık-gizli tüm faşist-militarist örgütlenmeler dağıtılsın!
- MGK, Kriz Yönetim Merkezi, DGM'ler ve askeri yargı feshedilsin!
- İşkenceye, katliamlara son verilsin! Tüm siyasal tutuklulara özgürlük!
- Tüm çalışanlar için grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı!
- Sınırsız grev ve genel grev hakkı! Lokavt yasaklınsın!
- Devrimci, komünist tutsaklar onarımızdır! Deleceğımızdir! Sahip çıkalım!
- Zindanlarda katledilmelerine, hücrelere kapatılmalarına izin vermeyelim!
- Katliamların hesabını sermaye devletinden soralım!
- Hücreler işkence ve ölüm demektir!
- Hücre saldırısına karşı sokağa, eyleme, direnişel!
- Zindanlar yıkılsın, siyasal tutsaklara özgürlük!
- Sermayenin kölelik zincirlerini ve hücre duvarlarını birlikte parçalayalım!

Kızıl Bayrak

Özel Sayı:323 • Fiyatı: 10.000 TL • Ağustos 2000 • Sahibi ve S. Yan İletici: İbrahim GÜMÜŞ • EKSEN Basın Yayın Ltd. Şti. • Laleli Cd. Cini Apt. No:52/5, Aksoy / Beşiktaş • Tel/Fax: 0 (212) 638 28 83 • Banka: Kayhan Menbaçılık / İST

Belçika Hükümeti Provokasyonlarına ve "Üçüncü Ülke" Oyununa Son Vermeli; **Fehriye Erdal koşulsuz olarak serbest bırakılmalıdır!..**

Fehriye Erdal yoldaşımız 26 Eylül 1999 tarihinde Belçika'da tutsak düşmüş, ve bu tutsaklığı kasıtlı ve hukuk dışı olarak bugüne kadar sürdürülmüştür. Birlikte yargılandığı arkadaşlarımız tahliye edilmesine, Fehriye Erdal da Belçika yasalarına göre aynı durumda olmasına rağmen bilinçli olarak tutsaklığı devam ettirilmiştir. Her ne kadar 16 Ağustos 2000 tarihinde hapisanedeki tutsaklığına son verilse bile, Fehriye Erdal yoldaşımıza Belçika güvenlik güçlerinin gözetiminde adına "ev hapsi" denilen ikinci bir tutsaklık yaşatılmaktadır. Bu ikinci tutsaklığı da hukuk dışı ve kasıtlıdır. Bugün Fehriye Erdal üzerinde oynanan oyunlara devam ediliyor, böylece provokasyon ortamı yaratılıyor.

Bilindiği gibi Fehriye yoldaşımız Belçika güvenlik güçlerince tutsak edilmiş, Belçika mahkemelerinde yargılanmış ve tahliye edilmiştir. Ancak Belçika hükümeti kendi mahkemelerinin aldığı tahliye ve Türkiye'ye iade edilmeyeceğine ilişkin kararları hiçe sayarak provokasyon ortamını sürdürmüştür. Hukuk dışı yöntemlerle mahkemenin verdiği tahliye kararını çiğnemiştir. Belçika Hükümeti, baştan beri bu ve benzeri hukuksuzluğunu, adaletsizliğini ve provokasyonlarını "güvenlik" gerekçesinin arkasına gizlemek istemiştir. O günden bugüne de "güvenlik" gerekçesi hep gündemde tutulmuştur. Bunun yaratıcısı ise Türkiye gizli servisleriyle içli-dışlı olan Belçika İçişleri Bakanlığı ve buna bağlı gizli servislerdir.

Evet, ortada güvenliği tehdit edilen, güvenlik sorunu olan vardır; bu Fehriye Erdal'dır. Tehdit edenlerin başında ise, hukuksuzluğun, adaletsizliğin ve provokasyon yaratmanın merkezi olan Belçika İçişleri Bakanlığı ve onunla işbirliği içinde olan Türkiye faşist devleti vardır. Fehriye Erdal, uğradığı haksızlığı, hukuksuzluğu protesto için hayatını ortaya koyup açlık grevine başladı. Ancak bu şekilde gerçekleri tartışabilirdi. Açlık grevinin 34. günü, 16 Ağustos 2000 tarihinde eylemi sonuç vermiş, yine aynı tarihte de hapisaneden çıkarılma kararı alınmıştır. Ancak Belçika Hükümeti'nin provokasyonları son bulmamıştır. Bu kez, Fehriye Erdal'ın kalacağı evin adresi basına sızdırıldı. Verilen adres sözümona çok gizli tutulacak ve ilgililer dışında kimse bilmeyecekti. Belçika Hükümeti ikinci adresi de basına sızdırmakta çekince göstermedi...

Peki neden?

Nedeni basittir. "Gizliliğin" ihlalindeki amaç, yeni bir "güvenlik sorunu" yaratıp Fehriye Erdal'ın tutukluluğunun devamını sağlamak ve "üçüncü ülke"ye, bir diğer ifade ile Türkiye faşizmine vermeyi meşrulaştırmaktır. Yoldaşımızın Belçika hükümetinin güvenliğine ihtiyacı ve böyle bir talebi yoktur. Belçika hükümetinin sağlayacağı güvenlik değil, bir Gladyo yöntemi olan provokasyondan başka bir şey değildir. Belçika hükümetinden "lütuf" beklemiyoruz, sadece kendi yargı kararlarına uymasını istiyoruz. Çünkü hukuk bunu gerektirmektedir. Böyle yapıldığında Fehriye, Belçika'yı terketmeyecek ve güvenliği yoldaşlarımıza ait olacaktır.

Belçika hükümeti kendi hukukuna uymalıdır!

-Belçika Hükümeti, "Ben Fehriye Erdal'ı korumaktan acizim" demekten vazgeçmelidir. Bu inandırıcı değildir. Kimse de Belçika hükümetinden "koruma" istemiyor, aksine provokasyonlarına son versinler yeterli.

-Belçika Hükümeti, kendi mahkemelerinin verdiği karara uymalıdır.

-Belçika Hükümeti, Fehriye Erdal'ı Türkiye'ye iade etmek anlamına gelen "üçüncü ülke"ye verme oyunundan vazgeçmelidir.

-Belçika Hükümeti, Fehriye şahsında faşist Türkiye devleti ile işbirliğinden vazgeçmelidir.

Unutulmamalıdır ki;

Fehriye Erdal'ın tutsaklığına neden olacak her faaliyet, en başta Türkiye halklarına karşı işlenen bir suçtur. Aynı zamanda Belçika halkına yönelik bir saldırıdır da. Bu onursuzluğu Belçika halkı da kabul etmemeli, bugünden tepkisini yükseltmelidir.

Belçika hükümetine soruyoruz:

Belçika hükümetine soruyoruz: Fehriye Erdal şahsında yürütülen bu provokasyonu yürütenler kimlerdir?

Belçika hükümetine soruyoruz: Gizli tutulacağı sözü verilen ev adreslerini sızdıranlar kimlerdir?

Belçika hükümetine soruyoruz: Fehriye Erdal'ı üçüncü bir ülkeye kaçırıp Türkiye devletinin ölüm mangalarına teslim etmeye çalışanlar kimlerdir?

Belçika hükümetine soruyoruz: Bu provokasyonu 1990'lı yılların başında ortaya çıkartılan Avrupa Gladio'suna bağlı Belçika GLAİVE (SDRA-8) kontrgerilla örgütü mü yürütüyor?

Belçika hükümetine soruyoruz: Kendi ülkesinde ulusal egemenliği var mıdır?

Belçika hükümetine soruyoruz: Yönetim biçiminin "demokrasi" olduğunu söyleyebiliyor mu?

Belçika hükümetine soruyoruz: Türkiyeli faşistlerin kendi ülkesinin yargı kararlarına karışmasını nasıl kabul edebiliyor?

Belçika hükümetine soruyoruz: Hukuka uygun davranacak mı, davranmayacak mı?

Belçika hükümeti sorularımıza pratikte cevap vermeli ve bilmelidir ki, mahkemelerinin aldığı kararı uygulamayacaksa öncelikle kendi meşruiyeti ortadan kalkmaktadır.

Belçika Hükümeti'ne çağrımızı yineliyoruz: Halkının bağımsızlığı ve mutluluğu için faşizme karşı mücadele eden Fehriye Erdal'a yönelik provokasyonlarınızdan vazgeçin. Kendi mahkemelerinizin verdiği kararları uygulayın.

Belçika halkına sesleniyoruz:

Yoldaşı olmaktan onur duyduğumuz Fehriye Erdal'ın, üçüncü bir ülkeye verilmesi, Türkiye'ye teslim edilmesi, katledilmesi ve işkence görmesi demektir.

Soruyoruz: Buna izin verecek misiniz?

Onuruna düşünün hiç bir halkın buna izin vereceğini sanmıyoruz!

Artık Fehriye'nin yaşadıkları sadece bizim sorunumuz olmaktan çıkmış, Belçika halkının sorunu olmuştur. Eğer ülkenizde hukuk ayaklar altına alınıyorsa, yargı kararlarına uyulmuyorsa bu öncelikle sizin sorunuz olmalıdır.

Faşist Türkiye devletinin eli kanlı katillerinin, Sabancı gibi halk düşmanlarının hukukunuzun, ulusal egemenliğinizin ırzına geçmesine izin vermeyin!

Fehriye dünya halklarının onurunu temsil ediyor!

Gerek Belçika'da gerekse tüm dünyada halktan, haklıdan, demokrasiden, adaletten yanayım diyen herkesi emperyalizme karşı halkının bağımsızlığı, faşizme karşı demokrasi ve sömürüye karşı sosyalizm için mücadele etmekten başka bir "suç"u olmayan Fehriye Erdal'ın koşulsuz serbest bırakılması talebine sahip çıkmaya çağırıyoruz.

21 Ağustos 2000

DHKP-C Tutsaklar Örgütlenmesi

Buca Cezaevi'den tüm devrimci tutsaklar:

Olacaklardan hapishane idaresi ve Adalet Bakanlığı sorumludur

25-28 Haziran 2000 günleri arasında Bergama hapishanesinde yapılan keşçeli, gaz bombalı katliam sonrası, 29. 07. 2000 günü Bergama'dan Buca'ya sevk olundu. Geldiğimizden bugüne işkence-tecrit-abluka altında tutuluyoruz. İnsanlık onurumuza-devrimci kimliğimize saldırıyla karşı karşıyayız. İçinde bulunduğumuz koşulların değiştirilerek insanca yaşam koşulları, defalarca sözlü-yazılı başvurularımıza rağmen hiçbir değişiklik olmamıştır.

Buca hapishanesinde yıllardan beri siyasi tutuklular varolagelmıştır. Bu nedenle Buca adı hep direniş ve saldırılarla anılır olmuştur. Günlerce süren AG-ÖO'ları, 21.09.95 katliamı ve defalarca saldırılar Buca hapishanesinde olmuştur.

Tüm bu saldırılara, işkencelere, katliamlara katılanlar hala görev yapmakta, haklarında hiçbir işlem yapılmamakta. Bu yeni saldırılar da katliam demektir. Buca hapishanesinde kalmakta olan devrimci tutsaklar olarak taleplerimiz şunlardır:

- 1- 29. 07. 2000 günü Buca cezaevi girişinde yapılan saldırıya emir veren, katılan tüm asker ve gardiyanlar hakkında soruşturma açılmalı, yaralıları tedavi edilmelidir.
- 2- Koşullarda insanca yaşamın koşulları sağlanmalı. Bunun için gerektiği kadar yatak battaniye, sunta, elbise ve buzdolabı, TV, radyo, ocak vb. sağlanmalı.
- 3- Görüşlerde aileler üzerindeki baskı ve yasaklar ve süre sınırlaması kaldırılmalı. Soy isim kısıtlaması kaldırılmalı, görüşçünün beyanı esas alınmalı.
- 4- Ailelerimiz tarafından getirilen yiyecek, giyecek, kırtasiye vb. eşyaların tümü tarafımıza verilmeli. Bunun için her hapishanede geçerli olan kıstaslar uygulanmalı. Koşullara teyp, ütü, masa lambası gibi elektrikli araçlar alınmalı.
- 5- Koşu kapısında dayatılan ve keyfiyete dönüştürülen üst araması uygulaması kaldırılmalı.
- 6- Avukat görüşlerinde vekaletname zorunluluğu ve avukatlarımıza uygulanan baskıların, dolayısıyla da savunma hakkımızın önündeki engellerin kaldırılması.
- 7- Koşu arası alışveriş için izin verilmeli. İstendiği zaman koşu kulübe, sportif, sosyal amaçlı gidilebilmesi sağlanmalı.
- 8- İç ve dış kantin alışverişlerimizdeki kısıtlamalar kaldırılmalı, çeşitlilik artırılmalı.
- 9- Doktor günün her saatinde hazır bulundurulmalı. İlaçlarımız idare tarafından karşılanmalı, Hepatit B, Tüberküloz gibi hastalıkların kontrolü yapılmalı.
- 10- Mahkeme ve hastaneye giderken keyfi aramalara son verilmeli.
- 11- Hapishane idaresi haftanın belli günleri siyasi koşu temsilcileriyle görüşmeli, sorunları dinlenmeli, çözüm yolları bulunmalı.
- 12- Gelen kitap ve dergiler bekletilmeden verilmeli.
- 13- Haberleşme hakkımızın önündeki engeller kaldırılmalı, mektup ve fakslarımız gönderilmeli ve gelenler bekletilmeden tarafımıza verilmeli.

Tüm bu taleplerimizin yerine getirilmesi için 15.08.2000 tarihinden itibaren iki günlük uyarı açlık grevine başlıyoruz. Buca hapishanesinde bundan sonra sorunların yaşanmaması için, saldırı ve işkencenin son bulması için saldırıların faili durumundaki işkenceci ve elebaşları görevden alınarak soruşturma açılmalı.

Olası durumda yaşanacaklardan sorumlu olacak olan biz devrimci tutsaklar değil, hapishane idaresi ve Adalet Bakanlığı'dır.

21. 09. 95 katliamına katılan gardiyanlar; Sefer Cömert, Atanur Aydemir, Gazi Kurbanlı, provokasyon amaçlı olarak siyasi bölüme getiriliyor. Saldırlara zemin yaratılmak isteniyor. Olası durumdan idare sorumludur.

15 Ağustos 2000

Sermayenin kölelik zincirlerini ve hücre duvarlarını parçalayalım!

İşçiler, emekçiler, gençler!

Bu ülkede, kanımızı oluk oluk emen sömürücülere, her gün ekmeğimizi çalan hırsızlara, depremlerde canımızı biner biner alan katillere dokunulmazken, devrimciler, komünistler neden hapisanelere kapatılıyorlar? Dahası, burada devlet tarafından neden alçakça katlediliyorlar? Dahası, neden Hücre (F) tipi hapisanelere, tabutluklara kapatılmak isteniyorlar? Ve devrimci, komünist tutsaklar tüm bu işkencelere, katliamlara karşı neden bu düzene asla boyun eğmiyorlar? Bu inancı, gücü ve cesareti nereden alıyorlar? Onlar ne için mücadele ediyorlar?

Bunları hiç düşündün mü? Eğer bugüne kadar düşünmediysen, "bunlar anarşist, terörist" deyip geçtiysen, şimdi düşünmek zorundasın. Gerçek terörist kimdir? Yaşamımızdaki asıl anarşi ve bunun kaynağı nedir? Bunları öğrenmek zorundasın. Çünkü sen devrimcilerin uğruna canını verdiği bu mücadelenin dışında değilsin. Sen bu mücadelede tarafsız kalamazsın. Çünkü bu mücadele senin mücadelendir. Bugün farkında olsan da olmasan da, devrimcilerin uğradığı her katliamda senin canının bir parçası kopartılıyor. Senin ekmeğinin bir dilimi daha çalınıyor. Senin çocuklarının geleceği karartılıyor.

Seni işsizliğe, eğitimsizliğe, açlığa, sefalete, hastalığa, katliamlara ve felaketlere mahkum ederek yaşamını cehenneme çeviren bu düzene, "benim düzenim!" diyebiliyor musun?

Seni iliklerine kadar sömürenlerin, ayaklar altında ezenlerin bekçiliğini yapan bu devlete, "benim devletim!" diyebiliyor musun? Sen de biliyorsun ki, bu düzen, senin sırtından sefa süren, senin emeğinin hakkını çalan asalak ve eşkiya sömürücülerin düzeni. Bu devlet, seni ayaklar altında ezen sömürücülerin devleti.

Bu devlet sana iş bulmaya, sana hastane yapmaya, senin çocuğuna eşit ve parasız eğitim vermeye, senin haklarını korumaya, seni insanca koşullarda yaşatmaya, sana sağlıklı ve ucuz konut sağlamaya, seni deprem enkazları altından kurtarmaya gelince ortalıkta yok. Ama sen her başını kaldırdığında, her sesini yükselttiğinde, her hakkını aradığında bu devletin jandarmasını, polisini, dipçiğini, copunu, tankını, topunu, yasalarını, mahkemelerini, hakimlerini, zindanlarını karşında buluyorsun. Bu devlet seni insanca yaşatmak için değil, seni sefalete zorbalıkla mahkum etmek için var.

Asıl terörist olan devlettir. Devletin hücre saldırısı ise sana karşıdır. İşçi sınıfı ve emekçileri, ezilen halkı bu sömürü ve katliam düzenine boyun eğdirmek içindir. Devrimciler, komünistler, seni ayaklar altında ezen, sömüren bu düzene karşı mücadelenin ve kurtuluşun yılmaz savaşçıları oldukları için devlet tarafından yokedilmek isteniyorlar.

Bu saldırı karşısında sen sessiz kalamazsın. Hücrelerle senin kölelik zincirlerine yeni bir halka daha eklenmek isteniyor.

Hücre duvarları arasında boğulmak istenen senin sesin, senin mücadelen ve senin geleceğindir. Boğulmak istenen "sefalet ücretlerine, mezarda emekliliğe, özelleştirmelere hayır" diyen işçilerin, "grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı" isteyen kamu emekçilerinin, "paralı eğitime hayır, okulların kapıları işçi-emekçi çocuklarına kapatılmaz" diyen öğrencilerin, "işsizlik kader değildir, herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi" diye haykıran milyonların, "bizleri çürük binalarda oturmaya mahkum edenlere, depremlerle telef edenlere lanet olsun, deprem yardımlarını yağmalayanlara lanet olsun, bizim canımızın rantını yiyenlere lanet olsun, bunların hesabı sorulacaktır" diyen emekçi halkın sesi ve mücadelesidir.

İşçiler, emekçiler, gençler!

Bizler bu ülkede hücrelerin dışında değil, bizzat içindeyiz! Fabrikada, tarlada, okulda, evde, sokakta, seni boyunduruk altında tutan kölelik zincirlerinin ve seni dört bir taraftan kuşatan hücre duvarlarının hala farkında değil misin?

Sefalet ve katliam düzeni bu zincirlerin ve hücrelerin sayesinde hüküm sürüyor. Görmüyor musun?

Emperyalizmin ve işbirlikçisi sermayenin saltanat sürdüğü bu ülke, işçi sınıfı ve emekçiler için NAZİ artığı bir ESİR ve ÇALIŞMA KAMPINA dönüştürülmüş. Bu kampın etrafı hapisane ve hücre duvarlarıyla çevrilmiş. Ayaklarımız prangalanmış. Gözlerimiz bağlanmış. Ağzımız kapatılmış. Kulaklarımız tıkanmış. Birbirimizden zorla kopartılmışız. Birleşmemiz, örgütlenmemiz yasaklanmış. Sermayenin gardiyanları kanlı kırbaçlarını her gün sırtımızda şaklatıyor: Daha fazla çalış! Daha düşük ücretle çalış! Boyun eğ! Diz çök! Yoksa işsizliğin kör kuyusuna atılırsın!

Yaşamak bize sürekli bir işkence haline getirilmiş. Patronlar hiçbir hak-hukuk tanımadan, gece gündüz, cumartesi pazar, genç yaşlı, kadın erkek demeden bizleri hayvanca koşullarda çalıştırıp vahşice sömürüyorlar. Fabrikalar mezbahane gibi çalışıyor. Madenler ölüm ocağı. İnşaatlar göçük yuvası. Atölyelerde çocuklarımızın kanı oluk oluk emiliyor. Konfeksiyonda kadın işçilerimiz 30 yaşına gelmeden ihtiyarlıyor. Fason atölyeler adeta esir kampları. Küçük sanayi sitelerinde çalışanlar, sendika, sigorta, vizite, hastane, hafta tatili, emeklilik nedir bilmiyor. Gemi sökümünde, deri işlemlerde, kundura ve boya atölyelerinde işçiler bir ekme parası için zehir soluyor, ciğer deliyor, kan kusuyor. İşsizlik ise cehennemden de beter. Türkiye sermaye için ucuz ve örgütsüz işgücünün cennet vatanı. İşçi sınıfı için ise vahşi sömürünün cehennem vatanı.

Bu sayede bir avuç asalak sırtımızdan sefa sürüyor. Biz alınterimizle üretiyoruz. Onlar asalakça tüketiyor. Biz çalışarak sefalet biriktiriyoruz. Onlar çalışmadan servet biriktiriyor. Biz karnımızı doyurmak için kuru ekmeği zor buluyoruz. Onlar bizim çocuklarımızın rüyasında bile göremeyeceği yiyeceklerle besleniyor. Bizim çocuklarımız okulu terketmek zorunda kalıp pis atölyelerde etini kemiğini, kanını canını patronlara teslim ediyor. Onların çocukları kolejlerde, barlarda, tatillerde sefa sürüyor. Bizim bir aylık geçim paramız, onların süs köpeklerinin bir haftalık mama parası bile etmiyor.

İşte hücreler bu isyan edilesi düzenin hapisane duvarlarıdır. Bu hapisanenin gardiyanı, eli kanlı sermaye devletidir. Bizim tek çıkar yolumuz, sermayenin bu kölelik zincirlerini ve hücre duvarlarını, içerde ya da dışarda, nerede olursak olalım, parçalamaktır. Devrimciler, komünistler içine girmemek için, işçi sınıfı ve emekçiler dışına çıkmak için, hücrelere karşı mücadele ediyor! Etmek zorundalar! Ve bu mücadele ancak birlikte kazanılır!

- Devrimci, komünist tutsaklar onurumuzdur, geleceğimizdir! Sahip çıkalım!
- Zindanlar boşalsın, tutsaklara özgürlük!
- Sermayenin kölelik zincirlerini ve hücrelerini parçalayalım!
- Hücre saldırısına karşı sokağa, eyleme, direnişe!
- Kahrolsun emperyalist kan emiciler!
- Kahrolsun işbirlikçi sermaye iktidarı!
- Çözüm mücadelede, iktidar devrimde, kurtuluş sosyalizmde!

Onlar bütün yaşamlarını devrime adayan, yürekli, yetenekli ve mütevazî öncüler, yorulmaz işçilerdi...

Katiller karşılarında sürekli yeni Habipler ve Ümitler görecekler...

Onlar bütün yaşamlarını devrim için adayan, yürekli, yetenekli ve mütevazî öncüler, yorulmaz işçiler olarak anılabilir ancak. Bir arkadaşı gözaltı deneyimini anlattığı yazısında, "Onlar her gözaltıda karşılarında bir Ümit görecekler" diyordu. Onlar her gözaltıda karşılarında bir Ümit, bir Habip görmeli, her direnişte, her fabrikada Ümitler ve Habipler görülmeli. Bunu istediklerinden, bunu beklediklerinden ve buna yürekten inandıklarından hiç kuşum yok. Eminim ki onlar herşeylerini devrime ve partilerine adanmış olmanın rahatlığı ile baktıklarında, en çok kendileri için söylenen "Onlar partimizin özü ve özetidirler" sözü ile gururlanıyorlardır. Yine sade, abartmasız, sıradan tavırları ile devrime ve partiye bir katkı sunmanın huzurunu yaşıyorlar.

Merhaba Habip!.. Merhaba Ümit!..

Dostların ardından yazmanın zorluğu ile kalemi elime aldığım da, katliamdan bugüne altı ay geçtiğini fark ettim. Hep, olduğu gibi yazmak istedim. Başkalarından etkilenmeden, eksik bırakmaksızın ve içten... Ne var ki yaşamın sıcak akışı, onları yitirmenin duygusal ortamının tazeliğinde kalem oynatmaya olanak tanımadı.

Erken kucakladıkları ölümleri bile hiç şaşırtmadı

Haklarında çıkan yazıları ve geçmişte kendilerinin kaleme aldığı yazıları okudukça, daha da fazla tanıdığımı hissettim. Bazen yaşadıklarım ve bildiklerim daha da anlam kazandı, bazense yeni şeyler öğrendim onlara dair. Duygusal atmosferini de kaybetmeden, sadece bire bir dostluğumuzu anlatmak yalın olurdu belki. Ama mutlaka eksik, zayıf ve en önemlisi, geriye dönük kalırdı. Şimdi yazılanlar, yine kendi doğallığında oluşan, ama sonradan edindiklerimle gelişen kısmen bir anı, kısmen bir yorum olacak.

Herkesin etkilendiği, üzerinde izlerini taşıdığı kişiler vardır. Tutsaklarla karşılıklı ilişki içinde bu etkileşim avukatlıkta da dolaysız yaşanır. Bazen çok

öğretici de olur süreç. Hele müvekkiliniz yetkin ve yetenekli bir devrimci ise, etkilenmeye açık çok yön görürsünüz. Benim de çok derin izler bırakan müvekkillerim oldu elbette. Yaptığı savunmadan sonra onu duruşmaya getiren askerlerin; "Abi, bu arkadaş hoca mıdır, ne kadar çok şey biliyor..." diyerek, etkilendiğini açıkça ifade ettiği devrimcilere tanık oldum. Bu devrimcinin siyasal faaliyetini terk ettikten sonra ne kadar sıradan birisi haline geldiğine de yazık ki tanık oldum. Siyasal yaşamı terk ettiklerinde günlerce süren şaşkınlığımı atamadığım insanlar oldu. Söyledikleri ile yaptıklarını karşılaştırınca şaşkın kalakaldığım oldu. Ama Habip ve Ümit gerçekten bu anlamda beni hiç şaşırtmadılar; erken kucakladıkları ölümleri bile hiç şaşırtmadı.

İşkencede direnişi olağanlaştırmış iki devrimci

Habip'le tanışmamız Adana hapisanesinin hücreyi andıran görüş yerinde oldu. Uzunca bir masa ile kesilen aradan tokalaşmak için adeta masanın üzerine uzanmamız gerekmişti. O gözaltısında gördüğü işkence, tanık olduklarımın en ağırlarından biridir ve hala hafızalarımdadır. Tahta copla tecavüzdü tutun da elektrik, askı, infaz provası, buz kalıplarında günlerce bekletmeye kadar her çeşit işkence yöntemi denenmişti üzerinde. İşkence nedeni ile uzun süre oturamamıştı ve o gün de bu nedenle hep ayakta sohbet etmiştik. Şimdi o günü gözlerimin önüne getirdiğimde, ağır işkencenin yarattığı bedensel tahribata rağmen gözlerinden parıldayan rahatlık ve sezinlediğim hafif farklı bir tedirginlik gelir aklıma. Sonradan tedirginliğinin sebebinin kendi gerçek kimliğinin başka olmasından kaynaklandığını anlamıştım. Bunu bana ne ölçüde aktaracağını sıkıntısını yaşıyordu sanırım.

Hapishanede ilk görüşme hep çok önemli gelmiştir bana. İnsanları en iyi tanıdığımız anlardır o kısa görüşmeler. Kiminin gözlerinde korkuyu görürsünüz, kiminde tedirginlik. Bazen niye orada olduğunun iç çatışmasını yaşadığını açıkça gözlersiniz. Bazıları ağır bir işkence görmemiş olmanın şaşkınlığındadır ve merak içindedir. Bazen ise gördüğü işkencenin duyduklarından daha ağır olmasının yarattığı şaşkınlık vardır gözlerde. İşkenceye direnenlerde mutluluk ve rahatlıkla birlikte içten içe haklı bir övünme de vardır çoğu kez. Öyle ki, bu direnişten çıkanlar çoğu kez işkence ile ilgili yasal başvurular için önerdiğimiz başvuruları bile yapmazlar. Biraz ihmaldir, biraz kimi kime şikayet edeceğimiz gerçeğinin yarattığı dar bakıştır bunun nedeni, belki biraz da zafer sarhoşluğu. İşte ilk görüşteki sohbetleri belirleyen de çoklukla bu duygulardır.

Habip'te ve Ümit'te ise gerçekten sıradan bir olaydır işkence ve asıl konuşulacak konu bile değildir. Ama yasal girişimlerin hepsi de

yapılmalıdır, yapılır. Habip'in işkence nedeni ile doktora sevkini sağlamak için yaptığımız başvurulardan sonuç alamamıza rağmen ısrarla sürdürmesi, bunun iyi örneklerindedir.

Kuşkusuz işkencedeki tutum devrimciler için her zaman önemliydi, örnekleri de çoktur. Habip'in ve Ümit'in işkence karşısındaki tutumları ve sonrasında bu süreci dingin ve sakin değerlendirmeleri ise, derinliğine bir inanç ve iradeye dayanıyor. Bu birbirinden önemli direniş örneklerine daha da bir değer katıyor.

Siyasal yaşamında katı ve ilkeli, insan ilişkilerinde yumuşak ve hoşgörülü

Malatya hapisanesine sevk edildikten sonra, bu kez dava vesilesi ile görüştük Habip ile. Burada yargılandığı her duruşmada yargıçla aramızda tartışma çıkardı. Hukuki bir nedenle çıkan bu tartışmada hep yer almak isterdi. Duruşmadan sonra görüşe gittiğimde, "Yine adamınla kavga ettiniz, birkaç laf da ben söyleyeceğim, ama bırakmıyorsun" demişti. Delil olmayan bu dosyasında siyasal bir savunma yapma koşulları bulunmuyordu. İstemesine ve daha doğru olur diye düşünmesine rağmen, değerlendirdiğimiz tarzın dışına çıkmadı.

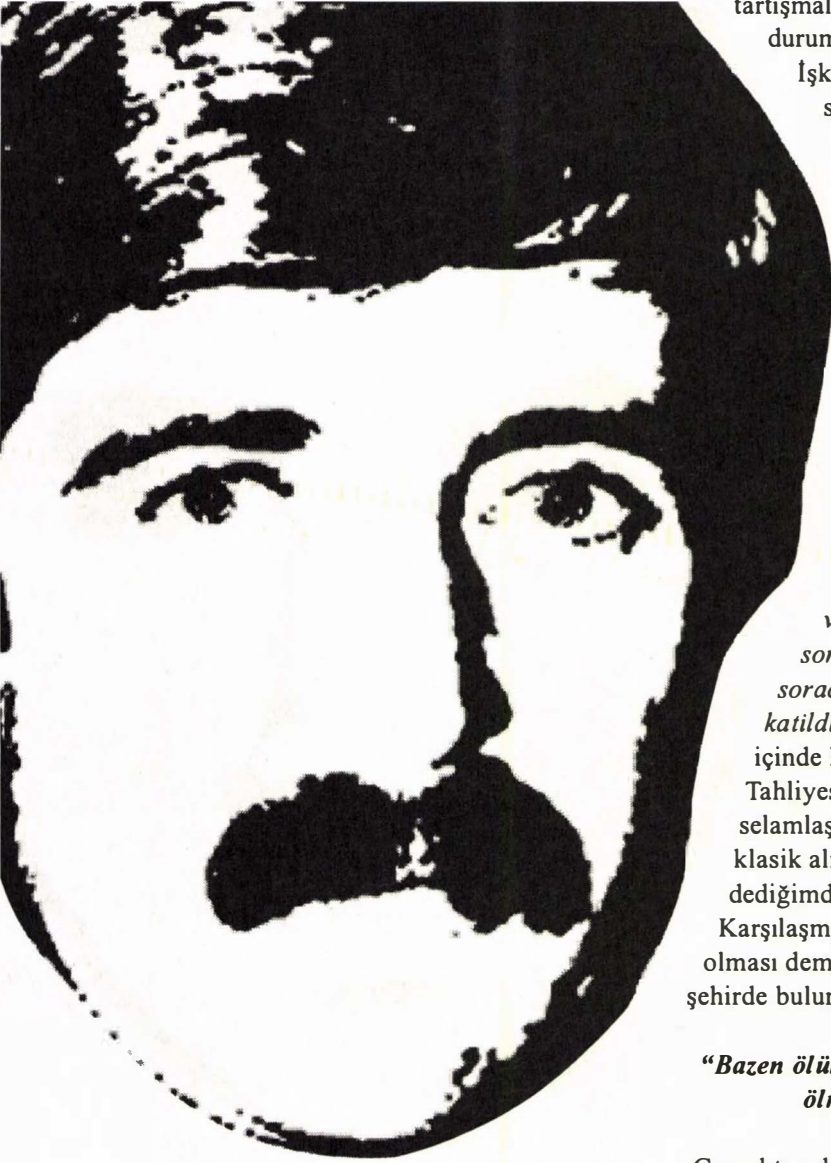
Malatya cezaevinde zor koşullarda belli bir saygınlık ve sıcak ilişki yakaladığı gözleniyordu. Siyasal ve örgütsel yaşamı konusunda çok katı olduğu her halinden belli idi. Ama aynı zamanda kişisel ilişkilerde ve pratik yaşamda geniş bir hoşgörüyü ve soğukkanlılığa sahipti. Beraberindeki gençler onun tutuklanmasına sebep olan ifadeleri vermiş, onu polise yakalatmış kişilerdi. Buna rağmen daha ilk günden, "bu gençler çok zarar görmüşler, hırpalanmışlar, kendilerini toparlamaları lazım" diyor ve buna çaba sarf ediyordu. Bu somut duruma rağmen gençlerle başlangıçtan beri dostane ve içten bir ilişki içindeydi. Öyle ki, bu gençlerden birisinin ailesi sürekli olarak itirafçı olup pişmanlık yasasından yararlanmaya zorluyor, o da ara sıra yalpalıyordu. Habip titiz ve soğukkanlı bir çaba ile, onun bu hale düşmemesinde önemli bir rol oynadı.

Her zaman sıcak, coşkulu ve rahat...

Cezaevinden çıkıp geldiğinde, sıcakkanlı gülümsemesi ve rahatlığı ile hoş ve uzun bir sohbetimiz olmuştu. Sonraki yaşamında ne yapacağını hiç sormadım. Tahliye olan kişilerin beklentileri çoğu kez hızla değişir, genel olarak da siyasal hedefleri ikinci planda kalır ve hep sonraki yaşamları sohbet konusu olur. Habip'in şimdi ne yapacağını diye sormama olanak tanımayan bir açıklığı ve acelesi vardı. Siyasal faaliyetine dönmek için acele ediyordu. Hiç sormadım ve hiç başka bir ihtimal de düşünmedim.

Bu kez İstanbul'da bir mitingte karşılaştık. Kısa bir merhaba ve hoşçakaldan ibaret sıcak

tartışmalıydı. Duruşma sırasında fiili durumun ne olacağını merak ediyordum. İşkenceciler dinlendikçe sabırsızlandığını ve sık sık etrafına bakındığını gördükçe, her an müdahale edebileceğini anlıyorduk.

Bir süre sonra ayağa kalkarak söze başladı ve; *"Bunların söylediklerini kabul etmiyorum, bunların hepsi işkencecidir. Onlardan bir gün bunun hesabı sorulacaktır. Toplum ve işçi sınıfı karşısında suçludurlar"*, dedi. Yargıç biraz tedirginlikle, *"Tehdit ediyorsun, ne yapacaksın, öldürecek misin yani?"* diye sorunca, *"Her şeyin bir bedeli vardır, hesabı da o gün gelince sorulacaktır. İşçi sınıfı hesabını soracaktır mutlaka, hepsi işkencecidir, katildir"* dedi. İşkenceciler şaşkınlık içinde hemen salondan çıkarıldılar. Tahliyesinin ardından kısa bir karşılaşma ve selamlaşmadan sonra görüşürüz dediğinde, klasik alışkanlıkla umarım görüşmeyiz dediğimde nedenini anladı ve gülümsedi. Karşılaşmamız onun gözaltında ya da hapiste olması demektir. Kim bilir beni bu defa hangi şehirde bulursun dedi ve ayrıldı.

"Bazen ölümdür mücadele biçimi ve erken ölmektir asıl mücadele"

Gerçekten de bu kez Ankara Ulucanlar hapisanesinde Hüseyin Yedigâr Özüdoğru adıyla tutuklu buldum onu. Son cezaevi macerası olacağını hiç düşünmediğim bu uzun tutukluluğunun yakında sona ermesi için gayret içindeydik. Katledilmeseydi, en çok üç-beş yıl sonra yeniden özgürlüğüne kavuşacaktı.

Daha önce de uzun süreli açlık grevlerinin içinde tereddütsüzce yer almıştı. Bu kez de '96 ölüm orucu eyleminin başıydı cezaevine girdiğinde. İşkenceyi çok sakın karşılamış ve kendi hayat hikayesini kaleme aldığı gibi aktardığı gibi işkencecilerle dalga bile geçmişti. Yorgun bedenini pek de dinlendirmeden açlık grevine başladığında, *"hiç değilse biraz geç başlasaydın, zaten oldukça yıpranmış durumdasın"* diye uyardığımda; ciddi bir süreç yaşandığını, diğer devrimcilerin aç durduğu yerde yemek yemesinin kendisine daha ağır bir azap verdiğini söylemişti. Böyle bir eylemlilik içinde açlık grevi yapmak yemekten daha kolaydır diyordu.

Açlık grevinin altmışlı günlerinde ölüm orucu gönüllüsü olarak görüş yerine geldiğinde, kafasında kırmızı banttaki EKİM yazısı ve oldukça zayıf bedeni ile ölümü düşündürmüştü bana. *"Sohbeti kısa keselim, yorulma"* dediğim halde, uzun uzun konuşmayı tercih ediyordu.

Ölüm orucu bittiği gün kalbi durmuş, yeniden canlandırılmıştı. Olayı sorduğumda *"şöyle bir gidip geri geldim"* diye espiyle karşılıyordu. Ölümlere çok yakın günlerinde *Kızıl Bayrak* gazetesinin okuyucu köşesinde, Buca hapisanesinden bir devrimcinin kısa yazısının altına aldığı bir şiir üzerine konuşmuştuk.

*Erken öleceğiz seninle biz
Şafaktan önce gömüleceğiz
Mademki biz partizanız*

*Erken öleceğiz seninle biz
"Güzel bir dize, bazen ölümdür mücadele biçimi ve erken ölmektir asıl mücadele"* deyşi ve

sergilediği kararlılık akılda kalmaya değerdi.

Amansız bir okuyucu ve yazar

Kısa sürede temsilcilik görevini üslenmiş ve gerçekten takdir edilir bir çizgi izlemişti. Adli, siyasi tüm tutukluların sorunları ile ilgileniyordu. Sohbetimizde kendi sorunlarımızdan söz ettiğimizde bile hemen kafa yoruyor, nasıl çözeriz diye fikir üretiyordu.

Hapishanelerin olumsuz koşulları, yaşadığı uzun açlık grevleri ve özellikle '96 ölüm orucu fiziksel sağlığını epeyce zorlamış, zihnini de oldukça hırpalamıştı. Sık sık artık biraz dinlen, temsilciliği bırak dediğimde, *"şimdilik ihtiyaç var"* derdi.

Ulucanlar cezaevinde gerçekten toplumsal bir önder tavrıyla hareket ediyordu. Yargılanması ise onun için tam bir kürsü görevi görüyordu. Savunmasındaki ifadeler nedeni ile dava açılıyor, o davada da tekrar aynı savunmasını yapıp, şimdi daha kararlıyım diyordu.

Amansız bir okuyucu ve yazardı. Bu haliyle süreç içinde oldukça bilgili ve yetkin hale gelmişti. Öyle ki, ilk davalarındaki savunmalarında önemli müdahalelerde bulunuyorken, son süreçte yararlanmak için de savunmalarını inceliyordum. Bu gelişme öyle belirgindi ki, cezaevi idaresinden onun ilkokul mezunu olduğuna inanmayanlar vardı.

Politik kimliği ile özdeşleşen isim

Ulucanlar hapisanesine girdikten bir süre sonra gerçek kimliğinin Nevzat Çiftçi olduğu anlaşılmış, bir gazetede yayınlanan bu haberi görünce şaşırılmıştık. Ne var ki, kendi deyimiyle, o Habip ismini sevmişti, Habip de onu. Her yerde yine de bu adla tanındı ve çağrıldı. Politik kimliğinin ve faaliyetinin yarattığı bu yeni kimlik, doğuştan aldığı kimliği tamamen silmişti. Öyle ki, ailesi bile Habip ismini kullanıyor, bundan mutluluk duyuyordu. Bu hal politik kimlik ile bütünleşmenin ve çevresine verdiği güvenin yarattığı sevgi ve saygının ürünü olmalı.

Katledildiğinde de medyada açıklanan isim Habip'di. İsmi defalarca iddianamelere konu olduğu gibi, elimizdeki son iddianamesinde de Habip Gül adı var. Bir farkla ki, ilk kez sanık değil maktül. Bu garip iddianameyi görse hiç şaşırmaz, ama çok üzülürdü sanırım. Kendisinin ölümünden devrimci dostlarını sorumlu tutan bu iddianameye herhalde, *"bu düzenin yargısına da bu yakışırdı"* derdi.

Sosyalizmin ve devrimin işçisi ve öncüsü

Adli Tıp'ta cenazeleri teslim eden memur belgeyi düzenlerken, arkadaşı, *"Dikkat et, bunun üç ismi var, kim olduğu bilinmiyor"* dediğinde, o gergin ortamda acı bir gülümseme yaratmıştı. Habip bir kez daha resmi makamların aklını karıştıran bir iş yapmıştı. Cenazeyi eşine teslim ederken bile bir kuşkuyla hareket ediyorlardı. Otopsi tutanağına da üç isim yazılmıştı. Sanki bütün isimleri ile toprağa gömmek niyetinde gibiydiler. Resmi belgelerde hep ya da öncelikle geçen Habip ismi, tüm benliğine yer eden bu isimde cisimleşen politik kimlik öldürülmeye çalışılıyordu belki de. Yıllar önce yok olan Nevzat Çiftçi'nin bedeninde simgeleşen sosyalizmin ve devrimin işçisi ve öncüsü idi asıl hedefte olan.

Onun için örgütlülük özgürlüktü

Katledilmesinden sonra yayınlanan yazılarıyla,

karşılaşmamızda coşkusu ve rahatlığı idi ilgimi çeken.

Yeniden karşılaştığımızda ise Bayrampaşa hapisanesindeydi. Bu kez ilk görüşmemizde durgun ve sakinliydi. 3-4 gün süren işkenceye rağmen hiç işkence görmemiş gibi davranıyordu. Gözaltı sürecini sorduğumda Adana'da gördüğü işkenceyle karşılaştırıyor ve bunlar basit şeyler ama bayağı yüklenildi diye özetliyordu. Hiçbir ifade vermemek ve hiçbir şey imzalamamak tavrını sürdürmüştü. Direnmek ve baskıya boyun eğmemek onun için kaçınılmazdı. Bu kez de Altan Ersoy kimliği ile yakalanmış, Habip Gül kimliği kısa sürede ortaya çıkınca o da bu kimliği kabullenmeyi tercih etmişti. Ne var ki bu kabullenişin bir zayıflık gibi algılanması onu bir hayli üzmüştü. Onun tanıdığım sürece en çok üzüldüğü birkaç olaydan birisi budur.

Bu kez duruşma öncesinde savunmalar konusunda konuştuğumuzda, siyasi içerikli bir savunma yapmakta ısrar ediyordu. Özet ve kısa bir savunmanın uygun olacağı değerlendirilmemiz üzerine, kendisini çok sınırladığını söylese de, kısa ve tok bir savunma hazırladı. Doğrusu ilk hazırlanan hali üzerine tartışma ve değerlendirme ihtiyacı epeyce doğmuştu. Eleştiriye açık ve dikkatli tutumu ile bir sonuca kolayca ulaştık.

"İşkenceciler işçi sınıfına hesap verecek!"

İşkencecilerin tanık olarak dinleneceği duruşmadaki muhtemel tutum ve sonuçları üzerine tartışmamız biraz uzunca oldu. İşkenceciler tanık olarak dinlenemez, onları dışarı kovmamız lazım diye ısrar ediyordu. Katı ve uzlaşmaz bir tutum içinde idi. İşkenceciler hakkında ve tanık olarak dinlenmeleri konusundaki düşüncelerini açıklamasından doğal bir şey yoktu ve bu konuda hemfikirdik. Ancak takınılacak tutum konusu

o bedendeki bilinç düzeyinin, kararlılığının ve inancının kaynağı daha da net görülüyor. Kendi kaleminden kısaca aktardığı hayat hikayesindeki bir sözü onun yaşamını özetliyor sanki. Diyor ki " *Hiç unutmadığım ve anlatmakta güçlük çektiğim iki anı var hayatımda; birincisi yıllar süren uzunca bir örgütsüzlükten sonra 1987 Ekim 'inde örgütümle tanıştığım anın duyguları, diğeri ise tünelden çıktığımızda yüzümüze vuran ilk yel ile özgürlüğe atılan o ilk adımdır.*"

İşte bu, gerçekten de onun özgürlüğü ve örgütlülüğü aynı değerde görmesinin sonucudur. Onun için örgütlülük bir özgürlüktür. Örgütle tanışması da özgürlüğe ilk adım gibidir. Bu onun tüm yaşamını örgütüne ve örgütlenmeye adanmasının kaynağıdır. Gerçekten her olanağı ve her durumu örgütlü yaşamı ve amacı üzerinden değerlendirirdi.

Çeşitli olumsuz yanları da var kuşkusuz, her insan gibi, bu kararlı ve inançlı yiğit devrimcinin de. Ancak iyileri görmek ve kötülerini ortadan kaldırmak için, bu iyi yanları yüceltmek, çoğaltmak ve yaygınlaştırmaktır aslolan. İnsanlığın güzel geleceğine, gerçekten onun gibi hatalarını kabul edebilen, sonuçlarını soğukkanlılıkla karşılayan insanlarla gidilecek.

Seçmek, birbirinden önemli anıları kesmek zor olsa da, bir yerde durmak, bir diğer devrimci dostun keşişen yollarının ortaya çıkardığı ortak özelliklerle hatırlamaya devam etmek, belki en doğrusu.

Ümit: Özgüvene dayalı bir kişilik, yaratıcı ve üretken bir kafa...

Yolları Ulucanlar hapishanesinde keşişmişti. Adımları ve yürekleri aynı attığı gibi, gerçekten iki ayrı kültürden, iki ayrı ortamdan gelip de bu kadar ortaklaşmalarıyla ilgi çekici idi Ümit ve Habip. Katledilişlerinin ardından ikisinin de partilerinin Merkez Komitesi üyeleri olduğunu öğrenince hiç şaşırmadım.

Ümit kendine özgü değişik özellikleri olan atak, duygusal, çevresi ile çok iyi ilişki kurabilen birisiydi. Dinlediği müziği, gündelik yaşama, aşka, insana dair yaklaşımları ve kararlılığı, derin bir kendine güvenden besleniyordu. Çoğunlukla durgun geçen ikili sohbetlerde hep kafasında bir şeyler kurar gibiydi. Şimdi onun kaleminden çıkan yazıları okudukça, birikimini gördükçe, o durgun anlarında sürekli bir şeyler ürettiğine emin oldum.

Gerçek bir direnişçi

Ümit'i ilk önce gıyabında tanıdım. Gözaltına alınmış, 8 gün ağır işkenceler görmüştü. Bana başvurulduğunda bir hafta olmuştu ve müdahale edilinceye kadar da serbest bırakılmıştı. Gözaltında olduğunu bana bildiren arkadaşı onun hakkında çok emin konuşmuş, asla ifade vermeyeceğini ileri sürmüştü. Bu denli emin konuşmayı arkadaşların birbirlerine karşı olağan güveninden ibaret olduğunu düşünmüş, ilk kez gözaltına alınan ve tek başına olmasına karşın bu kadar uzun süre gözaltında kalan birisi için bu kadar emin konuşmamasını önermişim. Ümit arkadaşlarını yanıltmamış ve gerçekten de tam bir direniş göstermişti. Bu bilgi bana iletildi ve onu böylece gıyabında tanıdım.

İlk karşılaşmamız Bayrampaşa hapishanesinin adli bölümünde oldu. Bir arkadaşı ile birlikte tutuklanmıştı. Üniversite bahçesindeki öğrenci gösterisini çeken polis kameramanlarının dövülmesi olayı nedeni ile tutukluymdu. Olay görsel basında sansasyonel bir şekilde yer almıştı. Silahını çeken polisin üzerine tekme ve yumrukla yürüyerek

kameranın kırılmasını ve polislerin hırpalamasını defalarca yayınlamışlardı. Bir gün gözaltında kaldıktan sonra tutuklandıklarında Ümit'in suçlamayı kabul edeceğini hiç düşünmedim. Gıyabında onun gerçek bir direnişçi olduğuna yürekten inanmıştım. 8 gün gözaltında iken gördüğü işkence ve olayın koşulları düşünüldüğünde, bu inancı fazlasıyla hak ediyordu.

Gerçekten de öyle olmuştu, olayla ilgisi olmayan bir öğrenci ile birlikte gözaltına alınmış, hiçbir belgeyi imzalamamıştı. Tutuklamaya itiraz ettiğimde, üst mahkeme yargıcı, "Ben olayı televizyondan izledim, çok ilginçti, polisler silah çektikleri halde kurtulamıyorlardı, biraz yatsınlar" diyerek, itirazı reddetmişti.

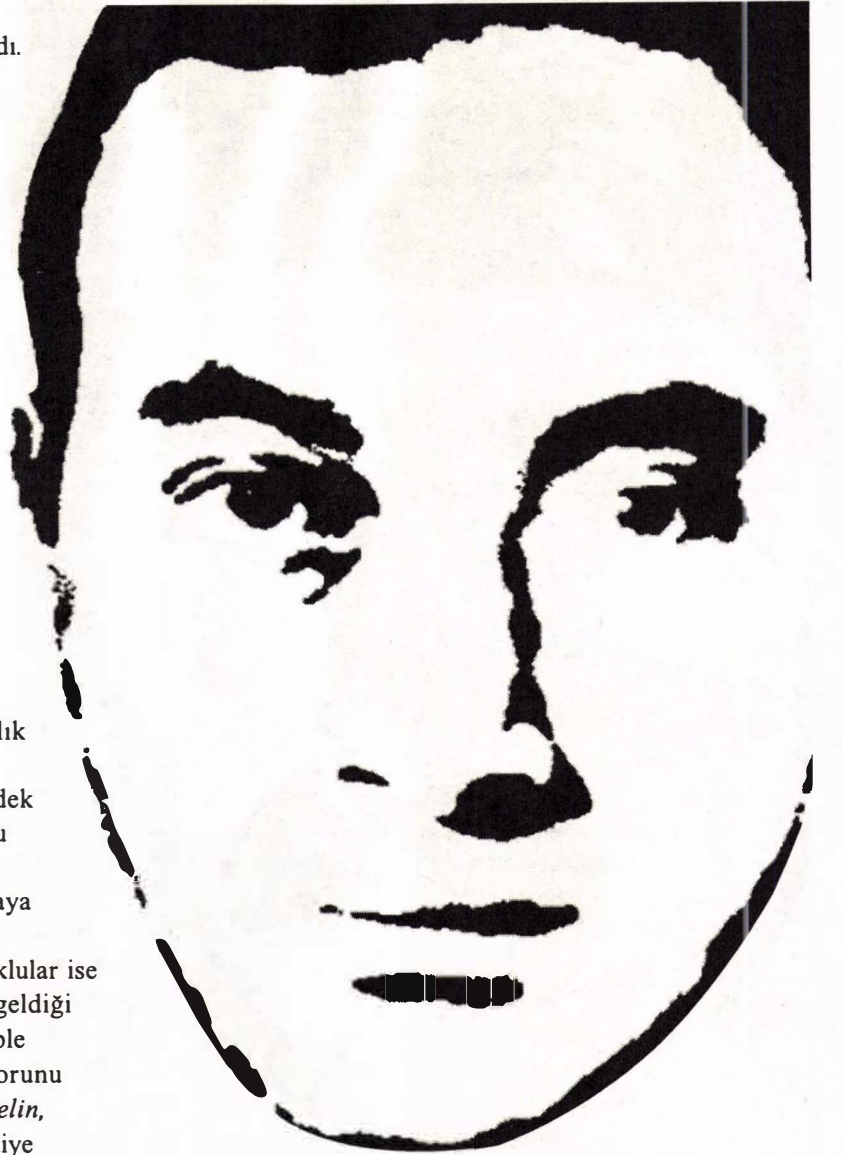
Aleyhine fazla delil olmasa da zorlu bir süreç bekliyordu onu. '96 açlık grevleri başlamıştı. Tereddütsüzce başladığı açlık grevine, tahliye olana dek geçen bir ayı aşkın süre devam etti. Bu sürede yoğun çabamıza rağmen ancak üçüncü duruşmaya çıkabildi. Duruşmaya götürülürken sanıklar birbirlerine kelepçelemek isteniyordu. Siyasi tutuklular ise bunu kabul etmiyorlardı. Duruşmaya geldiği taktirde tahliye olacaktı, ama bu sebeple gelemiyordu. İki kişi olduklarından, sorunu aşmak için, " Bir duruşmaya biriniz gelin, diğeriniz de ikinci duruşmaya gelin" diye önerdiğimde, böyle bir tavrın özel olarak izlenemeyeceğini, eğer diğer arkadaş gitmek isterse gidebileceğini söylemişti. Fiilen de böyle oldu ve ancak çıkarılabildiği üçüncü duruşmada tahliye oldu.

"Rusya'da bir devrimcinin dışardaki mücadele süresi en çok iki yıl olmuştu..."

Tahliyesi sonrasında uzun sayılabilecek birkaç sohbetimiz oldu. Birbirimizi tanımaya çalışıyorduk. Doğrusu ya, bürokratik işlere ve hukuki süreçlere ilişkin bilgili ve ilgili değildi. Teknik konuları konuştuğumuzda adeta omuzlarına bir yük biniyor gibiydi. Bu hali işlerimizde biraz sıkıntı yaratacak gibi görünse de, işin mantıksal temelini kavramada hiç güçlük çekmediği gibi, bu açıdan görüş ve önerilere de açıktı. Bu tutumu aslında kendi bilgi alanı dışındaki konuda ilgisine inisiyatif tanıma tutumunun göstergesi idi. Habip ile bu açıdan da tam bir benzerlik içindeydiler.

Yeniden karşılaşmamız İstanbul'daki gözaltısından sonra olmuştu. Bir başka dava nedeni ile gıyabi tutuklama kararı ile aranılıyordu. Taksim'de gözaltına alınmış; o esnada sloganlarla ve fiili direniş ile çevresini haberdar etmişti. Kendisini tanıyanlar da tesadüfen bu olayı gördüğü için gözaltısından yarım saat sonra bana ulaşılmıştı. Bu kez cezaevine konulması zaten kesindi. Ne var ki iki günden fazla gözaltında tutulması tutuklama kararı nedeni ile yasadışı olduğundan, yaptığımız itiraz üzerine üçüncü gün apar topar savcılığa çıkarılmış ve cezaevine gönderilmişti. Bu durum nedeni ile işkence yarım kaldığı gibi, soruşturma evrakı dahi birçok eksik ile gönderilmişti. Bu durumu cezaevinde görüştüğümüzde, gözaltı süresine itirazımızın kabul edilmesini ve apar topar tutuklanmasını kesinlikle bir siyasi hesabın sonucu olabileceği düşüncesi ile didik didik irdeliyordu.

Kısa süren bu gözaltısında da bilinen tavrını

sürdürmüş, hiçbir belge imzalamamıştı. Tutukluluğu da uzun sürmedi, kısa süren cezaevi deneyiminde bu kez siyasilere arasındaydı ve arkadaşları ile sıcak, saygılı bir diyalog kurmuştu.

Yeniden özgürlüğüne kavuştuğunda, birkaç kez daha uzun sohbetlerimiz oldu. Yürütmeyi düşündüğü yayınevi faaliyeti için bazı projeler üzerinde konuşmuş ve planlamalar yapmıştık. Ne var ki uzunca bir süre bu planlamadan öte girişim yapacak diyalogumuz olmadı. Şartlar onun yeniden aranır duruma düşmesine yol açmıştı.

Bir süre aradan sonra bu kez Ulucanlar hapishanesinde karşılaştık. Polisler oldukça uğraşmışlar, ellerinden kaçtığı halde bir cami bahçesinde yakalamışlardı. Bu kez de beraberindeki üç arkadaşıyla bilinen tavrını sürdürmüş, ifade ve imza vermemişti. Çok çabuk cezaevine girdiğini söylediğimde, "Rusya'da bir devrimcinin dışardaki mücadele süresi en çok iki yıl olmuştu" demişti. Hem sürenin normal olduğunu, hem de mücadelenin içerde devam edeceğini böylece anlatmıştı.

Bu defa daha ağır bir suçlama ile karşı karşıyaydı ve davanın fazla olumlu sonuçlanmayacağı belli idi. Davasının başında siyasi savunma yapma kararı almıştı. Olası çerçeve üzerine konuşmuş ve belli bir sonuca ulaşmıştık.

"Bu hainin burada ne işi var!"

İlk duruşmasına teknik bazı sebeplerden dolayı katılamamıştım. Bir işbirlikçinin de dahil edildiği bu davanın duruşmasında, işbirlikçi kendi yanlarına getirildiğinde hemen üzerine atılmış, "Bu hainin burada ne işi var!" diyerek mümkün olduğu kadar darbeler indirmeye çalışmıştı. Onun bu ilk hareketi ile birlikte diğer arkadaşlarıyla beraber oldukça hırpalanan işbirlikçi şaşkına dönmüştü. Öyle ki, bu şaşkınlığını ve tedirginliğini daha sonraki

duruşmalarda da atamamış, dilekçesinde de buna değinmişti.

Olay üzerine jandarma tarafından feci şekilde dövülmüşlerdi. İşbirlikçi ile ayrı ayrı salona alınıp ilk olarak neden işbirlikçiye saldırdığı sorulduğunda, onunla aynı mahkemede bile olmak istemediğini ve elbette saldırması gerektiğini içeren sözler söylemişti. Bu nedenle de bir ay ceza verildi. Aradan bir süre geçtiği halde görüş yerine yüzünün birçok yeri morarmış olarak geldi. Olayla ilgili olarak tek söylediği, biz onun bu şekilde yanımıza getirileceğini bilemedik, bir anda olay gelişti, orada cezasını vermeliydik diyor ve bu olanağı kaçırdığı için çok üzülüyordu. Yediği dayak ya da davanın gidişatı ile hiç ilgili değildi.

Davasının tam bilincinde bir komünist

Cezaevinde de sürekli yazı ve şiirler yazardı. Okuma ve yazma ile öylesine meşguldü ki, savunmayı ne zaman hazırlayacağını sorduğumda, hiç boş zamanının olmadığından, her saniyesinin planlı ve dolu olduğundan söz ederdi.

Ümit'in belki de hafızalarda kalması gereken en önemli yanı, yazdıklarının ve söylediklerinin tam anlamıyla ve derinliğine bilincinde olması idi. Bu hali savunmasında da kendini çok net gösterdi. Yazılı bir savunma hazırlamıştı, üzerinde konuşmuş ve daha kısa ve dar olmasını istemiştin. İki sayfa dolayındaki savunmasını mahkeme karşısında alışlageldiği gibi okuyarak sunmadı. Yazısı elinde konuşmaya başladığı andan itibaren mahkeme heyeti huzursuz olmaya başlamıştı.

1960'lı yıllardan beri temel önemde bazı olaylar üzerinden düzen ve devlet eleştirisi yapıyordu. Oldukça net ve etkili sunduğu savunmasını ezberle değil bilinçle aktardığı çok belli idi. Mahkeme başkanı bir yerden müdahale etme eğilimi gösteriyordu ama, daha önceki olaylı duruşmanın doğurduğu ortamın yeniden oluşmasından da çekiniyor gibiydi. Nihayet başkan onun elindeki yazılı metni okumadığını, savunmayı ilgilendirmeyen şeyler söyleyemeyeceğini, daha doğrusu yazısını okumasını kaba bir üslupla istiyor ve sözünü kesmeye çalışıyordu. Ümit ise hiç sözünü kesmeden hem savunmasını sürdürüyor, hem de ona cevap veriyordu.

Gerilim dorukta iken, tam da düzenin çürümüşlüğüne aktarıırken, başkan yazılı savunmanı oku, yoksa dışarı çıkarırım dediğinde, hemen ona, "Peki siz bu düzeninizi, bu baskılarınızı daha ne kadar sürdüreceksiniz? Nereye kadar sürdüreceğinizi zannediyorsunuz", diye ısrarla ve tekrar tekrar karşı cevap veriyordu. Savunma atmosferinden çıkmış, karşısına aldığı bir düzen temsilcisini sorguluyor pozisyonundaydı. Kıvrak bir zeka ürünü olabilecek şekilde savunması ile orada yaşanan fiili durumu birleştirmiş; savunmasını yapmakla kalmamış, onun dışına da taşarak yargıçlara, siz bu düzenin temsilcisisiniz, ama zannetmeyin ki bunu daha fazla yürütebileceksiniz demiş; mahkemede gerçekten inanmış, yetkin bir devrimci profili çizmişti. Yazılı savunmasını okumaya başladığında, orada da aynı türden politik değerlendirmeler olduğunu gören heyet, yazını oku dediğine belki de pişman olmuştu.

Yargılayanları yargılamanın gücü

Buradaki övgüye değer tavır, kelimelerle anlatılması güç bir atmosferde yaşanmaktadır. Mahkeme salonları yılların devrimcileri için bile gerilimi yüksek ve rahat olunamayan yerlerdir. Hele

de önceki çatışmanın doğurduğu gerginlik düşünülürse, o salonda okuyarak savunma yapmak bile belli güçlükler taşır. Ümit ise hiç heyecansız, yürekten ve tok bir şekilde savunmasını yapıyordu. Siyasi savunma yapan çok devrimci gördüm. Birçoğu iyi bir hazırlıkla duruşmaya geliyordu. Buna rağmen sunuşları belli bir ön hazırlığın yapıldığını hissettiriyordu. Ümit ise adeta günlük bir sohbet konuşur gibi politik tespitlerini sunuyordu. Her halinden gerçekten anlattıklarının köklü bilgisine sahip olduğu ve derin bir inanca ve güvene sahip olduğu anlaşılıyordu. İşte yaptığı savunmanın politik ağırlığı oradaydı. Yazdıklarının politik kapsamı ne olursa olsun, sunuşu ile yürekli ve etkili bir komünizm ve örgütsel çalışma savunusu yapmıştı.

Çevresindekileri bilgisi, gücü ve inancıyla etkileme yeteneği

Cezaevinde iken annesini sürekli olarak mücadeleyle teşvik ediyor, verdiği güven ve destekle onun cezaevi sorunları ile ilgilenmesini sağlıyordu. Ulucanlar katliamından önceki eylem sürecinde, annesi eylemin belirgin simalarından olmuştu. Siyasal yapısı, aile çevresi ve konumu düşünüldüğünde, bu tür bir çaba içine girmesinin tek etkeninin Ümit olduğu açıkça görülüyordu. Aralarındaki derin sevgi, inanç ve saygı, Ümit'in etkinliğini artırıyordu.

Katliamdan sonra bugüne kadar geçen sürede annesinin ilgisiz, güçsüz ve hesap soramayan tutumu, Ümit'in gelip eleştirip değiştirmesini bekliyor sanki. İki ayrı insan profili çizen anne sanki bütün gücünü ve enerjisini Ümit'ten alıyordu ve onun katledilmesi ile artık durgunlaşmıştı. Ümit'in ona güç ve enerji aktardığı kadar, annenin bu durumunu görse, hiçbir gerekçe tanımadan ağır şekilde eleştirip mutlaka değiştireceğine de kuşku yok. Ümit'in çevresindekileri bilgisi, gücü ve inancıyla etkilemesi en güçlü yanlarındandı. Kardeşi üzerindeki sevgi ve saygıya dayalı etkisi de bunun göstergelerinden.

"Siz yargılama oyununa devam ederken, düzenin cellatları kararı verip infazı yaptılar bile"

Son görüşmemizde Ümit ve Habip ile bazı sorunlar üzerine uzun uzun konuşmak üzere sözleşmiştik. Cezaevinde görüş sırasında her konudan biraz söz edelim derken vakit doluyordu. Bu kez planlı şekilde gündelik çalışmalarımızda karşılaştığımız bazı sorunlar üzerine konuşacaktık. İkisi ile konuşmak, çözüm üretmek kolay ve sonuç alıcı olacaktı.

Sözleştik ama görüşmedik. Gittiğim gün onların duruşmasına katılmıştım. Yargıç saat 10.30'da yapması gereken duruşmamızı en sona bırakarak saat 15.00 almıştı. Hatta bu nedenle de tartışmak durumunda kalmıştık. Hiç değilse iki kelime konuşmak için apar topar cezaevine gittiğimde, ancak dış nizamiyeden içeri girebilmişim. İsrarlarım ve savcı ile görüşmeme rağmen görüş yaptırmadılar. Yarım saatlik gecikmeyle görüşme olanağını yitirmiştik.

O gün, yani 2 Eylül 1999'da katliama giden sürecin son adımı olan koğuş işgali başlamıştı. Katliama dek görüş hakkımız da elimizden alınmıştı. 28 Eylül günü Habip'in Yargıtay duruşması, 30 Eylül günü de Ümit'in DGM duruşması vardı. Üç günlüğüne Ankara'ya gitmem gerektiğinden, uzun uzun görüşmeyi düşünüyordum. Son haberleşmemizde, Habip o güne kadar sorunun çözüleceğini ve dolayısıyla görüşme yapacağımızı

hiç sanmadığını iletmişti.

26 Eylül günü katliam yapıldı...

Katliam, ne duruşmaya ne görüşmeye yer bıraktı. 26 Eylül günü Ankara'ya gittiğimde, ancak günlerce sonra vahşice katledilmiş bedenleri ile yan yana gelebildik. İlginç zamanlama yargılamanın anlamsızlığını iliklerimize kadar hissettirdi. Oradaki işlerimiz elverse idi, duruşmalara katılıp, "Siz yargılama oyununa devam ederken, düzenin cellatları kararı verip infazı yaptılar bile" demek geliyordu içimden. Demek de gerekiyordu, ama koşullar; yaralılar, otopsiler ya da aileler için beyhude de olsa çalışmayı, onların yanında olmayı da gerektiriyordu. İleriye dönük olan bu ikinci seçenek daha ağır bastı ve cübbeli oyun senaristlerin kendilerine kaldı.

"Yazdığı yazılar hala duruyor..."

Cenazeler alınıp yola çıkıldığında, bana Habip'in cenazesi ile gitmek düşmüştü. Her bir adımı ayrı bir anı olan bu uzun yolculuğun etkileyici yanları belki de, Helvacı Köyü'nün girişine geldiğimizde, duvardaki EKİM yazılarını görünce, ağbisinin "Yazdığı yazılar hala duruyor, bunlar Habip'in yazdıkları" diyerek ağlaması ile köylünün ciddi bir düzeyde cenazeye sahip çıkmasıydı.

Zor koşullara rağmen köyde çınlayan sloganlar, öfke, katillere karşı tiksinti ve Habip'e karşı saygı ve sevgi her halden belli idi. Herkes Habip'e yakışan bir törenden söz ediyordu. Onu yalnız bırakmayanlar, tören sonunda, istediği gibi bir tören yapamadık ama onu utandırmadık, diyorlardı. Saygın ve sevecen ilişkilerini tüm yaşamında sürdürmüş olmalı ki, yıllardır uğrayamadığı köyünde ciddi bir sevgi ile karşılanıyordu. İzmir de Habip'i kucaklamıştı. Onun istediği şekil tam yaratılamasa da, istediği devrimci öz her yönüyle yansıtılmıştı.

Ümit'in cenazesini kaçırap gece yarısı gömenlerse onun yaşamına kastedenlerdi. Cansız bedenini kaçırmaları daha kolay olmuştu.

Onlar karşılarında sürekli yeni Habipler ve Ümitler görecekler

Onlar bütün yaşamlarını devrim için adayan, yürekli, yetenekli ve mütevazı öncüler, yorulmaz işçiler olarak anılabilir ancak. Bir arkadaşı gözaltı deneyimini anlattığı yazısında, "Onlar her gözaltıda karşılarında bir Ümit görecekler" diyordu. Onlar her gözaltıda karşılarında bir Ümit, bir Habip görmeli, her direnişte, her fabrikada Ümitler ve Habipler görülmeli. Bunu istediklerinden, bunu beklediklerinden ve buna yürekten inandıklarından hiç kuşku yok.

Eminim ki onlar herşeylerini devrime ve partilerine adanmış olmanın rahatlığı ile baktıklarında, en çok kendileri için söylenen "Onlar partimizin özü ve özetidirler" sözü ile gururlanıyorlardır. Yine sade, abartmasız, sıradan tavırları ile devrime ve partiye bir katkı sunmanın huzurunu yaşıyorlar.

Sevgili Ümit, sevgili Habip... Sözleştiğimiz sohbeti yapamamak da, birbirimizi görememek de, sizinle bu yazı ile buluşmanın mutluluğu, katillerinizin hala katletmeye devam etmelerinin verdiği üzüntü, Habip'in dediği gibi, zamanı geldiğinde işçi sınıfının soracağı hesabın inancı ile, yeniden merhaba...

Sizlerle sizden aldıkları ile mücadeleye devam eden gençlerde yine buluşacağız.

Habip ve Ümit'in avukatı

EXSA işçilerine mektup ve çağrı:

F Tipi hücrelere kaşı mücadele, işçi sınıfının sorunudur

Bu üçüncü mektubumla yeniden merhaba diyorum size. Bir işçi kardeşimizin *Kızıl Bayrak*'ta yayınlanan mektubu bizi ne kadar heyecanlandırdı anlatamam. Tekrar tekrar okuduk, tekrar tekrar düşündük. İçimden bir an şöyle geçti: Biz işçiler bir birlik olsak, dünyayı değiştirmek ne kadar kolay olur. Hiçbir şey, hiçbir kimse önümüzde duramaz. Ah, gözümüzün bağı bir açılrsa. Görürsek şu dünyanın gerçeğini. Yalana dolana kanmasak. İndirsek tüm fabrikaların şalterlerini, ondan sonra da seyreylesek şu dünyanın halini. Eli kanlı katiller, yetim hakı yiyenler yönetiyor da memleketi, biz mi yönetemeyecek miyiz? İşçiler cahilmiş, eğitimleri yokmuş, yönetemezlermiş ülkeyi! Bizi cahilliğe itenlere inat, hem kendimizi yönetmeyi öğreneceğiz, hem de memleketi.

Dostlar, size bu mektubumda F tipi hücrelerden bahsedeceğim. Demem o ki, bu mesele yalnızca devrimci tutsakların meselesi değildir. Çünkü bizim tutsaklığımız ve devletin bize yönelik saldırılarının temel nedeni, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilere gözdağı vermektir. Devlet şöyle düşünüyor: "Bu teröristlerin temel amacı işçileri, yoksulları örgütlemektir. Bunları cezaevlerinde yatırmak, işçilerden koparmak yetmiyor. Onları teslim almalıyız. Tümünü boyun eğdirmemiz lazım. Ne kitap okuyabilsinler, ne de biraraya gelip sohbet edebilsinler. Tek tek hücrelere tıkarsak her türlü baskı ve şiddetle teslim alırız onları. Boyunlarını bükerek, inançlarından vazgeçerler. Böylece işçiler de hiçbir şeye seslerini çıkaramaz, koyun sürüsü gibi sürmeye devam ederiz onları."

Arkadaşlar, burda söylenenleri açmaya çalışacağız. Sanılmasın ki, ben işçiyim, çalışır karnımı doyururum, gerisi benim meselem değildir. Türkiye'de ve dünyada her olup biten bizim meselemizdir. Yalnızca fabrikanın kendi sorunlarını çözmeye kalkarsak burnumuzun önündeki meseleleri göremeyiz. Mesela sizler greve çıkmazdan önce, ya da sendikalaşmadan önce, hangi grevi desteklediniz? 1 Mayıs'a neden katılmadınız? Adana'da birçok miting yapıldı, niye ilgi göstermedik? Sizden hemen önce Sasa'da grev vardı, dayanışmak için gittik mi yanlarına? Başkalarının sorunlarını kendi sorunlarımız olarak görmediğimiz sürece, (oysa "başkalarının sorunları" diye bir şey yoktur gerçekte) yalnızca kendi fabrikamızın çıkarları üzerinden düşündüğümüzde, bu zulüm, bu sömür hep devam edecektir.

Hergün akşam evlerinizde televizyonlarınızın başına geçtiğinizde, F tipi hücre saldırısına karşı bir avuç tutsak yakınının yaka-paça dövülerek gözaltına alındığını görüyorsunuz. Niye böyle oluyor, nasıl böyle oluyor diye düşünüyor muyuz? Bu mesele, bir avuç devrimci tutsağın ailesi ve yakını mı ilgilendiriyor? Neden bu insanlar bir avuç? Biz işçiler nerdeyiz? Neden bu meseleyi kendi meselemiz olarak görmüyoruz? Dikkat ederseniz, devlet bir yandan devrimcilere saldırıyor, diğer yandan fabrikaları özelleştiriyor, her fabrikaya taşeron sokuyor, %10 barajıyla sendikaları yok ediyor, Bayram Meralleri, Rıdvan Budakları satın alarak bizden daha fazla fedakarlık istiyor. Yani

saldırı çok yönlü bir saldırı. Ve bu saldırının merkezinde hep işçi sınıfı var. Devrimcileri zindanlara atmak, işkenceden geçirmek, bu yetmezmiş gibi tek kişilik hücrelere tıkmak! Yapılmak istenen açık değil mi? Yani mesele, adli vakalardan tutuklu ve hükümlülerle ilgili değil. Bu saldırı doğrudan siyasi tutsaklara yöneliktir.

EXSA işçisi olarak siz şöyle düşünebilir misiniz: "Biz grevi kazanmak istiyoruz, bizim istediğimiz başka bir şey yok. Siyaset karın doyurmaz, bana ne elalemin derdinden..." Oysa boğazımızdan geçen her lokmada siyaset yok mu? Sınıfımızın, ülkemizin meselelerine yabancı olursak gerçekten boğazımızdan geçen lokmayı çoğaltabilir miyiz?

Siz de bilirsiniz, işçiler fabrikada çalışırken birbirleriyle konuşmasınlar, daha fazla üretsinler, örgütlenmesinler diye, postabaşılar, ustabaşılar sürekli aramızda gezerler. Yalaka işçiler de, ispiyonculuk yaparak idareye sürekli bilgi verirler. Dikkat edin, her hareketimizi izleyerek kontrol altında tutmaya çalışırlar.

Devlet, bizleri de hücrelere koyarak birbirimizle ilişkimizi kesmeyi istiyor. Örgütlenmemizi, haksızlıklara karşı koymamızı engellemeye çalışıyor. Her işçi günde sekiz-on saat çalışır. Ve burnundan fitil fitil getirilir. İşçi hep evini özler. Bir an önce çalışma bitse de nefes alsak diye düşünür. Sermaye düzeninde fabrikalar biraz da zindanlara benzer. Devrimcileri de zindanlarda çürütmeye çalışırlar. Mantık hep aynı: Boyun eğdirmek!

Sizin fabrikanızda eskiden nasıldı bilmiyorum, ama başka tekstil fabrikalarından işçi arkadaşlar, tuvalete bile sırayla gittiklerini, her istedikleri zaman gidemediklerini, hatta tek çeşit yemekle on saat çalıştıklarını söylüyorlardı. Düşünebiliyor musunuz? Böyle bir şey olabilir mi? Ama patronların gözünde insanın hiçbir değeri yoktur. Ona ne kadar üretirsen, senin değerini o kadardır. Aç kalmışsın, ölmüşsün, kalmışsın, onlar için hiç farketmez.

Televizyon ve gazetelerden duymuşsunuzdur, tutsaklar, cezaevlerinde hastalıkları tedavi edilmediği için sürekli ya sakat kalıyor ya da ölüyorlar. Daha yakın zamanda Burdur Cezaevi'nde, tutsaklar tek tek işkenceden geçirildi, birinin kolu koparıldı, birkaç bayan devrimciye tecavüz edildi. Devlet, cezaevlerinde ameliyatların bile parasını bizden istiyor. Paran yoksa öl diyorlar. Sen bir vatan hainisin, yaşamaya hakkın yok diyorlar. Ya sizler, viziteye çıktığımızda ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz? Hele o hastanelerdeki kuyruklar... SSK bile artık kimi tedavilerin ve cihazların parasını işçilerden istiyor.

Dönüp bakın mahallelerinize, insanlar eski insanlar mı? Herkes birbirinin kuyusunu kazmaya çalışıyor. Birbirimize hergün biraz daha düşman haline geliyoruz. Hani bazen aklımızdan geçmiyor mu, nerde kaldı eski insanlık diye. Düğünlerin, bayramların bile eski tadı kaldı mı? Yaşadığımız mahallede başımıza bir hal gelse, kim dönüp yardım elini uzatıyor?

Yani diyorum ki, sermaye düzeni bizi hergün biraz daha yalnızlaştırıyor, bencilleştiriyor,

yabancılaştırıyor. Paran kadar değerini var demeye getiriyor. Her yer, herşey hücreleştiriliyor. Sustukça sıra bize geliyor. Mesela düşünün, fabrikada işçilerin herhangi bir hareketliliği ya da talebi olduğunda, patronlar işçilerle toplu şekilde görüşmek istemezler. Tek tek personel müdürünün odasına çağrılır. İşçi de ne söylenirse boyun eğer, sesini çıkarmaz. Onlar bilir ki, işçiler toplu olunca, birlik olunca haklarını alırlar. Tek bir insanı korkutmak, sindirmek daha kolaydır. Bizleri, F tipi hücrelere sokmak istemeleri de ondandır.

İnsanlar onurları için yaşarlar. İnsanızı diyebilmemiz bile, insanca bir yaşam için mücadele etmekten geçiyor. Yoksa bizim, nefes alıp veren hayvanlardan ne farkımız kalır. Bakın, bu düzen bizi ne hale getirmiş: Adana'da binlerce işçi kardeşimiz var, ama neden sahip çıkmıyorlar grevimize? İşçinin düşmanı, tek patronlar olsa iş kolay. Ama içimizden çıkan, beş paraya patronlara kendini satan öyle çok insan var ki! Koltuklarını patronlara satan öyle çok sendika ağası var ki! Sınıf düşmanlarımız bizi her taraftan sarıp sarmalamışlar.

Yani herşey hücreleştirilmeye çalışılıyor. İnsan sanki sosyal bir varlık değil de, tek tek bireylermiş gibi kafalarımızın içini hücreleştiriyorlar, tek tip insan yaratmaya çalışıyorlar: Boyun eğ, sesini çıkarma, herşeye bana ne de! Yani başındaki işçi arkadaşının bir derdi mi var, sana ne? Bu memlekette işkence varmış, sakın kanma! Devrimciler, sokakta kurşunlanıyormuş, yalan bu! Devlet sana ne diyorsa, onu yap! Örgütlenme, birlik olma, sesini çıkarma, biz size ne verirsek ona şükret! Birbirinize hiç güvenmeyin! Açlıkmış, sefaletmiş, kesin sesinizi, oturun oturduğunuz yerde! Böyle gelmiş, böyle gidecektir bu düzen! Bu bir kaderdir, alınıza böyle yazılmış, yapacağınız bir şey yok! Bu dünyada sıkın dişinizi, öbür dünyada cennet ayaklarınızın altında! Yeter ki bu dünyada boynunuzu eğin!

Patronların ve devletin bu isteklerine nasıl cevap veriyorsak kaderimizin nasıl olacağı da öyle belirleniyor demektir.

Dostlar, F tipi hücrelere kaşı mücadele, tüm işçi sınıfının sorunudur. Yani size seslenirken tüm işçilere seslenmek istiyorum. EXSA işçisi, mitinglerde, basın açıklamalarında, kitle örgütlerinde, diğer fabrikalarda sesimiz kulağımız olmalı. Bu soruna karşı işçilerin ortak hareket etmesi için çaba harcanmalıdır. Adana'da yapacağınız basın açıklamaları ve mitinglerde, "Hücreler ölümdür izin vermeyeceğiz!", "Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!" diye haykırışlarımızı, pankartlarımızı duymak ve görmek istiyoruz. Tutsak analarına ve yakınlarına sahip çıkmanızı istiyoruz.

Arkadaşlar, sizinle sorunlarımızı paylaşmak, sorunlarımızı çözenize yardımcı olmak, her komünist işçinin, her sınıf devrimcisinin görevidir. Ben de bunu yapmaya çalışıyorum.

Sizleri tüm sıcaklığımızla yürekten kucaklıyoruz.

Özünde gerici olan bir kampanya üzerine...

Nazım'a vatandaşlık mı?

A. Savaş

Bir süredir Sosyalist İktidar Partisi tarafından yürütülmekte olan bir kampanya var. Nazım Hikmet'in yeniden vatandaşlığa alınması, moda deyimle "iade-i itibar"ı isteniyor. Bu amaçla ellibin imza toplanmış, bu imzaların beşyüzbine çıkarılması hedefleniyor. Bu konuda hazırlanmış afişler var. Uzunca bir süredir duvarları süsleyen bu afişlerle, Nazım'a vatandaşlık kampanyasına destek çağrısı yapılıyor.

Yurtdışına çıktıktan sonra N. Hikmet'in TC vatandaşlığı bir hükümet kararıyla elinden alınıyor. Nazım'ın buna üzülmediği de biliniyor. Fakat kaybettiği vatandaşlığı yeniden edinmek için Nazım'ın herhangi bir girişimde bulunmadığı, komünist ve enternasyonalist kimliğinden hiçbir ödün vermediği de biliniyor. Kaldı ki Nazım bunu çok önemsememiş, hatta bu konuda hukuki bir girişimde de bulunmuş olabilir. Bizim tartışmak istediğimiz bu değil.

Vatandaşlık burjuva hukukuna ait bir kavram. Bir burjuva devletin uyruğunda olmayı anlatıyor. İnsanların büyük ölçüde feodalitenin yarı-köle serflik hukukuna tabi olarak yaşadığı döneme göre bir ilerlemeyi ifade ediyor. Burjuvazi feodalite karşısında zafer kazanırken, feodal serflik kurumunu eziyor ve üzerine vatandaşlık bayrağını diyor. Ve insanlara, artık feodallerin serfleri değilsiniz, sizleri yasa önünde eşit olarak gören ve aynı yasalara tabi olarak değerlendiren benim adil devletimin uyruğusunuz, diyor. Burjuvazi hükümlerlik sürdürdüğü topraklarda herkesi "vatandaş" haline getiriyor ve tüm vatandaşları yasalar karşısında eşitlemiş oluyor.

"Yasalar önünde eşitlik"! Bu eşitlik, vatandaşlık konumu üzerinden bir eşitliği anlatıyor. "Yasalar önünde eşitlik"; vatandaşların vatandaş olmayanlar karşısında üstünlüğü de demek oluyor bu. Kimin karşısında? Tabii ki bir başka devletin vatandaşları karşısında. Zaten burjuva devletlerin kuruluşu ve burjuva hukukunun oluşumuna mutlaka, hızla soven bir karakter kazanan bir milliyetçilik eşlik ediyor. "Bir Türk cihana bedeldir!", "Türk, ögün, çalış, güven!", "Türküm, doğruyum, çalışkanım!" vb.

Bu tarihsel sürece dönük ilk kapsamlı eleştiri, bilimsel sosyalizmin kurucuları Marks ve Engels'ten geliyor. Marks ve Engels, asıl olarak burjuvazinin yasalar önünde eşitlik ilkesinin burjuva düzende işçi sınıfı ve emekçiler için ne anlama geldiğini deşifre ediyorlar. Marks ve Engels, vatandaşlık hukukunun dar, yüzeysel ve biçimsel, dahası toplumsal gelişme tarafından hızla aşılacak çerçevesinin karşısına geçiyorlar. Daha *Komünist Manifesto*'da, burjuva milliyetçi önyargılara karşı, "İşçilerin vatani yoktur!" temel enternasyonalist düşüncesini formüle ediyorlar.

Vatandaşlık meselesinin tarihsel içeriği kabaca böyle. Konumuza dönersek; birakalım herhangi bir komünisti, herhangi bir devrimcinin dahi vatandaşlık meselesine yaklaşımının genel çerçevesi yaklaşık 150 yıldır bu.

Kuşkusuz burada, Nazım'ın vatandaşlık meselesi üzerinden TC'nin anti-demokratik özünü teşhir etmek gibi bir yan olduğu ileri sürülebilir. Fakat TC'nin anti-demokratik faşist niteliği teşhir edilecekse eğer, Nazım'ın vatandaşlık meselesi ne denli uygundur? Burjuva gericiliğinin yıllardır tam da bu aynı yolla Nazım'ı "rehabilitate" edip, ehlileştirip, düzen için zararsız bir azize dönüştürmeye çalıştığı bilinmiyor olabilir mi? Eğer gerçekten mesele TC vatandaşlığı üzerinden Nazım'a iade-i itibar sağlamak ise, bu kimin işidir? Ya da sözkonusu olan bu sinsi rehabilitasyona soldan verilen bir destek midir?

İkinci sorudan başlarsak, bunun iki yönü olduğunu görürüz. Birinci yön, Türkiye'de faşist bir hukukun geçerli olduğudur. Bu hukuk komünist şair Nazım Hikmet'e pek çok zulüm ettikten ve yıllarca onu zindanlara kapattıktan sonra, sonunda vatandaşlık hakkını da elinden almıştır. İkinci yön ise, bu faşist hukuk karşısında nasıl mevzilenildiğidir. Eğer sorunu

vatandaşlık düzleminde koyar ve Nazım'ın komünist ve enternasyonalist kimliğini ve kişiliğini gözardı ederseniz, sonuçta burjuvazinin ideolojik-hukuksal çerçevesi içinde kalmış olursunuz. Böyle olunca, örneğin Mesut Yılmaz da sizin meselenize rahatlıkla sahip çıkar. Ve sizin kampanyanız devletin faşist karakterini teşhir etmeye hizmet etmez, tam tersine ona bir asma yaprağı bile olur. Bu tarz bir yaklaşım belki tutarsız bir burjuva-demokratının yaklaşımı olabilir. Ama bir devrimcinin, bir sosyalistin yaklaşımı asla olamaz.

Bugün bu kampanyayı örgütleyenlerin niyeti Nazım'ın vatandaşlık sorunu üzerinden Nazım'ı kitlelere tanıtmak değilse eğer (ki bugün böylesi bir tanıtmaya en az ihtiyacı olan şair Nazım'dır), öyleyse devletin faşist karakterinin teşhiri üzerinden, Nazım'ın da temsilcisi olduğu komünist değerlerin propagandasını etmek olmalıdır. Oysa bu kampanyada komünist Nazım yok, TC vatandaşı Nazım var. Kaldı ki, içinden geçmekte olduğumuz böylesi bir dönemde devletin faşist karakterini teşhir etmek ve buna karşı mücadele etmek isteyenlerin işleyeceği tema herhalde Nazım'ın vatandaşlığı meselesi olmasa gerek. Bir de bugün devlet için bunun hiç de mesele olmadığı ve "bunu yapan o günkü iktidardır" deyip işin içinden sıyrılabileceği düşünülürse, bu kampanyanın herhangi bir teşhir yanı da kalmaz. Ve zaten bu yönde bir çaba da yok.

Bugün Türk devleti tarihinin en kapsamlı emek düşmanı programlarından birini uyguluyor. Emekçiler günbegün yoksullaşiyor. Devletin baskı ve terörü almış başını gidiyor. F (hücre) tipi cezaevleri gündemde ve sokaklarda, cezaevlerinde kıran kırana bir mücadele sürüyor. Tam da bu süreçte, SİP'in aklına Nazım'ın vatandaşlığı geliyor. SİP tam da kendi konumuna oturan zararsız ve masum bir meşgale buluyor kendine. Devletin Kültür Bakanlığı eliyle Nazım'ın mezarına temsilci gönderdiği bir sırada, SİP "Nazım'a vatandaşlık" kampanyasıyla güya solculuk yapıyor! Düşünün ki bu kampanyaya en manidar yanıt, bugünkü azgın saldırı hükümetinin bir temsilcisinden geliyor: Mesut Yılmaz, "olabilir, N. Hikmet yeniden vatandaşlığa alınabilir, hatta mezarının Türkiye'ye getirilmesi de iyi olur" diyor. Bu, bu kampanyanın kimlerin değerlerine su taşıdığına da bir göstergesi oluyor.

Nazım herşeyden önce inançlı bir komünisttir, şair ve edebiyatçı kişiliği hiçbir biçimde bundan ayrı düşünülemez. Ve o bir dünya şairidir, üstelik dünyanın bütün ilerici ve devrimci güçleri tarafından bilinen, tanınan, en derin bir sevgi ve saygıyla yürekte benimsenen... İnsanlığa mal olmuş bu evrensel kişiliği yanında, Nazım'ın TC vatandaşı olup olmamasının zerre kadar bir önemi ve değeri yoktur. Dahası bu, bu kokuşmuş devleti onurlandırmaya kalkmaktan başka bir şey değildir. Nitekim devlet son yıllarda bu onuru üzerine almak için zaten sinsi ve hesaplı bir hazırlık içerisinde. Nazım'ın 100. doğum yıldönümü için UNESCO nezdinde girişimleri de bizzat bu devletin Kültür Bakanlığı yürütmektedir. Tüm bunlar bilinmiyor olabilir mi? Tüm bunların anlamı kavranmıyor olabilir mi?

Düzenin gerici ve hesaplı girişimlerine dolgu malzemesi olmak ne zamandan beri sosyalist geçinenlerin işi oldu?

Nazım Hikmet herşeyiyle elbette öncelikle bu topraklara aittir; fakat bunu burjuva vatandaşlık konumu üzerinden ele almak solculuk adına tam bir skandaldır. Nazım, bu topraklara ait pek çok güzellik gibi, faşist devletin hüşmine uğramış, en büyük zulümlere hedef olmuş, "vatan haini" ilan edilmiştir. Ve Nazım kendisini vatandaşlıktan çıkarıp "vatan haini" ilan edenlere, onların devletine, yanıtını zamanında ünlü "Vatan haini" şiiriyle tüm açıklığı ile vermişti. Bu şiiri Nazım Hikmet'in vatandaşlık sorununa yaklaşımının da bir yanıtı sayabiliriz.

Bu topraklara ait olmak ile bu devletin vatandaşı olmak tümüyle farklı şeylerdir. Hiçbir komünist için bir burjuva devletin vatandaşı olmak övünç nedeni olmamıştır, dolayısıyla bu vatandaşlığı kaybetmiş olmak da (politik çalışmayı güçleştirmesi vb. nedenler dışında) kayıp değildir. Nazım ülkeyi terk etmek zorunda kaldığında, Rusya'ya ya da rastgele herhangi bir ülkeye değil, fakat Sovyet proletaryasının Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ne gitmiştir.

Nazım'ın davası vatandaşlık davası ya da mezar davası değildir. Nazım'ın davası dünya proletaryasının enternasyonal davasıdır, komünizm ve enternasyonalizm davasıdır. Komünizm ve enternasyonalizm davasına bağlılık ise bugün bu ülkenin fabrikalarında, sokaklarında sermayeye ve onun faşist devletine karşı kıran kırana mücadeleden geçmektedir. TC Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü'nden değil...

Türkiye proletaryasının ve devrimcilerinin gündeminin böylesine dolu ve yakıcı olduğu bir dönemde, "Nazım'a vatandaşlık kampanyası"nın Nazım'ın komünizm davasına bir katkısı olmayacağı ortadadır. Bu, SİP reformizminin özellikle 28 Şubat sürecinden beri İP'in devlet solcuğu çizgisine duyduğu belirgin eğilimin bir yansımasıdır ve olsa olsa onun kendini devletin kemalist odaklarına beğendirmeye hesaplarına bir katkı sağlayabilir.

Vatan haini

"Nazım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hala. Amerikan emperyalizminin yan sömürgesiyiz, dedi Hikmet. Nazım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hala." Bir Ankara gazetesinde çıktı bunlar, üç sütun üstüne, kapkara haykıran puntolarla, bir Ankara gazetesinde, fotoğrafı yanında Amiral Vilyamson'un 66 santimetre karede gülüyor, ağzı kulaklarında, Amerikan amirali Amerika, bütçemize 120 milyon lira hibe etti, 120 milyon lira. "Amerikan emperyalizminin yan sömürgesiyiz, dedi Hikmet Nazım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hala." Evet, vatan hainiyim, siz vatanperversiniz, siz yurtseversiniz, ben yurt hainiyim, ben vatan hainiyim. Vatan çiftliklerinizse, kasalarınızın ve çek defterlerinizin içindekilerse vatan, vatan, şose boylarında gebermekse açıktan, vatan, soğukta it gibi titremek ve sıtmadan kıvrılmaksa yazın, fabrikalarımızda al kanımızı içmekse vatan, vatan tırnaklarıysa ağalarımızın, vatan, mızraklı ilmühalse, vatan, polis copuysa, ödeneklerinizse, maaşlarınızsa vatan, vatan, Amerikan üsleri, Amerikan bombası, Amerikan donanması topuysa, vatan, kurtulmamaksa kokmuş karanlığınızdan, ben vatan hainiyim. Yazın üç sütun üstüne kapkara haykıran puntolarla: Nazım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hala.

Nazım Hikmet
Temmuz '62

Onu vururlarken insan soyunun yüreğini hedeflemişlerdi...

19-20 Ağustos 1936, Franko faşizmi, yüzbinlerce Cumhuriyetçi ile beraber İspanyol ozan Federico Garcia Lorca'yı katletti. Yalnızca onu mu? Üç yıl süren iç savaş boyunca dünyanın dört bir yanından İspanyol halkının faşizme karşı mücadelesini desteklemek için gelen C. Caudwell gibi devrimci aydınları, anarşistleri, komünistleri ve Halk Cephesi saflarında çarpışan binlerce enternasyonalist militanı ve boyun eğmeyen İspanyol halklarını...

Aşağıdaki metin, Şilili ozan Pablo Neruda'nın, Lorca'nın katledilmesinin hemen ardından Paris'te yaptığı konuşmadan kısaltılarak aktarılmıştır. Neruda, bu konuşmada gerçekte, katledilen İspanya, İspanya'da katledilen bütün aydınlar, devrimci militanlar üzerine konuşmaktadır. Lorca, halka boyun eğdirmek üzere seçilmiş bir simge isimdir yalnızca, halkın acılı yüreğinin susmak bilmez bir ozanı.

Asla unutmayacağız ve asla bağışlamayacağız!

Pablo Neruda

Ölülerimizin koskoca ormanı ortasında tüm diğerleri arasından göze çarpan bir isim seçmeye çalışmak ne küstahlık! Anıdan daha eski düşmanlarca katledilen, Andalusia'nın alçakgönüllü çiftçileri, Asturias'taki ölü madenciler, doğramacılar, duvarcılar, köyde ve kentte çalışan ücretli işçiler, katledilen binlerce kadın ve kesilen çocukların her biri gibi, bu atılğan gölgelerin her biri, önümüzde görmeye hak kazandı; büyük mutsuz bir ülkenin kanıtları olarak; ve her biri, inanıyorum ki, kalplerinizde yer eder, eğer insafsızlık ve kötülükten anımsanız. Bu müthiş gölgelerin anılanımızda isimleri vardır, ateşin ve sadakatin isimleri, alışlagelmiş gibi, eski ve soylu olanlar da toprakla, toprağın sonsuz ismiyle yeniden bir bütün oldular. Fedakarlıklar, acılar, İspanya insanının saflığı ve gücü, bu aklanan mücadelenin kalbindedir -diğer mücadelelerden daha fazla- ovalardaki bir kış panoramasında ve buğdayda ve karla kanın çekiştiği acımasız bir gezegenin gerisinde yücelen dağlarda.

Evet sessizliğe gömülmüş buncası arasından bir isim, yalnızca bir isim seçmeye nasıl cüret edilebilir? Böylesi bir ölümcül zenginliğin karanlık hecelerinde tuttuklarımız arasından söyleyeceğim isim öylesine hacimli ve öylesine anlam yüklü ki onun ismini söylemek, İspanya'nın gürleyen savunucu olduğu için, şiirlerinin asıl özünü savunarak, ölenlerin tümünün isimlerini söylemek demektir. Federico Garcia Lorca! O, insanların bir parçasıydı, bir gitar kadar mutlu ve hüznü, bir çocuk kadar, insanları kadar berrak ve derin. Biri çıkıp da, yılmadan, ülkenin her karış toprağını adım adım dolaşarak, bir kurban, sembolik bir kurban bulmak için araştırmalar yaptıysa, o kişi, İspanya'nın özü, onun canlılığı ve derinliği olarak seçilen bu adamın mertebesine erişen hiçbir kimse ve hiçbir şey bulamayacaktır.

Evet, iyi seçim yaptılar, onu vururlarken insan soyunun yüreğini hedeflemişlerdi. Onu, İspanya'ya boyun eğdirmek ve şehit etmek için seçtiler, onu en derin soluğunu tıkamak için seçtiler, onu özünü kurutmak için seçtiler, en solmaz kahkahasını susturmak için seçtiler. Bu ölümün yargılanmasında birbiriyle uzlaştırılmaz iki İspanya vardı; korkunç, melun, çatal tırnaklı yeraltı İspanya'sı, lanetli İspanya; büyük hanedanın ve kiliseye ait cinayetlerin çarmıha gerilesi, zehirli İspanya'sı; ve karşısındaki İspanya, yaşama onuruna ve ruhuyla gülen, sezginin, geleneğin ve keşfin parıltılı İspanya'sı, Federico Garcia Lorca'nın İspanya'sı!

O sunulan bir portakal çiçeği gibi, yabancı bir gitar gibi hareketsiz yatıyor, yaralı bedenini tekmeleyen katillerin çirkefi altında; ama şiiri gibi akarken dimdik ve şarkılar söyleyerek insanoğlunun anısında sonsuzluğa dek yaşamak için..... Garcia Lorca, şiirini ve oyunlarını insan öyküleri ve kalp fırtınaları ile doldurduğu için bir anlamda estetiğe karşıydı, ama bu, şiirin gizeminin en eski sırlarını reddettiği anlamına gelmiyordu. İnsanlar olağanüstü sezgileriyle onun şiirin benimsediler ve bugün Andalusia'nın köylerinde halk şiiri olarak hala söyleniyor. Ama o, bu eğilimi nedeniyle ne kendini övdü, ne de onu kendi yararına kullandı; bundan kaçındı; o, hem iç dünyasını, hem de dış dünyayı hevesle

araştırdı.

Garip ve ısrarlı bir raslantıyla, biri diğerini büyük ölçüde andıran İspanya'nın en tanınmış iki büyük genç şairi Alberti ve Lorca, çekişmenin kıyısında iddiler. İkisi de Dionyzian Andalusialıydı, ahenkli, taşkın, gizemli ve insanlara dönük.

Yine ikisiydi, İspanyol şiirinin kaynağını, Andalusia ve Kastilya'nın bin yıllık folklorunu inceden inceye araştırıp yazılarını, dilin başlangıcındaki göksel ve pastoral incelikten, inceliğin üstünlüğüne azar azar dökken ve İspanya'nın öykülerini sık çalılıklar içinde başlatan. Sonra ayrıldılar. Biri, Alberti, esirgemez bir cömertlikle kendini ezilenin davasına adar ve yalnızca o büyüleyici devrimci kaderinin doğrultusunda yaşar; diğeri ise, şiirinde gittikçe artan bir eğilimle, ülkesine, Granada'ya doğru yönelir, tüm kalbiyle oraya geri dönmek ve orada ölmek için.

Onların arasındaki, gerçek bir çekişme değildi; onlar iyi ve parlak iki kardeştiler ve bunun örneğini son kez, Alberti, Rusya ve Meksika'dan döndükten sonra, onuruna Madrid'e verilen büyük kutlama töreninde, Federico'nun her birimiz adına onun hakkında söylediği o büyüleyici sözcüklerde gördük. Birkaç ay sonra, Garcia Lorca, Granada'ya doğru yola çıktı. Ve orada, kaderin garip cilvesi olarak ölüm bekliyordu onu, insanlık düşmanlarının Alberti için sakladıkları ölüm. Ölen büyük yazarımızı unutmaksızın, izin verin, şu anda Madrid'de Serrano Plaja, Miguel Hernandez, Emilio Pratos, Antonia Aparicio gibi diğer şairlerle birlikte, insanların ve şiirin davalarını savunan, yaşayan büyük yoldaşımız Alberti'yi ikinci kez anımsayalım. Ancak Federico'da başka biçimler alan sosyal sabırsızlık, onun mağribi ozan ruhuyla yakından ilintilidir...

O, can çekişmekte olan bu taşra köylerinin insanına bir ayrıcalık gibi sunulan o inanılmaz yoksulluğu gördü. Köylülerle birlikte açık alanlarda ve yeşili kurumuş tepelerde tam bir yıl dayandı ve bu facia onun güneyle yüreğinin büyük bir kederle titremesine neden oldu.

***

Yiten büyük yoldaşımızın anısını huzurlarınıza getirmeye çabaladım. Çok kişi benden toprak ve savaştan uzak, oturaklı, şairce sözcükler bekliyor olabilirdi. Kimilerine göre en uygun söz, İspanya'nın ağırbaşlı bir umutla karışan inanılmaz elemelere dayanıklı olduğudur. Ben bu eleme çoğaltmayı ya da umutlarınızı yıkmayı arzu etmedim. Ama daha geçenlerde İspanya'dan gelen ben, bir Latin Amerikalı, kökte ve dilde İspanyol olan ben, onların uğradıkları felaketler dışında herhangi bir şeyden sözedecek gücü bulamıyorum kendimde.

Ben ne bir politikacıyım, ne de isteyerek politik çekişmelere girdim. Ama çoğu kişinin yansızlık taşımasını istediği sözlerim elemle, öfkeyle boyanmıştır. Anlamalısınız, anlamalısınız ki, biz İspanyol Amerikalı şairleri ve İspanya şairleri, dilimizde şu anın anlamına ışık tutan, içimizde en büyük bildiğimiz birinin katlini asla unutamayız ve asla bağışlamayız. Size yalnızca bir şairin yaşamını ve ölümünü anımsattığım İspanya'nın tüm acıları içinde bağışlananlar olsa da, bu cinayeti asla unutamayız. Bunu asla unutmayacağız ve asla bağışlamayacağız. Asla!

Çeviren: A. Aras

Son nefesine kadar komünist mücadele militan direniş!

Alman proletaryasının komünist önderi Ernst Thaelmann'ın Nazilerce katledilişinin 56. yılı

1886'da bir işçi ailesinin çocuğu olarak doğan Ernst Thaelmann, genç yaştan itibaren çalışmaya ve sınıf mücadelesinde yer almaya başladı. Genç bir nakliyecisi ve dok işçisi olarak marksist dünya görüşüyle tanışan Ernst Thaelmann önemli direnişlere önderlik etmiş, sınıfın içinden militan ve komünist bir işçi lideri olarak sivrirmiştir.

1903'de Alman Sosyal Demokrat Partisine (SPD) katılan Thaelmann, 1920'de Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht'in kurduğu Almanya Komünist Partisi'ne (KPD) geçti. Kısa sürede, ve özellikle de Hamburg Tersanesi grevini örgütleme ve yönetmedeki başarısıyla tanındı. Ardından Hamburg parti yöneticiliğine getirildi. Bir işçi önderi ve KPD adayı olarak tekrar tekrar milletvekili seçildi. 1932'de komünistlerin adayı olarak katıldığı cumhurbaşkanlığı seçimlerinde 6,5 milyon oy aldı. 1924-1933'e kadar Reichstag'da komünist milletvekilleri grubunun başkanlığını yaptı. 1924 parti kongresinde KPD'nin yönetimine getirildi.

Hitler'in önlenemeyen zaferinin komünistler ve kendisi için ne anlama geleceğini iyi bilen Ernst Thaelmann, buna rağmen sürgünü-kaçışı değil, ülkesinde kalıp direniş ve mücadeleyi seçmiştir. Hitler'in iktidarı almasından bir ay sonra, Reichstag yangın provokasyonu ile Nazi köpeklerinin başlattığı anti-komünist süre avı sonucunda sayısız komünistle birlikte Ernst Thaelmann da tutuklandı.

Düşmanın eline geçişinin ilk anından başlayarak komünist direncinden, bilincinden ve kavgasından bir milim dahi geri adım atmadı. Tarihin gördüğü en azılı faşist rejimin akıl almaz zulmüne, işkencelerine boyun eğmedi. Moabit hapisanelerinde ve çeşitli Temerküz kamplarında geçen on yılı aşkın zindanlık hayatında hep başı dik, hep onurlu bir komünist olarak davrandı. Katledilmeden kısa bir süre önce, 1944 Ocak'ında, hapisane arkadaşına yazdığı mektubunda şöyle diyordu:

"Ben sapına kadar Alman işçi sınıfına bağlıyım ... devrimin bir neferi olmak demek, davaya sonuna dek sadık kalmak demektir. Öyle bir sadakat ki, yaşantıya ve ölüm tecrübesine direnen bir şeydir bu."

Sosyalizme olan olağanüstü bağlılığı ve ölümüne direniş ile Ernst Thaelmann düşmanın korkusunu öylesine uyandırdı ki tam 8 kere gün verdikleri halde onu SS mahkemesine dahi çıkartmaya cesaret edemiyorlardı. İnfaz 18 Ağustos 1944'de sorgusuz sualsiz gerçekleştirildi. Ancak Ernst Thaelmann Buchenwald Temerküz kampında kurşuna dizilirken, gerçekte komünist bir önder, bir irade ve direniş abidesi olarak ölümsüzleşiyordu. Uluslararası devrimci proletaryanın yürüttüğü "Thaelmann'a özgürlük" kampanyası başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Ama komünist önder Thaelmann'ın onurlu direniş ve başı dik ölümüyle dünya proletaryası mücadelesine ışık tutacak bir meşaleye kavuşmuştu.

Yabancılaşmak!

Günümüzde dengeler korkunç şekilde değişti. Anlamsız ve kasıtlı olarak maddeye o kadar önem verildi ki. İnsan, insan olmaktan çıkmış, tamamıyla ekonomi hayatı ve yaşamını belirlemiş durumdadır. Buna da, herkesin ağzında dolaşan "demokrasi", "çağdaş yaşam" veya "globalleşme" deniyor. Peki bu gibi söylemler bizlerden ne aldı veya yaşamımıza ne verdi? Bunu değerlendirmeye kalkarsak meselenin özünde iki amacın var olduğunu; her zaman emek ve sermayenin çeliştiğini, devamlı emeğin üzerinde çeşitli yalanlarla, cilalı laflarla zihinleri karıştırmayı hedeflediğini görürüz.

Sermaye, insanlar üstündeki sosyo-ekonomik baskıyı korumak için, her taraftan saldırıyor. Kapitalizm hayatın bütün alanlarında etkili olduğundan, düşünce sistemimizi kalıplaştırıyor. Devamlı başkaları gibi düşünmek, başkaları gibi davranmak zorunda bırakıyor. Beynimizi, düşünmeyi, yaratıcılığı, karşı çıkmayı tamamıyla yokettiler. Bunun adına da "demokrasi", "globalleşme" dediler.

Çünkü sermaye uluslararası düzeyde örgütlenirken, biz emekçiler hala geçmişteki değerleri bırakalım korumayı, o değerlere sahip çıkamama sancılı içindeyiz. Biraz kasıtlı olarak, biraz da anlamadan, bilmeden sistemin devamlılığını sağlayarak, ekmeğine yağ sürüyoruz. Görevimizmiş gibi, onlar gibi davranıp, onların uyguladığı kararname benimsiyor ve tepkisiz kalıyoruz.

Bu da tabii ki, kendi aramızda bölünmeler, parçalanmalar, birbirimizi karalayıp yoketmeler gibi hiç olmaması gereken olaylara neden oluyor. Kendim ettim kendim buldum şarkısını koro halinde söylemeye başlamış bulunmaktayız. Bu gibi olaylar bizleri güçlendirmez. Aksine gücümüzden güç kaybetmeye, değerlerimizden ödün vermeye yolaçar. Bunu da "yeni dünya düzeni" veya "çoğulcu, özgürlükçü sol" adına iyi bir iş yapmış gibi, yeni bir icat bulmuş gibi yaparız. Bunun bir tuzak olduğunu, ham maddesini düşmanın işleyip biçimlendirip bize sunduğunu aklımıza getirmiyoruz.

Aslında emekçilerin düşmanı sadece sermaye sınıfı, onun kapitalist düzeni değildir. Gerçeği söylersek, düşmanın kim olduğunu da bilmiyoruz aslında. Gerçek anlamda düşmanı bir tanıyabilirsek veya bir tanımlayabilirsek.

Bize dayatılan korku tapularını, o dayatmaları bir yenebilirsek....

Bunlara bariz örnekler vermek mümkün. Örnek, örf ve ananeler, bilimsel verileri olmayan kalıplaşmış, geçmişten kalan ve günümüz dünyasında içeriği boş adetleri bizlere yutturulmaya çalışılması. Ayıptır, günahıdır terimleri.

Yeni doğan bebeğe, ezan sesinin kulağına okunması, insanın anne-babasından ve çevresinden tepki toplamamak için yapay davranması... İkiyüzlülük içinde güçlüden yana tavır alması... Kaderdir, nasiptir deyip olayları geçiştirmesi... Sana Allah böyle nasip etmiş, senin kısmetin buraya kadar imiş... Allah buraya kadar ömür vermiş... Vadesi buraya kadarmış... vs. gibi deyimlerle bizleri köleleştirmek, itaatkar kılmak içindir.

Biz bu mantıkla hareket edersek, bırakın sınıf savaşını, bugün yediğimiz bir tavin ekmeği bile bulamayacağımız günleri göreceğiz. Hala bu kafa, hala bu düşünce biz de ise, biz emekçiler güdülmeye, köleşmeye, daha çok geriye gitmeye mahkumuz. Çevremizdeki demokrasi havarisi kesilen sosyal-demokrat denilen düzenin uşaklarına inanırsak eğer.

Günümüzde hala düzen içinde, düzenin korkunç savunuculuğunu yapan, "özgürlükçü sol" adı altında davasına ihanet etmiş, baştan beri inanmamış, emekçileri kandırmış, tasfiyeci, oportünist ya da revizyonist olan ve kitleleri arkasından sürüklemeyip tehlikeler esnasında kaçıp sinmiş sendikacılar varoldukça ve biz hala onlardan medet umduğumuz sürece, bizler her zaman ihanete uğramaya mahkumuz.

Bizler hala kendi korku tabularımızı kırmamışsak, "bana değmeyen yılan bin yıl yaşasın" felsefesine inanırsak... Biz hala "bana ne" demekten kurtulamamış isek, varolan işimizi kaybetme korkusuyla yaşıyorsak... Ölülerimize sahip çıkmıyorsak... "Onlar büyüklerimizdir, karşı çıkılmaz" diyorsak... Bizler yüz asır değil, bin asır da yaşasak, hiçbir şeye sahip olamayız. Çünkü bizler kendi kendimize inanmıyoruz. Bizler umudumuzun yıkılmasına, çaresiz, çürümüş bir toplum olmaya ses çıkarmıyoruz.

Sermaye, bir toplumu yönetebilmek için, öncelikle o toplumun umudunu, direncini ve yaşam şevkini kırmayı hedefler. Bunu da başardılar. Bizler de onlara ayak uydurup uygun adım da yürüyoruz. Ama nereye kadar?

İstanbul'dan bir Kızıl Bayrak okuru

Bugün 9 Ağustos...

55 yıl önce bugün
Onbinlerce insan atom çekirdeği ile yok edildi
İki emperyalist güç, iki rakip
Birbirine üstünlük kurmak için
Hiroşima, Nagazaki
Bir atom çekirdeği ile yerle bir edildi

Kara bulutun içinde
Elma yanaklı çocukları katlettiler
Henüz çocuğunu emziriyordu bir anne
Hepsi birer atom çekirdeği oldu
Ve patlamaya hazır öfkeleri ile
Onların sınıf kardeşlerinin nasırlı elleri
Bugün de katillerin yakasında
Bu kanı ne temizler bu düzeni yıkmaktan başka?

Atom bombasından kaçan küçük
Nereye koşuyorsun?
Ölümden mi kaçuyorsun?
Bak barbarlık hala senin peşinde
Barbarlık şimdi senin ülkende
Seni ölesiye çalıştırıyor
Kafanı kaldır ve bak!

55 yıldır ciğerlerinde atom tozuylasın
Yaşıyorsun bugün bir daha
55 yıldır hergün öldün
Bu barbarlık bir son bulsun
Bir 55 yıl daha tahammül yok bu düzene
Kafanı kaldır, ayağa kalk
"Ya barbarlık ya sosyalizm!"
Bundan öte yol yok!

Pınar Işık
9 Ağustos 2000

Sınıf çalışmasında esneklik...

Çalıştığım fabrikada, "Düşük ücret barikatını yıkalım" başlıklı ve "Öncü metal işçileri" imzalı özel sayının dağıtımını yapıldı. Özel sayının içeriği sermaye devletinin düşük ücret politikasını, patronların ve sermaye hükümetinin IMF-TÜSIAD programlarını nasıl uygulamaya çalıştıklarını teşhir ediyor ve fabrikanın sorunlarını yansıtıyordu.

Neden tek fabrikaya yönelik bir özel sayıya ihtiyaç duyuldu?

Özel sektörde, sendikasızsiz-sigortasız işçi çalıştıran fabrikalarda altı ayda bir belirlenen ücret artışları doğal olarak bir tepki doğurur. Bu durum

bize fabrikadaki çalışmalarını hızlandırmayı dayatıyordu. Daha önceki dağıttığımız materyallerde (işsizlik sigortası, asgari ücret vb.) içerik aynı olsa da, salt imzasından (Kızıl Bayrak) kaynaklanan bir tepki oluşabiliyordu. Komünistler yine bildiri dağıtmışlar diye geçiştirebiliyorlardı. Halbuki okumuş olsalardı, kendi sorunlarının anlattığını ve yanıt verildiğini görecektirdi. İşçilerin bu olumsuz önyargılarını kırmak için böyle bir özel sayıya ihtiyaç duyuldu.

Bu özel sayı ("Öncü metal işçileri" imzalı bildiri) öncekilerden bir farklılık içermediği halde

ilgi gördü. Özel sayıda kendi çalıştığı fabrikanın adı ve bizzat yaşadığımız sorunların işlenmesi bunu sağladı. Bildiri dağıtımından bir gün sonra işçiler arasında: "Dün fabrikada bir bildiri dağıtıldı, okudum mu, kim bu öncü işçiler, bunlar bizim fabrikadan birileri mi? Yazılanlar hep doğru, ama bu fabrikada gerçekleşmesi güç" vb. içerikli sohbetler yapıyordu.

Bildiri ve broşürlerin (en azından bu fabrikada) tepkiyle karşılanması, onun içeriğinden değil sırf imzasından kaynaklanmaktadır. Bu tepkiye devlet terörünü ve birkaç işçinin gerici tutumunu eklemek gerekiyor. Dolayısıyla, çalışmalarımıza cevap alamadığımız fabrikalarda, başlangıçta, kendi politik görüşlerimizi ortaya koyan, ama daha esnek bir imza kullanan materyaller kullanma yoluna gidebilmeliyiz. Önyargıları kırabilmek açısından gerekli bu.

Esenyurt'tan bir metal işçisi

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Karta/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/510
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Karanfil Sok. No:17/17 Kızılay/ANKARA
Tel: 0 (312) 419 18 32

Mimar Sinan Cad. Mimar Sinan İş Merkezi
Final ders. üstü No:108 KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1 KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3
No: 306 ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

İsmet Paşa Cad. Beşiroğlu Altın Han Kat: 5
No:89 Gebze/KOCAELİ

Hürriyet Cad. Namık Kemal Sok. Kaçar İşhanı
Kat: 3 No: 3 ANTAKYA

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NIĞDE

Gazetene sahip çık! Abone ol! Abone bul!

Adı : .....
Soyadı : .....
Adresi : .....
Tel : .....

6 Aylık Yurt içi 5 000 000 TL Yurt dışı 200 DM
1 Yıllık Yurt içi 10 000 000 TL Yurt dışı 400 DM

Fatma ÜNSAL adına,
* Yapı Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb. * DM için: * TL için:
3002991-8 0079219-2

* İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. * DM için:
1002 30100 1051039

No'lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

İstanbul Tabip Odası'nın F tipi üzerine broşüründen...

F tipi cezaevleri tartışmasız biçimde hücre tipi cezaevleridir!

Sonuçlar:

Tabip Odamız, cezaevi koşullarındaki olumsuzluklardan kaynaklanan sağlık sorunları ve tutuklu-hükümlü yurttaşlarımızın sağlık haklarının korunarak geliştirilmesi konusunda uzun yıllardır çalışmalar-sağlık taramaları yürütmekte, görüşlerini açıklamaktadır: **F tipi cezaevlerinin varolan sorunları çözmeyeceği, üstüne üstlük yeni ve daha büyük sağlık sorunları yaratacağı bilimsel bir gerçektir.**

Hazırlanan projede insan unsuru bulunmamaktadır. Konu sadece güvenlik sorunu olarak algılanmakta ve cezaevi binasından başlayarak tam bir izolasyon hedeflenmektedir. **BUNLAR TARTIŞMASIZ BİÇİMDE HÜCRE TİPİ CEZAEVLERİDİR. Oysa bizlere tıp biliminin öğrettiği bir konu da; toplumsal bir varlık olan insanın izolasyonunun insanı kişisizleştiriceği, ağır psikişik ve fizik bozukluklar yaratacağıdır.**

F (hücre) tipi cezaevi mekanlarından kaynaklanan ek sağlık sorunlarının yanında asıl sorun olarak kişinin izolasyonunun yaratacağı sağlık sorunlarını görüyoruz.

F (hücre) tipi cezaevlerinde sosyal devlet ilkesinin temel gereği gözardı edilmiştir. Sosyal devlette yurttaşların sağlığının korunup geliştirilmesi sorumluluğu devlettir. Cezaevinde de bulunsa tüm yurttaşların sağlık hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanma ve sağlıklı olma hakkı bulunmaktadır. Sosyal devlet ilkesine 1980'li yıllardan bu yana uygulanan politikalarla oluşturulan yıkım, bu projede kendini hücreler biçiminde göstermektedir.

F (hücre) tipi cezaevlerinde kişinin sağlığının korunup geliştirilmesi ilkesi bulunmamaktadır. Tam aksine kişinin yalnızlaştırılması, kişisizleştirilmesi, bedeninin ve belleğinin esir alınması hedeflenmektedir. Bu cezaevleri en temel insani değerlere aykırıdır. Bu projeden vazgeçilmezse kaçınılmaz sonuç; onarılamaz ağır ruhsal ve fiziksel sağlık sorunlarıdır.

F (hücre) tipi cezaevleri tutuklu ve hükümlülerin sağlığını ve güvenliğini yalnızca cezaevi görevlilerine bağımlı kılmaktadır.

Oysa tutuklu ve hükümlülerin birbirleriyle dayanışma içine girebildikleri mevcut sistemde dahi pek çok insan hakları ihlallerinin yaşandığı, çeşitli gerekçelerle tutuklu ve hükümlülerin yaşam haklarının ortadan kaldırıldığı düşünülürse, tutuklu ve hükümlülerin birbirinden izole edilecekleri F (hücre) tipinde bu açıdan ciddi tehlikeler söz konusudur.

F (hücre) tipi cezaevleri fiziksel ve ruhsal sağlık açısından ciddi sakıncalar içermektedir. Tüm bu nedenlerle bu cezaevleri insan sağlığına ve insan haklarına aykırıdır.

İZOLASYON ORTAMLARININ TIBBİ SONUÇLARI

**İZOLASYON / TECRİT
F TİPİ CEZAEVLERİ**

- Görme alanında daralma
- İşitme duyusunda azalma
- Sinirsel tipte sağırılık
- Tinnitus
- Hücresel immun yanıtta azalma
  - Tümör büyüme ve hızının artışı
  - Viral enfeksiyonların yarattığı tahribatta artış
- Amenore sendromları
- Hirsutik değişiklikler
- Prematür menapoz
- Algı ve duyu bozuklukları
- Agresif etki, saldırgan davranış
- Güvensizlik, sosyal ilişki kalitesinde azalma
- Depresyon, anksiyete
- Uyku bozuklukları
- Konsantrasyon bozuklukları
- İşitsel ve görsel halüsilasyonlar
- Çevreye ve karşı cinse ilgi kaybı
- İzolasyon şartlarında artan stres yükü ve beslenmeyle ilintili olarak çeşitli tabloların ağırlaşması

F tipi cezaevlerine yönelik tıbbi değerlendirmeler ve hekim tavrı

Ağustos 2000

**İSTANBUL
TABİP ODASI**